

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ*SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

BESTEKAR RİFAT BEY
HAYATI VE ESERLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BELMA YAMANER

TEZİN ENSTİTÜYE VERİLDİĞİ TARİH : 21 HAZİRAN 1993

TEZİN SUNULDUĞU TARİH : 5 TEMMUZ 1993

TEZ DANIŞMANI : PROF.DR.SELAHADDİN İÇLİ

DİĞER JÜRİ ÜYELERİ : DOÇ.FİKRET KUTLUÇ

DOÇ.MUTLU TORUN

HAZİRAN 1993

V.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖNSÖZ	IV
ÖZET	V
SUMMARY	VI
BÖLÜM 1. GİRİŞ	1
BÖLÜM 2. RIFAT BEY'İN BİYOGRAFİSİ VE ESERLERİ	2
2.1. Rıfat Bey Dönemindeki Musiki	
Hareketleri	4
2.2. Rıfat Bey Döneminde Yaşayan Diğer	
Türk Müziği Bestekârları	6
2.3. Rıfat Bey'in Kaynaklarda Adı Geçen	
Eserlerinin Listesi	7
2.4. Rıfat Bey'in Notaları Mevcut Eserle-	
rinin Listesi	24
BÖLÜM 3. RIFAT BEY'İN ESERLERİ ÜZERİNDE USLUB	
ARAŞTIRMASI	28
BÖLÜM 4. SONUÇ	127
KAYNAKLAR	132
EKLER	134
ÖZGEÇMİŞ	249

Ö N S Ö Z

Millî kültürümüzün en önemli bir unsuru olan Türk Musikisinin dününden söz edebilmek için elimizde köklü bir musiki tarihinin olması gerekmektedir.

Bu sanatın gelmiş geçmiş temsilcileri olan bestekârlarımızın, eserlerini zamanında tespit etmemiş olmaları ve bir sebepten bazı eserlerin kaybolup gitmesi veya bir takım yanlışlarla günümüze ulaşması, musikinin ilmî bir şekilde incelenmesini zorunlu hâle getirmiştir.

Günümüzde Türk Müziği konservatuarlarının kurulması ile ilmî araştırmalar başlamıştır. Bu araştırmalarda özellikle bestekârlarımızın biyografileri, eserlerinin tesbiti ve analiz çalışmaları yapılmaktadır.

Böylece musiki alanındaki bu çalışmalar gelecek nesillere ışık tutacak ve müziğimizin gelişmesinde önemli bir rol oynayacaktır.

Bu araştırmamda bana hiçbir yardımı esirgemeyen kıymetli hocam Sayın Prof.Dr.Selâhaddin İçli'ye, değerli arşivlerinden yararlandığım Sayın Ekrem Ermiş'e, Osman Nuri Özpekel'e ve Aykan Özgün'e teşekkür ederim.

Belma Yamaner

İstanbul 1993

Ö Z E T

Bu tez 19.yy'da yaşamış olan Bestekâr Rıfat Bey'in Hayatı ve Eserlerini kapsamaktadır. Bu çalışmada, bestekârın günümüze intikâl eden şarkıları, eserlerinde kullandığı şiirlerinin yapısı ve özellikleri incelenmiştir. Ayrıca söz konusu şarkıların makam ve biçimleri bakımından analizi yapılmıştır.

Neticede Rıfat Bey'in bestekârlıktaki başarısı, değişik formlarda kendisine mahsus uslûbu belirtilmeye çalışılmıştır.

S U M M A R Y

To let the people speak about turkish music there should be a music history to understand our most important element of our national kùltüre. This art's representatives have come and have gone composers, written works have not been fixed at the right time, and because of one reason some written works have been lost or a few mistakes have been recuded tell today, and that's why the music knowledge has had to be examined very carefully these days turkish musics conservatories foundation knowledge research has been started .

Especially research's composer's biography of written works fixation and analyses are worked at. This how in this music one a the study will be very help fuel for the next jeneration and well get a important role.

In this music area researches and historic science are not enough, and this is a fact.

In these days in the university of conservatoria knowledge researches have been started , espacially in the turkish music area a lot of research has been worked at.

In this activity the history of turkish music will always take place of important composers written workers fixation and about these written works analyses has to be worked at and a lot of lack of expence is a big safety shown at and it's very helpfull. Of this thought in the 19th century rep. Rifat's composings of his life and his written works has attempted of being very carefully examined.

In this research the biggest and important problem of composers notes has been asured. That's why for the compoition books, of a lot of written works, have been examined but not been found.

However to find happiness in this matter of 81 pieces of written works was obliged to find them.

This how in differtent texts to be sporen of this subject, and where the notes can't be found, and 28 pieces of these notes different sources were helpfull to me.

Outside of this till this day no sources are mentioned and two written works have been fixed and of the site of pan's composers is Ferahnak Ayin-i Şerif'in been pressed and another copy has been published.

Mr.Rıfat (1820-1888), a turkish big composers was born in Istanbul. His father is the composer Tanburi Keçi Mehmet Ağa, his mather Dede Efendi's big daughther Hatice Hanım, at a ver6y young age, his father has gone to the palace of Enderun Mekteb with his car.

He learned the music and other knowledges. When his father died in 1843, he was 23 old and 9 musicien. In the time of II.Mahmud he went on duty to the Palace . Sultan Abdülmecit, Sultan Abdülaziz, V.Murad, and II.Abdülhamid went on in their period.

In the time of the Sultan music the director of the pelace museum in Enderun of music Müderris, Fas1-1 Hümâyûn Ser-hânende, so he became the director/manager.

He also became the director of the turkish music

department, the signs he wear on his do thes was the one of a navy captain. He died in the year 1880 at the age of 68.

Mr.Rıfat who is a Mevlevi could read like he had a voice of gold. He didn't play the rush. Mr.Arif; when he was rush, Mr.Rıfat he had stanted composing later than Mr.Arif . And Mr.Arif is a big neoclassic composer, In the name of Muhayyer-Kürdi time Abdülhamit, in the 80's, Mr.Rıfat used this for the first time the written works of Mr.Rıfat, have not been forfotten of 277 pieces, 16 are of religion works.

Sultan Fuatelli, has made the songs with a high voice in 1877.

Mr.Rıfat, clean and sensible in the XIXth contury, in the second half educated, and of which exist a very few song composers, Mr.Arif and Şevki bey became the most famous composors. Five Sultan's periods Rıfat lived in the palace. Since 68 years whole his life he worked hard and he bucame a very important musicien.

In the period of two music parts, a lot of musiciens have been educated. And Mr.Rıfat was one of them.

The marches he composed have parts of the turkish music of the 1000 march songs we have, the ones of Mr.Rıfat have became the most popular. Since a 1000 years, the marches, "Alay Marşı", "Annem Beni Yetiştirdi" are the two most listened marches today.

Still the very known composition which are old are those of Mr.Rıfats.

All of the written works which have been investigated are only the şarkı form. Because the written works of other forms was not found. Also the composer was a clever man so that lots of other forms which was ayin, ilahi, marş etc. Was composed by him. Unfortunately these works was lost.

The composer has not used the kâr and karçe form. Although he has used all of the other forms. Usually he has used the şarkı form like Hacı Arif Bey and Şevki Bey who were the most famous composers in their period. Rifat Bey has used this form same style in music with them. He preferred to used the classical şarkı form mostly. (ABCB in other words zemin, nakarat, meyan, nakarat) There are a few written works of the double nakaratlı and double meyanlı.

He has generally used lots of little styles in music in according to all the existing musical note.

He has taken great pains not to spoil the pattern in music while he was using them. He has not used the modulation of style usually. Sametimes the has used the modulation of style because he has purposed to make that the psycials of prosodys of lyricks, was the most important thing. He has used a lot of little styles skillfully and carefully from devr-i revan to semai style.

He has not been out of the classical style that lots of investigated works showed this situation. The composer was an unruly, free, liberalist and different man. He liked many differences conditions so that he preferred to use different form, different musical mode and different style. There were different structure and different action on the each song.

On the other hand. The composer has used clearly languages on his works. He has got interesting discovery and he liked revision on the music.

At the end of Rifat Bey was a pleasure, modern and cultered man. A lot of people are listening to take great pleasure his works on music still.

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Türk musikisi alanında araştırmaların ve tarihi bilgilerin yeterli olmadığı bu alanda çalışmaların çok eksik olduğu bir gerçektir. Günümüzde konservatuarların üniversitelere bağlanması ilmi çalışmalar başlamış olup, özellikle Türk Müziği alanında yoğun araştırmalar yapılmaktadır. Bu faaliyet içinde Türk Müziği tarihi boyunca yer alan önemli bestecilerin eserlerinin tesbiti ve bu eserler üzerinde analizlerin yapılması birçok eksikliğin giderilmesinde büyük ehemmiyet arz etmekte ve günümüze ışık tutmaktadır.

Bu düşünceden yola çıkarak 19.yy. bestekârlarından Rifat Bey'in hayatı ve eserlerini incelemeye teşebbüs ettik.

Bu araştırmada karşılaştığımız en büyük problem bestekâra ait eserlerin notalarını temin etmek oldu. Zirâ, güfte kitaplarında adı geçen eserlerin bir çoğuna ilgili kurumlarda maalesef rastlayamadım. Ancak mutluluk duyduğum husus bestekâra ait 81 adet esere ulaşabilmiş olmamdır.

Böylece çeşitli metinlerde isminden bahsedilen ve notaları bulunmayan eserlerden 28 adedinin notasını çeşitli kaynaklardan bularak çalışmalarına ekledim.

Bunların dışında bugüne kadar hiçbir kaynakta zikredilmeyen iki eseri de tespit edilmiş ve bestecinin Pan Yayıncılık tarafından basılan Ferah-nâk ayin-i şerifi'nin başka bir nüshası da ortaya çıkarılmıştır.

BÖLÜM 2

RİFAT BEY'İN BİYOGRAFİSİ

"Rifat Bey (1820-1888) Büyük Türk Bestekârı. İstanbul'da doğdu. Babası bestekâr Tanbûri Keçi Arif Mehmet Ağa, annesi Dede Efendi'nin büyük kızı Hadice Hanım'dır. Genç yaşında, babası vasıtasıyla Saray'ın Enderûn Mektebi'ne girdi. Musiki ve diğer ilimleri öğrendi. 1843'te babası öldüğü zaman 23 yaşında, yetişmiş bir müzisyendi. II.Mahmud zamanında girdiği Saray'daki görevine, Sultan Abdülmecit, Sultan Abdülaziz, V.Murad ve II.Abdülhamid devirlerinde devam etti. Zâmanla padişah musâhibi, saray müezzinbaşısı, Enderûn'da musiki müderrisi, fasl-ı hümayûn ser-hânendesı yani şefi oldu. Mızıkay-i Hümayûn'un Türk Musikisi bölümü müdürlüğünü de yaptı; rütbesi miralay (albay) idi. 1888 yılında 68 yaşında öldü.

Mevlevi olan Rifat Bey, çok parlak sesli bir okuyucu idi. Saz çalmazdı. Arif Bey'den onbir yaş büyük olmakla beraber, bestekârlığa ondan daha geç başlamış ve Arif Bey'in neoklâsik şarkı ekülü'nün büyük bestekârlarından biri olmak sıfatiyle ün kazanmıştır. Muhayyer-Kürdi makamını, II. Abdülhamit adına 1880 yıllarına doğru Rifat Bey ilk defa kullanmıştır.(*). Rifat Bey'in bugün unutulmayan eserleri, Ferahnâk ve Nev-Eser makamlarından 2 Mevlevi Ayini, Segâh makamından 2 Tevşih, 12 ilâhi, 1 Beste, 2 Semâi, 4 Marş, 4 Köçekçe ve 248 Şarkı'dan ibarettir. Bu 277 parçanın 16'sı dini eserdir. Şarkılarının en az yarısının unutulduğu muhakkaktır. Mevlâ-

(*) Muhayyer Kürdi makamını bugünkü şekli ile ilk kullanan Rifat Bey olmuştur.

nâ, Şeyh Galib, Şeyh Latif Efendi, Mehmed Sadi Bey, Kenan Bey, Muallim Feyzi, Nahifi, Akif Paşa gibi şairlerin güftelerini bestelemiştir. Guatelli Paşa, 1877 yılların da Rifat Bey'in bazı şarkılarının çoksesli aranjmanlarını yapmıştır. Rifat Bey, temiz ve yüksek uslûbuyla XIX.asrın ikinci yarısında yetişen ve pek de az sayıda olmayan şarkı bestekârlarının, Arif ve Sevki Bey'lerden sonra en tanınmış ve mühimi sayılabilir"(1).

"Beş padişah devrini sarayda yaşayan Rifat Bey'in 68 yıllık ömrü boyunca Saray, gerek Türk musikisinde ve gerek Batı müziğinde büyük bir musiki devrine sahne olmuştur. Bu devirde her iki musiki bölümünde de bir çok değerli Türk müzisyenleri yetişmiştir. Rifat Bey bunlardan biridir.

Bestelediği marşlar Türk musikisi uslûbunu taşır. Yüzlerce marşımız içinde Rifat Bey'inkiler en popüler olanıdır. Yüz yıldan beri söylenen "Alay Marşı", "Annem beni yetiştirdi" bugün en çok duyulan marşlarımızdandır. Hâlen bestecileri bilinen marşlarımızdan en eskileri Rifat Bey'inkilerdir.

En ünlü marşları : "Alay Marşı", "Sivastopol Marşı"dır"(2).

"XIX. yüzyılın sonlarına doğru geniş bir ilgi görmeye başlayan şarkı bestekârlığında Rifat Bey'in önemli bir yeri vardır. Musikimizin geleneksel kurallarına uymak ve büyük formda eser vermekle birlikte, Hacı Arif Bey'den sonra bu formu geliştirenlerin başında gelir. Pek güzel şarkılar

---

(1) Yılmaz Öztuna, Türk Musikisi Ansiklopedisi, Cilt 3, s.180-181-182.

(2) Etem Üngör, Türk Marşları, s.119.

bestelemesine rağmen bunların çoğu unutulmuştur. Muhayyer-kürdi makamını tertip eden de Rifat Bey'dir. Çok öğrenci yetiştirmiş, bildiğini isteyen herkese öğretmekten çekinmemiştir. Bestekâr Leylâ Hanım'ın bile, onu yaşlılığında ziyaret ederek bir kaç şarkısını geçtiğini, Leylâ Hanım'ın oğlu naklediyor"(3).

2.1. Rifat Bey ve Dönemindeki Musiki Hareketleri

1828 yılında II.Mahmud (1808-1839) gerçek anlamda bir bando takımı kurmak üzere, operalarıyla ünlü Gaetano Donizetti'nin kardeşi Giuseppe Donizetti'yi İstanbul'a getirtmiştir. Giuseppe Donizetti, kısa zamanda müzisyenler yetiştirerek mızıkay-ı Hümâyün Teşkilatını kurmuş ve konserler vermiştir. Böylece Fatih Döneminden beri süregelen saray okulu Enderûn yerini Mızıkay-ı Hümâyün teşkilatına bırakmıştır. Başına ilk olarak Danizetti Paşa getirilmiştir. Türk Müziği de müdürlük olarak bu teşkilata başlanmıştır. Donizetti ile başlayan Mızıkay-ı Hümâyün teşkilatının başına daha sonra sırasıyla Guattelli, Lombardi, Aranda, Bizani gibi pek çok yabancı paşalar başkanlık etmiş ve batı müziğinin Osmanlı İmparatorluğunda gelişmesi ve varlığını yoğun bir şekilde sürdürmesinde etkili olmuşlardır. Bu arada birçok Türk Müziği eseri çokseslendirilmiş, Türk Müziği bestekârları da Türk Müziği ile Batı Müziğinin birleştiği makamsal temalara çok sesliliği uygulayarak yeni sentezlere gitmişlerdir.(Günümüzde yenilik olarak yapılan Türk Müziğinde çok sesli uygulamaların aslında 19.y.y.'ın başında yoğun bir

---

(3) Dr.M.Nazmi Özalp, T.R.T. Türk Musikisi Tarihi Derleme, Cilt 1, s.243.

şekilde yapıldığı fakat benimsenmediği açıkca görülmektedir). Mızıka-yı Hümâyûn'la beraber saray bandosu, koro, orkestra, bale grupları, opera-operet grupları, lokal bandolar kurulmuştur. Sarayda, batının önemli eserleri sıklıkla sergilenmeye başlanmış ve ayrıca yabancı grupların gösterileri yer almıştır. 1839'da Gaetano Melo ile ilk opera temsilleri başlamış ve bunun neticesinde Dolmabahçe Sarayı'na bir tiyatro binası inşaa edilmiştir. Batı Müziği alanındaki bu canlılığın Osmanlı İmparatorluğunun son dönemlerine kadar etkisini sürdürdüğü görülmüştür.

Fatih Dönemiyle birlikte, Topkapı Sarayı'nda Enderûn Mektebi; Türk Müziğinin en büyük ve canlı merkezi olmuştur. Burada yalnız din dışı musiki öğrenilmiş, besteleri yapılmış, icrâ edilmiştir. Dinî Musikî ise bilhassa Mevlevîhanelerin tekelinde kalmıştır. Bununla beraber Enderundaki Müzisyenler Dinî Musikî ile de yakından ilgilenmişlerdir. Bu surette 1453'ten hemen sonra başlayan bu faaliyet 1826 yılında II. Mahmud'un yeniden teşkilatlandırmasına kadar devam etmiştir.

1826 yılında Mehterhane ve Enderûn kaldırılarak yerine Mızıka-yı Hümâyûn Teşkilâtı kuruldu. Böylece ilk Batı Müziği tedrisatı bu müessesede başladı. Bundan sonra Müzisyenler Batı ve Türk Müziklerini beraber öğrenmeye başladılar. Bu teşkilatın amacı Batı Müziğini yoğun bir şekilde öğrenirken, Türk Müziği ve kültürüne sahiplenmekti.

Mızıka-yı Hümâyûn kurulduktan sonra Batı Müziğinde etkisiyle, Klâsik Türk Müziği yerini Neoklâsik akıma bırakmıştır. Bu akımla birlikte Türk Müziği büyük form ve usullerden koparak küçük formlara ve küçük usüllere yönelmiştir. Böylece şarkı formu diğer bütün formların üstünde yer almış ve çok değişik form uygulamaları görülmüştür. Bestekârlar olayı git gide

hafifleterek sürdürmüşler, bu gelenek günümüze kadar devam etmiştir.

II.Abdülhamid döneminde II.Meşrutîye (1908) ile Saray teşkilatı küçültülürken, Mızıka,yı Hümâyun Merkez Askeri Bandosu ve Saray orkestrası durumuna düşmüştür. Böylece sarayda müzik eğitimi son buldu. (Daha sonra 1914 yılında Darüelhan açılarak, Türk Müziği, Batı Müziği ve Tiyatro eğitimiyle boşluk doldurulmaya çalışılmıştır).

Kısaca 19.yy.da Türk Müziği artık Batı Müziği ile yanyana ve karşılıklı etkileşim içinde gelişimini günümüze kadar sürdürmeye devam etti.

2.2. Rifat Bey Döneminde Yaşayan Diğer Türk Müziği Bestekârları:

H.İsmail Dede Efendi	(1778-1846)
Basmacı Abdi Efendi	(1787-1851)
Dellâlzâde İsmail Efendi	(1797-1869)
Mustafa İzzet Efendi	(1801-1876)
Tanbûrî Büyük Osman Bey	(1816-1885)
Zekâi Dede	(1825-1897)
Hacı Arif Bey	(1831-1885)
Hacı Faik Bey	(1831-1891)
Giriftzen Asım Bey	(1852-1929)
Şevki Bey	(1860-1891)

2.3. Rifat Bey'in Kaynaklarda Adı Geçen Eserlerinin Listesi
(Alfabetik Güfte Sırası)

Makamı	Eserin Adı
Nihavend	Açıldı bahçede güller
Acemaşiran	Açtı ol mihr-i cemâlinden izâr
Ferahnak	Adl-ü âsayiş ki mefvuzdur
Tahir	Afitâbım sana bilmem neler
Muhayyer	Ağlamaktan dideden aldı felek
Hicaz	Ahım seni sinem gibi bi-zâr
Hicaz	Akıl hastasıyım yosma kıyafet
Sûznâk	Aklımı verdim hevây-ı hâ'li anber bûlerin
Karcıgar	Alalım devr-i felekten kâmi
Kürdilihicazkâr	Alâm-ı aşkın yok müntehası
Mahur	Aldı dili âh bir âhu-nigâh
Bûselik	Aldın aklım ey meh-veş
Rast	Almak dile'sem bû dil-rübâyı
Nihavend	Aman ey gonca-i nevres nihâlim
Rast	Aman ey gonca-i nev-res nihâlim
Sûznâk	Aram-ı dili koymadı mestâne
Uşşak	Arzûy-i visalindir bağrımı kan eyliyen
Karcıgar	A'sıka bir özge sevdâ saçların
Muhayyer	Aşkın dil'i hûn eyledi

Beyati araban	Aşkın dilimi hûn eyledi
Hicaz	Aşkın hastasıydım yosma
Uşşak	Aşkından ey dil bâisi sevdây-ı yâr
Muhayyer	Aşkınla gönül seyranda
Uşşak	Aşktır ey dil bâis-i sevdây-ı yâr
Evc	Ateş-i aşkın senin ey mehlika
Hicazkâr	Ateş-i aşkın senin ey mehlika
Hicaz	Ateş-i hasret yeter kâr etdi
Tarz-ı nevin	Azm-i bağ etmek için ey işve-bâz
Beyati araban	Bâde ver sâkıy bana zirâ gönül
Rast	Bad-ı ahımdır sana te'sir eden
Mahur	Bâğ-ı hüsn'ünde efendim
Hicaz	Bahâr oldu açıldı lâle-i gül
Karcıgar	Bahâr oldu açıldı lâle-i gül
Beyati araban	Bahr-i derd-i aşka dalmıştır
Hicaz uzzal	Bakayım hüsnüne bir kaşı gözü
Hicaz	Bak ne hâle koydu bu baht-ı siyah
Uşşak	Bak şu benim tâli'i âvâreme
Hicaz	Bana gör felek n'itti
Hicaz	Bâri mahzûn gönlümü
Muhayyer	Behey dilber zalım n'idersin sen
Muhayyer	Bendene etmiş iken vâd-i
Beyati	Bende oldum bir dilbere
Hüzzam	Ben mi sevdim sâde sen meh-peykeri

Muhayyer sünbüle

Acemkürdi

Karcıgar

Saba

Karcıgar

Hisar pûselik

Muhayyer

Acemkürdi

Tahir pûselik

Rast

Revnaknümâ

Beyati

Ferahfezâ

Şehnaz

Nihavend

Hicazkâr

Hüzzam

Beyati araban

Tahir

Uşşak

Sûz-i dil

Hüzzam

Kürdilihicazkâr

Saba

Uşşak

Ben nevreside bir gülüm

Ben seni çoktan

Beni bigâne mi sandın

Bezm-i yârda dâima el bağlarım

Bıkdım gam-ı hûbân zamandan

Bi-hûzur ettin beni hülyay-ı

Bi-hûzurun nâle-i mürğ-i dil-i

Bir âteş-i aşkın eseri var

Bir civâne mail oldum

Bir dâma düşürdü ki beni baht-ı siyahım

Bir dilbere efkendeyim

Bir dil-ber-i râ-nâyı gözüüm gördü Bebek'te

Bir goncagüldür rûhsarı alî

Bir gül-i rânâya oldum müptelâ

Bir kerre sorsalar dertli hâlinden

Bir meh-i tâb-ı yüzü

Bir nev-civanın hüsn-i cemâli

Bir yâr sevdim geldim göze

Bir yosma tâze hoş-hırâm

Bir zülf-i siyâh âl ile bu

Bulur revnak yüzünden âşıkânın

Bu şeb mahrûm-ı hâb oldum

Bû şeb recây-ı dil-ol

Buyur bezme safâlarla

Buyur ey lâle-rûhum seyr-i bahâr

Sûznâk	Cemiyyeti dil koymadı mestane
Hüseyni aşiran	Cevr-i tekdir ile yıktın bu dil-i gamhaneyi
Hicaz	Ciğerde nâr-ı hasret açtı dağlar
Mahur	Çâre-i aşkın bilir â'lemde bir
Hüzzam	Çekerim cevri ni çekmem yine ben şanına yuf
Mahur	Çek kemân ebrûlerin ey şive-kâr
Hicazkâr	Çeşm-i ahû bir güzel
Beyati araban	Derd-i aşkın kıldı cismim natüvan
Yegâh	Devam etmektesin naz eylemekte
Beyati araban	Dide pür-nem dil esir-i ızdırab
Nev'eser	Dilber içre bi-menend dil-cu
Saba	Dildâr-ı görüp nağme-i şehnâz
Muhayyer	Dilde hayâlin cânan tükenmez
Hicaz	Dil derde aşına cây-i
Hicazkâr	Dil hezârın oldu hüsnün gülşeni
Sûznâk	Dil hânesini yıktı o mestâne nigâhın
Hicazkâr	Dil mail oldu zülfüne
Kürdilihicazkâr	Dil mail oldu zülfüne
Hüseyni aşiran	Dil rübâlar mâil-i âzâr imiş
Hicaz	Dil vereliden sana ey şûh-ı cihânım
Hicaz	Dökülüp yandı sitemlerle bütün
Gül'izar	Dü çeşm-i mest-i hâb-ı nâze kanmış
Uşşak	Düştüm yine bir âfet-i meşhur-i
Kürdilihicazkâr	Ebrûlarının mislini görmek için

Evc ara	Efendim dil-pesendim dil firibim
Uşşak	Efendim gönlüm sendedir
Saba	Ehl-i dile evzâ-i hayat câm-ı
Hicazkâr	Elimde gül gibi zib-i cinan câm-ı şarabım var
Pûselik	Enis-ü hem-demim âh-ı mihendir
Nikriz	Erbab-ı sûz eylesede hande bir
Uşşak	Erdi nev-bahâr, şenlendi dağlar
Hüseyini	Etmedin bir kerecikı, lûtfâ sezâ
Hicazkâr	Etmeyin tâ'yib edersem âh-ü zâr
Hicazkâr	Ettin ihyâ Askeri baştan başa
Neveser	Eyâ mâh-î mühir-i bârc-u
Nihavend	Ey cân-ı derûnum seni bû cânım unutmaz
Şevkefza	Ey cefâcû gamze-î hun-hâreden
Evc ârâ	Ey dil-ber-i hoş-edâ
Uşşak	Ey dil yetişir bağrımı hun etti figanım
Beyatı araban	Ey gonca-i bâğ-ı merâm
Hüseyini	Ey gonca-i nevres nihâl
Saba	Ey gonca-i nevres nihâl
Neveser	Ey gözleri âhû-misâl
Beyatı araban	Ey gül-i işve-nisar
Muhayyer sünbüle	Ey gül-i nâzik-beden işve pesendim
Beyatı araban	Ey gül-i nâzik-beden yandı
Hüseyini	Ey gül,yüzüne âşık olan gülşeni neyler
Şevkefza	Ey güzellik burcunun mâhı
Hicaz	Ey kaşı kemân, etmede aşkın beni

Hicaz hümâyûn	Ey kaşı kemân, eyledi aşkın
Rast	Ey kerem fermân şehin şâh-ı
Nihavend	Ey kerem kân şehin şâh-ı cihân
Hicazkâr	Eyle vaslınla efendim behre-dâr
Hicazkâr	Ey Melâhat burcunun meh-pâresi
Acem pûselik	Ey melce-i naz-ü edâ
Şevkefza	Ey mürüvvet mâdeni şâh-ı cihân
Sûz-i dil	Ey nihâl-i gonçe-i bâğ-ı zekâ
Rast	Ey pâdişâh-ı saltanat ârâ-yı yegâne
Ferahfeza	Ey pâdişâh-ı veçhi nûr
Hicazkâr	Ey seni gözleri kare
Ferahnâk	Ey şâh-ı gerdûn-astân
Nihavend	Ey şeh-i evreng-i vâlây-ı adâlet
Nünüft	Ey şeh-i pür-elem mihr-i
Rast	Ey şeh'yâr-ı pür-kerem ey padşâh-ı
Evcârâ	Ey şehensâh-ı mekârım i'tiyâd
Hüzzam	Ey şûh-i gül-ten sevdim seni ben
Rast	Ey şûh-i rânâ ey mâh-i
Ferahfeza	Ey vücûdu devlete
Acemaşiran	Ey yosma şah-ı pür edâ
Rast	Feryad ediyor â'sık-ı hasretzede her an
Saba	Firkatinle ey peri hâlim harâb
Hicazkâr	Firkatin te'sir etti cânıma
Saba	Firkatinle ey peri hâlim harâb

Saba	Firkati rûyinle ey gonca dehen
Hicazkâr	Firkatinle hâl-ü kârım zârılık
Yegâh	Gâh azm-i kûy-i yâr-i cândan
Rast	Gamdan âzâde hemân dünyâda bir meyhânedir
Beyati araban	Gece gündüz ülfetini kurarım
Karcığâr	Gel açıl, gel aslı ne durgunluğun
Rast	Gel ey hurşid tal-at bezm-gâha
Hicazkâr	Geldi eyyâm-ı bahâr-ı yâsemen
Şevk-u tarab	Geldi revnak ey benim kaşı
Hicazkâr	Getir sâki bâdeyi mâye-i
Muhayyer	Gitti elden âh handân olduğum
Karcığâr	Gittim İstanbul'da cevher sûlara
Şehnaz puselik	Gönlüm arzû eder yâr-i
Hicazkâr	Gönül bend'oldu bir İsmet sıfâta
Saba zemzeme	Gönül bilmez misin ol şive
Hicaz	Gönül bir şûh-i devrâna
Tahir	Gönül te'sir-i gamla nâlezendir
Muhayyer	Gönül te'sir-i şû'rum
Beyati	Gördüğüm günden beri
Hicazkâr	Gördükçe rûyin ey ved-i âlim
Hicazkâr	Gördüm yine bir dilber-i mahmur-ı nigâhı
Sûznâk	Gördüm yine bir dil ber-i pâkize cemâli
Mahur	Görmek müyesser mi seni
Hisar pûselik	Görülmemiş böyle güzel

Hüseyni	Görünür mü gayri âlem dideme
Hicaz	Gösterir ebr-i şitâdan başka tâb
Bestenigâr	Görüp nûr-u cemâlin mâh şaştı
Muhayyer	Gözden cemâlin çün ırağ oldu
Saba	Gözde yaş kalmadı gül yüzlü
Rast	Gözümden ey peri-rûyim
Rast	Gözümden gitmiyor aslâ
Sûznâk	Gûş eyle gel feryâdımı
Bestenigâr	Gücenmezsen budur arz-ı niyazım
Beyati araban	Gül cemâlin bedr-i tabân-ı
Uşşak	Güldü ol gonca, açıldı güller
Muhayyer	Gülersin, güldürür eğlendirirsin
Tahir	Gülersin, güldürü eğlendirirsin
Hicazkâr	Güller açılıp lâleye düştü
Hicaz	Gülşen-i hüsnüne kimler varıyor
Şehnaz	Gül yüzünü seyredüp cân ile
Uşşak	Gün olur ey meh-i nâzım bu
Hicazkâr	Güzeller içre mümtazdır
Büzürk	Hâki payine sürüp ey meh
Bestenigâr	Hâlimi arzeyleyim sultanıma
Hüseyni aşiran	Hançer-i gamzen ile sad-pâre
Hicazkâr	Hasret-i hicrinledir bi-çâre dil
Saba zemzeme	Hayâl-i yâre değme girye dursun
Hicaz	Hâzan aldı yine bağ-ı cihânı

Dügâh	Hem demin ağıâr imiş ey bi-vefâ
Uşşak	Her an-ü zaman sen eyle feryâd
Muhayyer	Hicran-ı gam-ı yâre biraz
Hüzzam	Hicrin ile yaktın beni
Hicazkâr	Hicrinle yârim pek dîlfikârım
Hicazkâr	Hüsn-ü veçhin âfitâb-ı şû'le-dâr
Sûz-i dil	İbrâm-ı vasla cür'et
Sûz-i dil	İbrâm-ı vasla cer'et etsem o an-ı
Rast	İltifâtın eyledi ihyâ beni
Yegâh	Kâh azm-i kûy-i yâri özlersin
Nihavend	Kalmadı sabrım hasret-i
Sûznâk	Kâr etmedi zâlim sana bû âh-ü
Rast	Karlı dağı aştım geldim
Saba	Kaşı kemânsın ey nevcivân
Nihavend	Kerem eyle budur senden dileğim
Hicaz	Kıl terahhüm gayri ey reşk-i melek
Hicazkâr	Ki hep vakt-i zamânım kare geçti
Neva	Ko sinem âteşe yansın
Beyati araban	Komaz asude hatır(tarafımdan notası tespit edilmiştir)
Nühüft	Lâl-i lebi kand-i nebâd
Evc	Lütf edib külbe-i ahzânıma
Hicazkâr	Lûtfet benim gel yanıma
Neva	Lûtfet efendim sen hemân

Beyati	Lûtfet efendim her zaman
Hicazkâr	Lûtf-i mahzın eyledi bir kat
Şehnaz	Lûtf-i mahzın eyledi bir kat
Sûznâk	Mavi gözlüm ne kadar dil-ber imiş
Zevk-u tarab	Mail oldum kâkül-ü dildâre âh
Nihavend	Mey dir sâkıy dile neş'e fezâ
Hüzzam	Misli yok bir şûh-i sânâ
Hüseyni	Mukdezâ-ı tâli'im mi bunca
Uşşak	Müjde yeşillendi yine gülistân
Hicaz	Müjgânlarının yâresi işler ciğerimde
Uşşak	Mürg-i dili görmedim çok
Uşşak	Mürg-i cânan cir-i sayyad-ı firak
Saba	Müptelây-ı aşk ile âfet-zede
Ferehfeza	Nakd-i lutfun oldu dünyaya
Saba	Nâle hânım ben firâk-ı yâr ile
Bestenigâr	Nâle-i cangâh-ı cânân duymuyor
Nihavend	Nâr-ı aşkınla senin ey nevcivân
Pûselik	Ne kadar arz-ı hulûs etti ise
Nihavend	Nerelerde kaldın ey servi nazım
Saba	Nev-bâhar erdi yine kesb-i mesâr
Şevkefza	Nev nihâl-i gülistan-ı saltanat
Hicazkâr	Neylediydim sana ben âh felek
Hicaz	Niçin bülbül figan eyler
Pesendide	Olalı endişe-i zülfünle gönlüm

Saba	Oldu görünce gönül divâne
Mahur	Oldum ey şûh sana bende
Kürdilihicazkâr	Ol goncanın etrafını almış yine ağyar
Sûznak	Ol gül-i nevres beni cevriye nalan eder
Hicazkâr	Olmak sana her yâr ile
Uşşak	Olmaz dilim elemden bir dem
Hüzzam	Ol mehin uşşakına gördüm bu şeb
Evc ârâ	Olsa âlem büsbütün gül-zâr
Saba	Olsa da sad-pâre ciğer
Araban kürdi	Olsam kakül-i dildârâ
Saba	Olsun tıraş hatt-ı rûhun sâye
Ferahnak	Ömrün efzûn eylesin
Evc	Ötme ey bülbül-i şûride o yârim uyusun
Hicaz	Özlerdi gönül zevk-i mey-i geh-nev
Beyati araban	Pâdişahım âsman kem-ter gulamındır
İsfahan	Pâdişahım çok yaşa, ömrün
Hüseyini	Pek arzu eyler görmeyi cânım
Acemaşiran	Pençe-i gamdan âzâd kıl
Hüzzam	Perişan kakülü âşûb-u candır
Rast	Râd-ı âhımdır seni ber-bâd eden
Sûznâk	Rahm eyle gel feryâdına
Hüzzam	Rahme sezâ görmedi cânan beni
Hüseyini	Reşk eder hüsnüne hurşid-i
Saba	Rûşen etti ey veçh-i nûr

Ferahnâk	Rûz-ü şeb zârınla giryân olmuşum
Muhayyer	Sâki içelim câmını dem-sâz ederek gel
Mahur	Sâkiyâ gel demidir bâde getir nûş edelim
Muhayyer pûselik	Sâkiyâ sun bâde yârim uykusuz
Muhayyer	Sana vardır bir sözüm
Muhayyer kürdi	Sen benim gûş etmiyorsun sevdiğim
Uşşak	Sen gibi bir cilde-ger şirin
Acemaşiran	Sen ey şâh-i dâd-âray-ı gerdün
Ferahnâk	Sen kaşı siyâh, gönlümü sevdâya düşürdün
Karcıgâr	Sen mehi gördükde şehâ yandı derûnum
Rast	Seng-i aşkın gamî attı beni
Muhâlif-i ırak	Seni gördüm gönlüm oldu
Rast	Senin aşkın gamı attı beni
Segâh	Senin dendânına ey şûh-i lü'lü
Hicaz	Senin ile yoktur ünsiyyetim
Acemkürdi	Sen şeh-i nâzik edasın ey peri
Nihavend	Sen serir-i şevketin sultanısın
Saba	Sevdi cânım sen gibi nev-res
Muhayyer sünbüle	Sevdiceğim ince beldir
Rast	Sevdiğim âzâde-i hicrânımın
Muhayyer	Sevdiğim dil haste-i hicranım
Gül'izâr	Sevdiğim giymiş boyunca
Isfahan	Sevdiğim giymiş boyunca
Sûznâk	Sevdiğim lûtfeyle bir gün gidelim

Nihavend	Sevdim amma bir duhteri
Nihavend	Sevdim amma n'eyleyim
Rast	Sevdim amma n'eyleyim
Sûznâk	Sevdim amma n'eyleyim
Hicazkâr	Sevmez oldun ey peri
Pûselik	Sine-i hicrânın âteş dağdır
Hicaz uzzal	Sislendi hevâ taraf-ı çemen-zârı nem aldı
Gül'izâr	Sorma hâlim nâfile ben söylemem
Sûznâk	Söz olmaz hüsn'üne sen bir hûb-ı zîba musavversin
Hicaz	Suda balık yan gider
Nihavend	Süzüp, süzüp de ey melek
Yegâp	Şâd ol gönül ki artık erdin dem-i visâle
Hicazkâr	Şebboy gibi göğüslerin
Sûznâk	Şehensâh-ı â-li-tebâr
Evcârâ	Şehinsâh-ı muazzam
Sûznâk	Şerâr-ı nâr-ı hasret sineden
Beyati araban	Şevk-i didarınla ey ferhunde
Nihavend	Şimdi sanma çoktan ey simin-beden
Muhayyer	Takıldı zülfüne akl-ü şu'urum
Hicazkâr	Tenhâda bulsam yâri yan atsam (Tarafımdan notası tespit edilmiştir)
Mâye	Terk etmedi nâz-ı seher-i hâr eleminden
Hicaz uzzal	Tıfl-ı nâzeninim, unutmam seni
Rast	Tir-i müjgânınla dolu sine

Uşşak	Tutuldu dâm-ı zülf-i yâre gönlüm
Muhayyer	Tutuldu kaldı zülfüne akl-ü
Hicazkâr	Var hey zügürt zanpara
Hicazkâr	Var tabii'at-ı zer-pâre
Hüseyinî	Vaslinla cânân pek neş'elendim
Kürdilihicazkâr	Vechine şemsiyye-yi etme nikab
Sûznâk	Visâl için civâne ricalar
Muhayyer	Vuslatınla gönlüm âbâd eyledin
Mâye	Yandım o güzel gözlere ben
Saba	Yandım yine bir civâna
Hicazkâr	Yâre te'sirin ümid etmez iken
Muhayyer	Yârımın gül-goncesi var
Nihavend	Yârin bu kadar cevri gelir miydi
Karcıgar	Yer yüzü zümrüd gibi oldû gelince
Saba	Yine gördü gözüm yâri
Nihavend	Yine şenlendi bağ-ı gül-zârım
Pûselik	Yok misli şûh-i ince bel
Hüzzam	Yok nihayet şevkat-ü ihsânına
Saba	Yok tahammül cevri-i bi-pâyânına
Rast	Yüz çevirse sevdiğim bu bende-i
Uşşak	Zahm açtı müjen nişteri tâ
Ferahnâk	Zahm-ı müjgânınla gönlüm yâresi
Sûznâk	Zâr oldu gönül nazre-i şûziş
Mahur	Zevk-i aşkınla çekip bunca

Rast

Nihavend

Şehnâz

Zevk-i aşkınla çekip bunca

Zevk-i vuslat var iken işretinden

Zülfüne baktıkça ey şâh-i cihân

TASAVVUFİ ESERLERİ

Ferahnâk

Mevlevî Ayin-i Şerifi

Nev' eser

Mevlevî Ayin-i Şerifi

Îlâhiler:

Hüseyinî

Arş tâkî-ı meskenindir

Muhayyer

Bir mehin bendesiyim saye dâhi

Acemaşiran

Dermân aradım derdime derdim

Hicaz zengûle

Dâver-i öşr-i muharremdir

Saba

Ey gönül aşka cevir gel yüzünü

Saba

Ey Resûl-i mer'al-ı Nak uşşaka

Sûznâk

Ey şehenşâh-ı cihân adl ile etmiş

Acemaşiran

Ey şehen şah-ı risâlet v'ey Habib-i

Beyatî

Gubâr-ı payine almam cihânı ya Resûllallah

Segâh

Gubâr-ı payine alma cihânı

Acem

Hâk-pâyî Mustafâ'yâ yüz süren

Hüzzam

Kadrim ola berter şeref-i nâd-i Ali'den

Şevkefzâ

Mest-ü hayrânım

Uşşak

Müştak olup özlediğim

Segâh

Sultân-ı Rûsûlşâh-ı mümeccedsin

Hüseyinî

Şâh-ı iklim-i risâlet doğduğu aydır gelen

Sûznâk

Yâ habib'Allah meded eyle

MARŞLARI

Amâlimiz efkârımız Marşı

Rast Alay Marşı

Vatan Şarkısı Marşı

Muhayyerkürdi Hamidiye Marşı

Nihavend Hürriyet Marşı

Rast Sivastopol Marşı

Hüseyin Bûselik Osmanpaşa Marşı

Amâlimiz efkârımız ikbâli vatandır

Annem beni yetiştirdi bu ellere yolladı

Evlâd-ı vatan hamle-i adâya bedeldir

Ey kerem kâr-ı mekârım perver-i âli tebâr

Ey vatan ey ümm-i müşfik şadu handan
oldu bugün

Sivastopol önünde yatan gemiler

Tâ-mir eyledik meydan bizimdir

2.4. Notaları Mevcut Olan Eserlerin Listesi
(Alfabetik Makam Sırası)

Makam	Usul	Güfte
Acemküirdi	Ağır Aksak	Sen şehi nazik.edaasın ey peri
Bestenigâr	Ağır Düyek	Hâlimi arzeyleyim sultanıma
Bestenigâr	Aksak	Görüp nûr-ı cemâlin mah şaştı
Bestenigâr	Devr-i Revan	Gücenmezsen budur arz-ı niyazım
Beyati	Sengin Semai	Bir dilber-i nânayı gözüm gördü Bebekte
Beyatiaraban	Düyek	Derd-i aşkın kıldı cismim natüvan
Beyatiaraban	Devr-i Hindi	Dîde-i pür nem dil esir-i ızdırab
Beyatiaraban	Devr-i Hindi	Komaz asude hatır
Buselik	Yürük Semai	Enîs-ü hem demim ah-ü mihendir
Dügâh	Aydın	Hem demin ağyâr imiş ey bîvefa
Evcârâ	Düyek	Efendim dil-pesendim dil firibim
Eviç	Devr-i Hindi	Ötme ey bülbüli şuride o yarım uyusun
Eviç	Ağır Aksak	Ateşi aşkın senin ey mehlika
Ferahfezâ	Aksak Semai	Bir gonca güldür rûhsar-ı âli
Ferahnâk	Düyek	Rûz ü şeb zârınla giryan olmuşum
Gülizâr	Devr-i Hindi	Dü çeşmi mesti hâbı naze kanmış
Hicaz	Curcuna	Sislendi hevâ taraf-ı çemenzârı nem aldı
Hicaz	Aksak	Gülşen-i hüsnüne kimler varıyor
Hicaz	Curcuna	Niçin bülbül figan eyler bahar eyyamıdır şimdi

Hicaz	Sofyan	Tıflı nâzenim unutmam seni
Hicaz	Yürük Semai	Ey kaşı kemân etmede aşkın beni nâlân
Hicaz	Aksak	Müjganlarının yâresi işler ciğerimden
Hicaz	Aksak Semai	Hazan aldı yine bağ-ı cihânı
Hicaz	Ağır Aksak	Gösterir ebr-i şitâdan başka tâb
Hicaz	Düyek	Ciğerde nârı hasret açtı dağlar
Hicaz	Aksak	Kıl terahhum gayrı ey reşk-i melek
Hicaz	Ağır Aksak	Bak ne hâle koydu bu baht-ı siyah
Hicazkâr	Ağır Aksak	Ateş'i aşkın senin ey mehlika
Hicazkâr	Ağır Aksak	Hasreti hicrinledir bîçare dil
Hicazkâr	Aksak Semai	Tenhada bulsan yâri yan atsam
Hüseyîni	Ağır Aksak	Görünümü gayrı âlem dideme
Hüseyîni	Aksak	Vaslınla cana pek neşelendim
Hüseyîni	Aksak	Ey gül yüzüne âşık olan gülşeni neyler
Hüseyîni	Aksak Semai	Pek arzu eyler görmeği canım
Hüseyîni	Düyek	Etmedin bir kerrecik lutfâ sezâ
Hüseyîni	Aşiran Düyek	Dil rûbalar mâil-i âzâr imiş
Hüseyîni Aşiran	Ağır Aksak	Cevr-i tekdir ile yıktın bu dili gemhaneyi
Hüzzam	Aksak	Çekerim cevrimi çekmem yine ben şanına yuf
Karcığâr	Yürük Semai	Sen mehi gördükde şeha yandı derûnum
Kürdilihicazkâr	Sofyan	Ol goncanın etrafını almış yine ağyar
Kürdilihicazkâr	Düyek	Bu şeb recây-ı dil ol dil rübâyâ söylendi
Mahur	Devr-i Hindi	Sâkiyagül demidir bâde getir nûş edelim

Mâye	Aksak Semai	Terk etmedi nâz-ı seheri hâr aleminden
Muhayyer	Düyek	Sâki içelim câmını demsâz ederek gel
Muhayyer	Curcuna	Takıldı zülgüne akl-ü şu'urum
Muhayyer	Düyek	Gözden cemalin çün irâğ oldu
Neva	Aksak	Ko sinem âteşe yansın
Nev'eser	Düyek	Ey gözleri âhû misal
Nihavend	Ağır Aksak	Nâr-ı aşkınla senin ey nevcivân
Nihavend (Beste)	Hafif	Ey cân-ı derûnum seni bu canım unutmaz
Nihavend (Nakış)	Semai	Yarin bu kadar cevri-i
Nihavend	Sofyan	Aman ey gonca-i nevres nihâlîm
Nihavend	Yürük Semai	Açıldı bahçede güller
Nihavend	Düyek	Bir kerre sorsalar dertli hâlinden
Rast	Curcuna	Gamdan âzâde heman dünyada bir meyhânedir
Rast	Sofyan	Karlı dağı aşdım geldim
Rast	Aksak	Feryâd ediyor aşıkı hasretzede her an
Rast	Nim Sofyan	Almak dilersen bu dil rübâyı
Rast	Devri-i Hindi	İltifâtın eyledi ihyâ beni
Rast	Semai	Gözümde ey peri rûyım
Saba	Sofyan	Müptelây-ı aşk ile afetzede biçâreyim
Saba	Düyek	Yine gördü gözüm yâri
Saba Zemzeme	Curcuna	Hayâl-i yâre değme girye dursun
Sûznâk	Curcuna	Ol gülü nevres beni cevriyle nâlân eder
Sûznâk	Ağır Aksak	Cemiyeti dil koymadı mestane nigahın
Sûznâk	Devri-i Hindi	Mavi gözlüm ne kadar dilber imiş

Sûznâk	Devr-i Hindi	Söz olmaz hüsnüne sen bir hûb-ı zîba musavversin
Sûznâk	Düyek	Gördüm yine bir dilber-i pâkize cemâli
Sûznâk	Devr-i Hindi	Sevdiğim lutfeyle bir gün gidelim
Sûznâk	A.Aksak Semai	Dil hânesini yıktı o mestâne nigâhın
Sûznâk	Aksak	Aklımı verdi hevâyâ hâl-i anber-bûlerin
Şehnaz	Ağır Aksak	Zülfüne baktıkça ey şûh-i cihan
Şevkefza	Aksak	Ey güzellik burcunun mâhı gönül pirâyesi
Şevkefza	Yürük Semai	Ey cefâ-cu gamze-i hunhâreden
Şevkefza	Düyek	Nev nihâl-i gül-sitan-ı saltanat
Uşşak	Aksak Semai	Mürgi cânân cir'i sayyadı firak
Uşşak	Aksak	Düştüm yine bir afet-i meşhûri cihâne
Uşşak	Aksak	Olmaz dilim elemden bir dem tehî vü hâl
Uşşak	Curcuna	Tutuldu dâm-ı zülfü yâre gönlüm
Uşşak	Düyek	Güldü ol goncaye açıldı güller
Yegâh	Devr-i Hindi	Şâd ol gönül ki artık erdin dem-i visâle

BÖLÜM 3

RIFAT BEY'İN ESERLERİ ÜZERİNDE USLUB ARAŞTIRMASI

Bu araştırmayı yaparken aşağıdaki sistem uygulanmıştır.

ESER	: Eser Adı (Güfte başlanıgıcı)
MAKAM	: Makam adı
ŞİİR	: Şair, vezin
FORM	: Tür, Biçim
RİTM (USUL)	: Kullanılan usulün adı. Kalıpta olup, olmayışı.
MELODİ (MAKAM)	: Makam analizi

ESER : Sen Őeki nazik edasın ey peri

MAKAM : Acemkürdi

ŞİİR : Şair : M.Emin Bey

Vezin: Aruz veznidir.

Fâilâtün fâilâtün fâilün

FORM : Tür : Şarkı

Bişim: A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{3m} D_4^{4m}

RİTM (USUL) : Ağır aksak formunu kalıbında kullanmıştır(1). Meyanın ilk iki ölçüsünde aksakevferi mevcuttur.

MELODİ (MAKAM) : Makamın seyir karakteristiğı ile esere başlanmıştır. Birinci ölçüde nevada buselik ve çargâhta çargâh beşlilerini iç içe kullanıp, ikinci ölçüde hemen çargahta hicaz geçki ile yerinde saba makamı dizisini tamamlar. Üçüncü ölçüde ise makamın bünyesinde olan acemde çargah ve nevada buselik çeşnilerini kullandıktan sonra beşinci ölçüde sanki saba makamı dizisinin üst bölgesini kullanıyormuş gibi gelip acem perdesinde nikriz 5 lisi ile asma kalışı göstererek ölçü sonunda muhayyer perdesi ile bu çeşniden sıyrılarak sıyrılarak zemini tamamlar. Nakaratta ise birinci ve ikinci ölçüde yine nevada buselik ve çargahta çargah çeşnileri kullanıp tekrar zemindeki gibi saba çeşnisini kullandıktan sonra acemkürdinin bünyesinde bulunan nihavende geçki ve düğâhta kürdi 4 lüsü ile karar vermiştir.

---

(1) Ağır Aksak eserlerdeki özellikten dolayı Prof.Dr.Seİahaddin İçli tarafından bu ifade kullanılmıştır.(Esere iki dörtlük esle girip güftenin bir sonraki ölçüye taşması durumu)

Meyan kısmına klâsik uslûbda olduğu gibi nakaratın ikinci dola-bıyla (a canım) terennümlü girmiştir. Meyanda ise acemkürdi ma-kamının bünyesinde bulunan acemdeki çargâhla genişleyerek ne-vada buselik dizi ile yarım karar yapmış ve meyânı zeminin son ölçüsü gibi acemde nikrizle sona erdirmiştir.

NOT: Bestekâr Acem Kürdi makamını klâsik makam anlayışı içerisinde yani esere girişi Acem makamıyla yapmıştır.

ACEM KÜRDİ

(Sen Şehi Nazik...)

USULÜ: Ağır Aksak

GÜFTE:

BESTE: Müezzîn Başî

Rıfat Bey
(1820-1888)

Sen şeh-i nâzîk edâsın ey peri
Ben senin mecburunum çoktan beri
Haylı demdir gezerim ben serseri
Ben senin mecburunum çoktan beri

ESER : Hâlimi arzeyleyim sultânıma

MAKAM : Bestenigâr

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin: Aruz veznidir

Fâilâtün fâilâtün fâilün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{3m} B_4^{4m}

RİTM : Eser ağır düyek usulünde bastelenmiş olup kendi kalıbındadır.
(USUL)

MELODİ : Esere makamın seyir karakteristiğine uygun olarak başlanmıştır.
(MAKAM)

Zemin bölümünde yerindeki saba dizisinin bir kısmı, ıraktaki sagah 4 lüsü ve yine saba dizisinin sesleri ile çargahta hicazlı olarak asma karar gösterilmiştir. Nakaratta ise yine bestenigar makamının seslerinde karışık olarak gezinilip meyana geçilmiştir. Meyanda kısa olarak eviçte segah çeşnisi gösterilip tekrar saba dizisinin seslerinde karışık olarak gezinti yapılarak çargahta hicazlı kalışla nakarata geçilmiştir.

TAT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TÜRK SANAT MÜZİSİ NO 1502

USULÜ AĞIR DÜYEK

BESTENİGÂR ŞARKI

HÂLİMİ ARZEYLEYİM SULTÂNIMA

MÜZİK RİFÂT BEY
1820-1895

♩ 96

HÂ - Lİ - Mİ ARZ EY - LEYİM SUL -
TÂ - NI - MA (Saz... ..)
MER - HA - MET KIL Dİ - DE - İ GİR -
YÂ - NI - MA (Saz... ..)
2. (Saz... ..)
MA EL SÖ - ZÜY - LE
KİY - MA TAT - LI CÂ -
NI - MA MA Aranağmesine
Aranağmesi:
S. TENİN

HÂLİMİ ARZEYLEYİM SULTÂNIMA
MERHAMET KIL DİDE-İ GİRYÂNIMA
EL SÖZÜYLE KIYMA TATLI CÂNIMA
MERHAMET KIL DİDE-İ GİRYÂNIMA

Vezni: Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilün

Dide-i giryân: Ağlayan göz

ESER : Bir dilber-i rânayı gözüm gördü Bebek'te

MAKAM : Beyâti

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

FORM : Tür :Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{2m} D_4^{4m} B_4^{4m} C_4^{4m}

RİTM (USUL) : Sengin Semai usulünde bestelenmiştir. Usul kendi kalıbından kullanılmıştır.

MELODİ (MAKAM) : Beyati makamının inici-çıkıcı seyir karakteristiğini kullanarak seyire başlamıştır. Birinci satırın sonunda çargahta çargahlı kalıp, üçüncü ve dördüncü ölçülerde ise makamın dizisini kullanarak rast perdesinde rastlı çeşni ile güçlü nevaya gelmiştir. Nakaratın ilk ölçüsünde acem perdesindeki asma kalıbı göstermiştir. Daha sonraki ölçülerde sırayla nevada buselikli asma kalış, çargahta çargahlı, yerindeki uşşaklı ve rast kalışları göstererek bu bölümü tamamlamıştır.

BEYATİ ŞARKI

(Bir dilberi ranayı....)

USULÜ: Sengin semai

GÜFTE:
BESTE: Rifat Bey
(1820-1888)

Bir dil be ri ra na yı gö züm
gör dü be bek de
Ma nen di bu lun maz o me hin
Üf ta de li ğim hal ka a yan
cin si be ğer ol du fe lek de de
Ma nen di bu lun maz o me hin
Üf ta de li ğim hal ka a yan
cin si be ğer ol du fe lek de de
de de ak lım gi bi yağ
ma la dı es ra rı yü rek
de

Bir dilber-i rânâ-yı gözüm gördü Bebek'te
Manendi bulunmaz o mehin cinsi beşerde
Aklım gibi yağmaladı esrarı yürükte
Üftadeliğim halka âyan oldu felekte

ESER : Derd-i aşkın kıldı cismim nâtüvan

MAKAM : Beyatî Araban

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Fâilâtün fâilâtün fâilün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{3m} D_4^{3m} B_4^{4m}

RİTM (USUL) : Düyek usulünde bestelenmiştir. Ancak kalıp olarak sofyan kalıbında yazılmıştır.

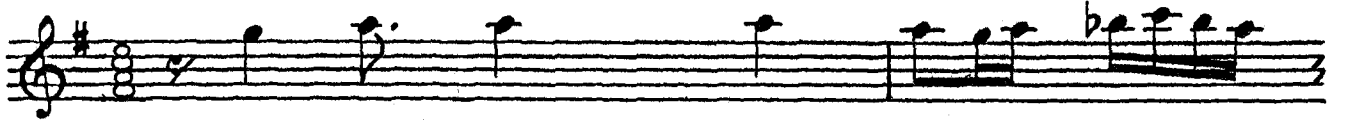
MELODİ (MAKAM) : Esere makamın seyir karakteristiğine uygun olarak tizdürak civarından başlanmıştır. Zemin bölümünde araban dizisinin sesleri karışık olarak gösterilip, Nakarata geçilmiştir. Bu bölümde beyâtî dizisinin seslerin de gezinti yapılarak dergah-ta küçük bir kalışla tekrar tiz bölgedeki seslerle birlikte yerindeki beyatî dizi ile bu bölüm sona ermiştir. Meyanda ise Çargâhta nikriz çeşniyi kullanmış ve aynı çeşniye sıkça tekrarlamıştır. Meyan sonunda ise inici beyatî dizi ile kara-ra gitmiştir,

BEYATI ARABAN

Derd-i askın kıldı cismim...

Düyek

Rıfat Bey

DER DI AS KIN KIL DI

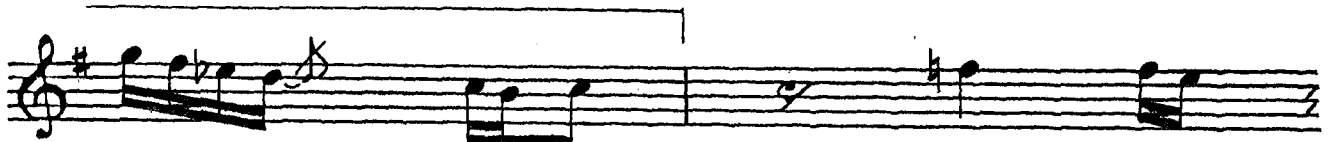
CIS MİM NA

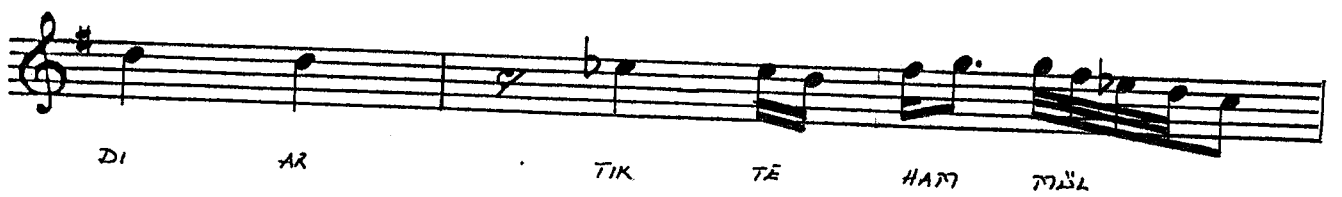
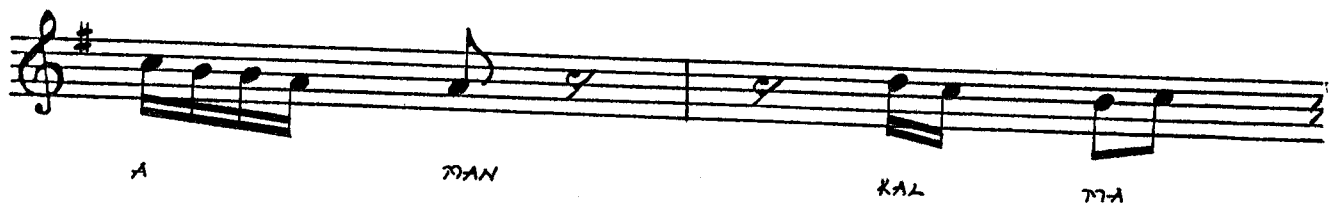
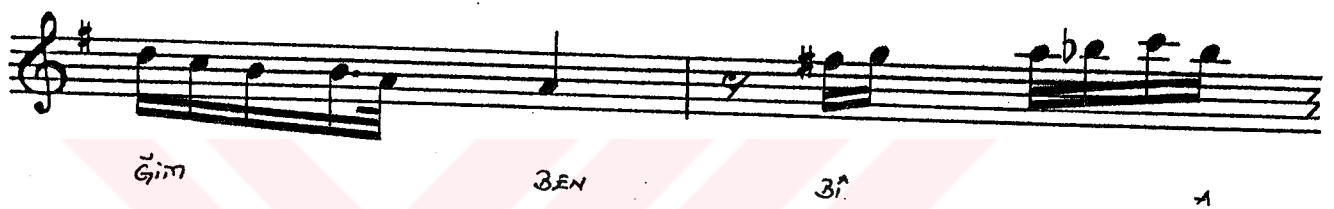
TAS VAN

VAN

SEN YA

DERD-i AŞKIN KILDI CİSMİN NÂ-TÂVÂN
SEN YAMANSIN SEVDİĞİM BEN Bİ-AMAN
KALMADI ARTIK TEHAMMÜL EL AMAN
SEN YAMANSIN SEVDİĞİM BEN Bİ-AMAN

EŞER : Enîs-ü hem-demim ah ü mihendir

MAKAM : Buselik

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Mefâîlün mefâîlün feûlün

FORM : Tür : Şarkı

Bişim : $\parallel A_4^{1m} \parallel B_4^{2m} C_4^{2m} \parallel D_4^{3m} \parallel B_4^{4m} C_4^{4m}$

RİTM (USUL) : Eserin notası yürük semai usulünde yazılmıştır. Fakat şarkı semai usulü kalıbındadır.

MELODİ (MAKAM) : Çıkıcı-inici makam seyri ile esere başlayıp dizinin seslerinde karışık olarak olarak gezinerek dügahta buselikli, çargahta çargahlı asma kalışları da göstererek zemin kısmını tamamlamıştır. Nakaratta yine dizinin seslerinde karışık olarak gezinti yapmıştır. Bu arada gargahta çargahlı dügahta buselikli ve hüseynde çeşnisiz (güçlüdeki kalışı kuvvetlendirmek için re di-yari yeden olarak kullanmıştır) kalışları da belirtmiştir. Meyanda buselik dizinin üst bölgesindeki hüseynde hicazı kullanmıştır. Meyanda üçüncü ölçüdeki nim hicaz perdesi ikinci ölçüdeki nevada buselileli çeşminin veya 4.cü ölçüdeki nevada hicaz çeşminin yedeni olarak düşünülebilir.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TÜRK SAN'AT MÜZİĞİ No:945

No 57

BÜSELİK ŞARKI

USÛLÜ: YÜRÜK SEMÂİ

" Enis ü hem-demim âh ü mihendir ..

BESTE: RİFAT BEY

E ni sü hem de mim a hü
Bi na yı sabr ü sa ma nım
mi hen dir di Gö nül fer num yad e der şil
bil gam mem dan ne den dir di Gö nül fer num
yad e der şil bil gam mem dan ne den dir di
Gö züm de rin gör cev dü ğüm ne gül ca ler nım
di ken dir di Gö nül fer yad e der
bil mem ne den dir Gö nül fer
yad e der bil mem ne den dir
(Aranağmesi:)
oâuz

Enis ü hem-demim âh ü mihendir
Gönül feryâd eder bilmem nedendir
Gözümde gördüğüm güller dikendir
Gönül feryâd eder bilmem nedendir

Binâ-yı sabr ü sâmanım yıkıldı
Derûnum âteş-i gamdan yakıldı
O yârin cevrline cânım sıkıldı
Gönül feryâd eder bilmem nedendir

(Mefâilün Mefâilün Feülün)

ESER : Hem demim ağıâr imiş ey bîvefâ

MAKAM : Dügâh

ŞİİR : Şair M.Sâdi Bey

Vezin : Aruz veznidir

Fâilâtün fâilâtün fâilün

FORM : Tür : Şarkı

Bişim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{2m} D_4^{3m} E_4^{4m} C_4^{5m}

RİTM : Aksak usulünde bestelenmiştir. Usul kendi kalıbındadır.
(USUL)

MELODİ : Dügah mekâmının yapısı gereği zemine yerinde saba makamı dizisiyle başlamıştır. Bu dizinin seslerini karışık olarak gösterip çargahta da hicazlı kalışı gösterdikten sonra nakarata geçmiştir. Yine saba dizisinin seslerinde gezinti yaparak dügah makamının bünyesinde bulunan yerinde zingüleli hicaz dizisinin bir kısmı olan dügahta hicaz çeşniyi kullanarak nakaratı tamamlamıştır. Meyanda hüseynide küçük bir uşşak geçki yapılmıştı.

DÜĞÂH ŞARKI
(Hem demin ağıyâr imiş ey bî-vefâ)

USÛLÜ: Aksak

GÜFTE: Sâdi BEY
BESTE: Rif'at BEY
(1820-1888)

Hem de mimağ yâr i miş ey bî ve fa
var mı ka nu nu mu hab bet de bu ya
var mı ka nu nu mu hab bet de bu ya
ben ya narken aşk i le ser ta be pa
sev diğim ağ yar o la hem dem sa na
hak kımı öl sem he lâl et mem sa na

Hem dem-i ağıyâr imiş ey bî vefa
Var mı kanun-u muhabbet de vefa
Ben yanarken aşk ile sertabe pâ
Sevdiğim ağıyâr ola hem dem sana
Hakkımı ölsem helâl etmem sana

ESER : Efendim dil-pesendim dil-firâbim

MAKAM : Evcâra

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Mefâîlün mefâîlün feûlün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{3m} B_4^{4m}

RİTM (USUL) : Ağır düyek usulünde bestelenmiştir. Usul kalıbının dışına çıkılmamıştır.

MELODİ (MAKAM) : Esere makamın inici seyir karakteristiği ile başlanmıştır. Tiz durak eviç perdesi civarından yola çıkarak eviçte segâh çeşnisi kullanılmış, ikinci ölçüde eviçte hicaz çeşni, üçüncü ölçünün başında yine eviçte müstear çeşniyi kullanarak dördüncü ölçüyü de bu çeşni ile tamamlamıştır. Nakaratta müstear çeşni bolca kullanılarak yine eviçte segah çeşnisi ile asma kalıp yapılmıştır. Daha sonra evcârâ dizi ile segâhta hicazlı kalış yapıp, yerinde müsteâr çeşnisi ile ıraktaki asma kalışı belirtmiştir. Meyanda evişte hüzzam çeşni ile başlayıp daha sonra yine evişte müstear çeşniyi kullanarak nakarata dönmüştür.

EVCÂRA ŞARKI

Efendim dil-pesendim ...

Ağır Düyek

Rıfat Bey

E FEN Dim DİL

PE SEN Dim DİL

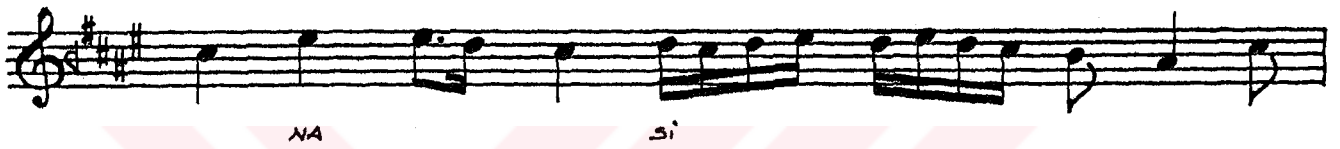
Fİ Zİ

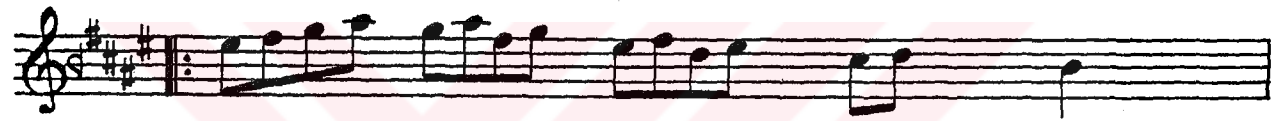
BİM

ME SA NIN SAR

EFENDİM DİL - PESENDİM DİL - FİRİBİM
MEYANIN SARMAK OLMAS MI NASIBİM
YETİŞMEZ Mİ DAHA SABR - A SEKİBİM
MEYANIN SARMAK OLMAS MI NASIBİM

ESER : Ötme ey bûlbûl-i şûride o yârim uyusun

MAKAM : Eviç

ŞİİR : Şair : Basri Bey

Fâilâtün fâilâtün fâilün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{3m} B_4^{4m}

RÎTM (USUL) : Devr-i Hindi usulünde bestelenmiştir. Eserde usul kalıbı bozulmamıştır. Usul geçkisi yoktur.

MELODİ (MAKAM) : İnici makam seyri ile esere başlamıştır. Eviçteki segah çeşnisi ve nevadaki rastı göstererek, eviçteki segahlı kalışla nakarata geçmiştir. Bu bölümde nevada buselik çeşni, dūgahta uşşak 4 lüsü dolayısıyla yerindeki uşşak dizi belirtilerek, ıraktaki segah dörtlüsü ile karar verilmiştir. Meyanda herhangi bir makam geçkisi yapılmamıştır. Nevadaki rast çeşni bolca gösterilerek bu perde üzerindeki kalışla nakarata geçilmiştir.

EVC ŞARKI

(Ötme ey bülbül-i şuride o yârim uyusun)

Usûlü: Devr-i Hindi

Güfte: Basri
Beste: Rif'at BEY
(1888-1920)

Öt me e .....y bül bü li şu..... ri de o ya rim

u yu su..... n ke rem e ....tner ki si şeh lâ

yı ni gâ rim u yu su n es me ey ba

dı sa ba ba ğı ba ha rim u yu su n

ke rem e t ner ki si şeh lâ yı ni gâ rim

u yu su n

Ötme ey bülbül-i şuride o yârim uyusun
Kerem et nerkis-i şehlâ-yı nigârim uyusun
Esme ey bād-ı sabâ bağ-ı baharım uyusun
Kerem et nerkis-i şehlâ-yı nigârim uyusun

ESER : Bir gonca güldür ruhsar-ı âli

MAKAM : Ferahfeza

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : A

Müstefilâtün müstef'ilâtün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_6^{2m} C_4^{3m} D_4^{3m} B_6^{4m}

RİTM (USUL) : Türk Aksağı usulü ile bestelenmiştir. Usul kalıbının dışına çıkmamıştır.

MELODİ (MAKAM) : Esere humayun makamı ile başlamış ve zemini bu makamla tamamlayıp nakarata geçmiştir. Bu bölümde yegahtaki hem kürdili hem hicazlı buselik diziyi karışık olarak kullanarak yegah perdesinde yadenli bir kalış yapmıştır. Meyanda ise inici zirgüleli hicaz geçkisini kullanmıştır.

FERAĦFEZÂ ŞARKI
(Bir gonca güldür rûhsâr-ı âli)

ISÛLÛ: Türk Aksağı

GÜFTE: ?
BESTE: Rif at BEY
(1820-1888)

Bir gon ca gül dür
rûh sâ rı â li â li
Dil sev di şim di sen gül ce
mâ li sen gül ce mâ li
Uş şâ kı zâ re pek lâ ü bā li
Uş şâ kı zâ re pek lâ ü bā li
ARANAĞME
Sabri

Bir gonca güldür ruhsar-ı âli
Dil sevdi şimdi sen gül cemâli
Uşşak-ı zâre pek lâûbali
Cidden güzeldir her tavr-ı hâli

ESER : Rûz-ü şeb zârınla giryân olmuşum

MAKAM : Ferahnâk

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Fâilâtün fâilâtün fâilün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{3m} B_4^{4m}

RÎTM (USUL) : Düyek usulünde bestelenmiş olup sofyan usulünde yazılmıştır.

MELODİ (MAKAM) : Esere nevada rast çeşni ile başlamıştır. İkinci ölçüde tiz tarafta genişleyerek eviçteki ferahnâk çeşni ile birlikte nevadaki rast, tekrar kullanıp zemini eviçte ferahnâklı olarak bitirmiştir. Nakarata eviçteki segâh çeşnisi ile başlayıp, hüseynide buse-likli kalıştan sonra dügahta ve yegâhtaki rast çeşnilerinde kullanıp ırakta ferahnâklı karar verir. Meyanda ise ilk ölçüde muhayyer de hicaz zirgülenin genişleme bölgesini kullanıp, ikinci ölçüde hemen eviçte ferahnâklı asma kalış yapmıştır. Sonraki ölçülerde nevada rast ve dügahta rast çeşnilerini göstererek nakarata geri döner.

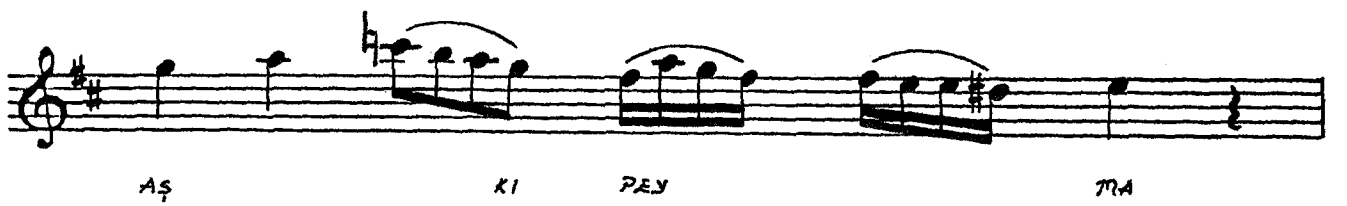
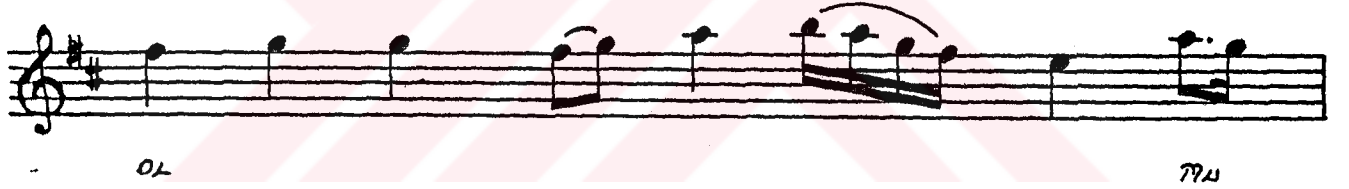
NOT: Doç.F.Kutluğ'a göre Ferahnâk makamının alışılmış seyrinde olduğu gibi bu eserde de nevada rast maye ile esere başlanmıştır.

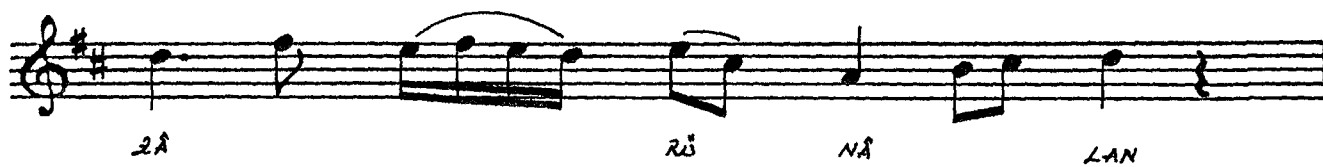
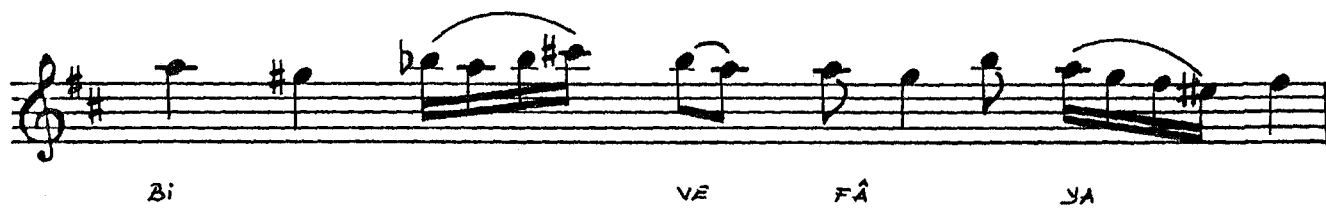
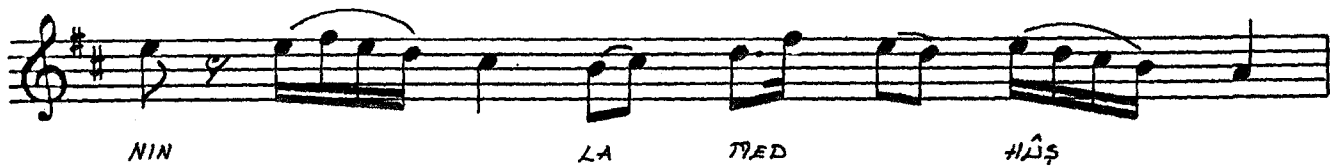
FERAHNÂK ŞARKI

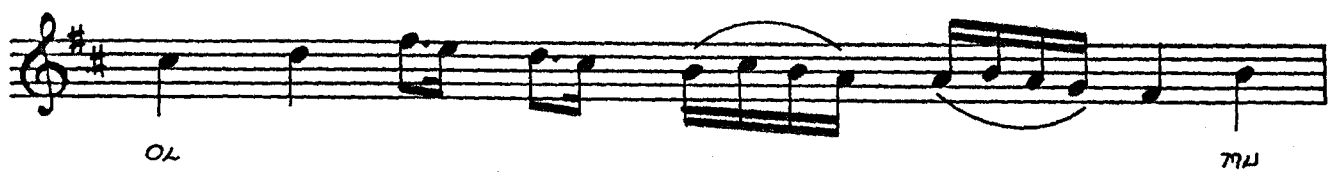
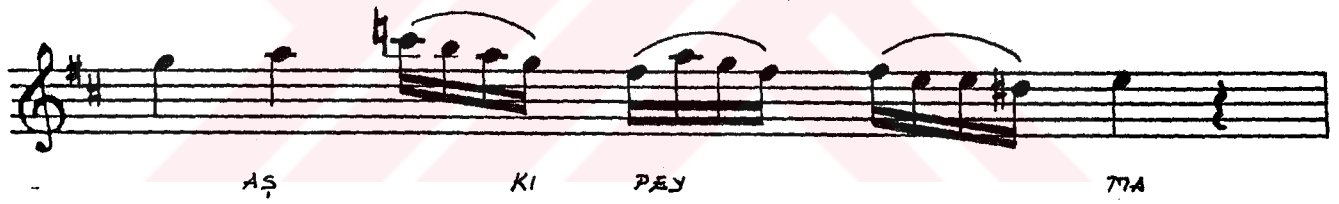
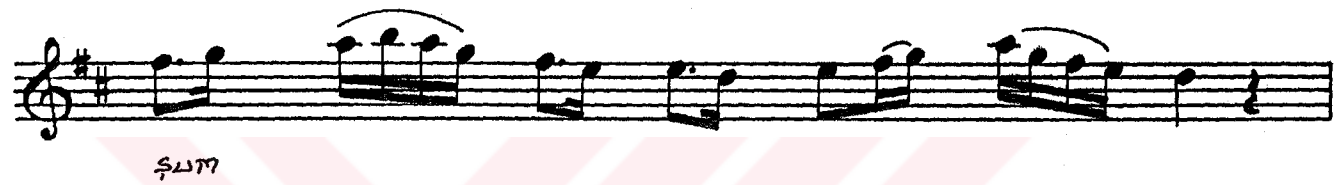
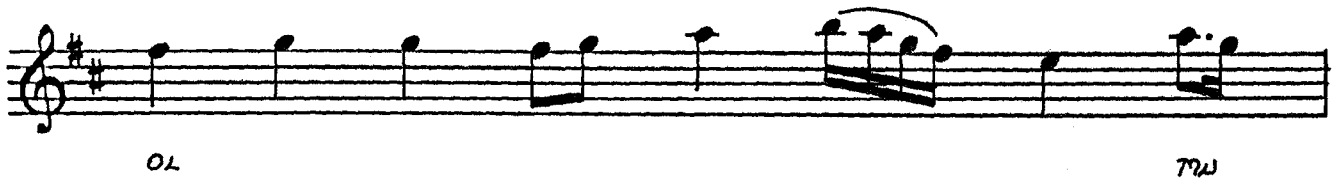
Rûz-ü şeb zârinla...

Düyek

Rıfat Bey

Rûz ü ŞEB AŞKINLA GİRYAN OLMUŞUM (OLMUŞAM)
AŞK-I PEYMÂNINLA MEDHÛŞ OLMUŞUM "
BÎ- VEFÂYA ZÂR Ü NÂLÂN OLMUŞUM "
AŞK-I PEYMÂNINLA MEDHÛŞ OLMUŞUM

ESER : Dü çeşmi mesti hâbı nâze kanmış

MAKAM : Gülizar

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Mefâîlün mefâîlün feûlün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{3m} B_4^{4m}

RİTM (USUL) : Devr-i Hindi usulünde bestelenmiştir. Usul kalıbının dışına çıkılmamıştır.

MELODİ (MAKAM) : Esere gülizâr makamında olduğu gibi tiz durak ve civarından giriş yapılmıştır. Bu bölgedeki seslerde karışık olarak gezinti yapılmış ve bu arada hüseyni perdesindeki uşşaklı kalışlar gösterilip zemin kısmı tamamlanmıştır. Nakaratta ise ilk iki ölçü inici hüseyni dizisinin sesleri karışık olarak gösterilip sonraki ölçüde küçük bir nevada hicaz, çangahta nikriz yapılarak tekrar dizinin seslerine dönülüp saz payı ile meyana geçilmiştir. Bu bölümde makam geçkisi yapılmamıştır. Tamamen gülizar makamının seslerin de karışık olarak gezinti yapılarak bu arada yine hüseynideki uşşaklı kalışlarda gösterilerek nakarata dönmüştür.

ESER : Sislendi hava taraf-ı çemenzârı nem aldı

MAKAM : Hicaz(Uzzal)

ŞİİR : Şair : Kenan Bey

Vezin : Aruz veznidir

Mefûlü mefâflü mefâflü feûlün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_5^{1m} B_5^{2m} C_5^{3m} B_5^{4m}

RİTM : Curcuna usulünde bestelenmiştir.
(USUL)

MELODİ : Esere güçlü civarından ve humayunlu giriş yapıp sonra eviç perdesini alarak hüseynide uşşak çeşnili asma kararla zemini tamamlamıştır. Bu nakaratta humayun ve uzzali iç içe kullanılarak düğah-ta hicazlı karar vermiştir. Meyanda makam geçkisi yapmayarak uzzalin bünyesinde olan hüseynideki hüseyni beşlisi ile nağmelerde gezinti yapmıştır.

İSTANBUL RADYOSU.

H İ C A Z (UZZAL) Ş A R K I .

Beste: Rifat BAY .

Gürte: Kenan BAY .

Çarouna.

Sis ... len ..... di ha va .... tar: fı çe men ...
Bir ... gün ..... se ni el: .... bot ta o der ...

zâ ... rı ne mal ... di -- Saz -- di -- Saz --
va ... sı lı câ .... nan -- Saz -- nan -- Saz --

Bül ... bül ..... yu va dan .... uç ... tu gü lis
Gül ... za ..... rı mu hab ... bet ... to yi ne
Her ... a ..... hı se her ... gâh ... 1 lâ bu
Hen ... gâ ..... mî gü lâ .... nû .... şî mu lâ

tâ ... nî ga mal .... di -- Saz -- di -- Saz --
gen ... lik e zul ..... di di
ha ... lî pe rî ..... gan gan
gun ... da ne kal ..... di di

Bağ lar bo zu lup bez mî vefâ şek lî ne gir ..
Bak bül bü le sab roy lâ gönü ş o y lâ ne ef ...
ar an a g n e y e

di -- Saz -- di -- Saz -- di -- S a z --

gan gan

ar an a g n e

Sislendi havâ, tarf-ı cemenzârı nok aldı
Bülbül yuvadan uçtu, gülîstânı gam aldı
Bağlar bozulup beza-ı vefâ şekline girdi
Gülzâr-ı muhabbette yine gonlik azaldı.

Bir gün seni elbetde eder vâsıl-ı cânân
Her ân-ı sehergâh ile bu hâl-ı perîşan
Bak bülbüle, sabreyile gönül, eyleme ofgan
Hengâm-ı güle, nûş-ı mûle şunde ne kaldı.

Ken'ân

Tarf = taraf
Cemenzâr = çenonlik
Beza = moolis
Sehergâh = şehir vakti
Yfgan = feryat
Hengâm = vakit
Nûş = içme
Mûl = içki
Muhabbet = sevgi
Gülîstân = Gülzâr = Gulbahçesi
Cânân = sevgili

ESER : Hasreti hicrinledir biçâre dil

MAKAM : Hicazkâr

ŞİİR : Şair : Kâmil Bey

Vezin : Aruz veznidir

Fâilâtün fâilâtün fâilün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{3m} B_4^{4m}

RİTM : Ağır Aksak formunda bestelenmiştir.
(USUL)

MELODİ : Güçlü gerdeniye perdesi ile esere giriş yapıp, gerdaniyedeki
(MAKAM)
hicaz ve buselik çeşnilerini iç içe göstermiştir. Daha sonra
çargahta küçük bir nikrizli kalış ve nevadaki kürdili kalışla
nakarata geçmiştir. Bu bölümde önce çargahta buselik çeşniyi
kullanmış, rasttaki hicaz çeşni ile karar vermiştir. Meyanda
ise yine zemin ve nakarattaki çeşnileri kullanmıştır. Bunlar
çargahta buselik ve nevadaki kürdi çeşnileridir.

NOT: Zemin hariç ağır aksak formunu kullanmıştır.

10541

HASRETI HİCRİNLEDİR

AĞIR AKSAK

- HİCAZKÂR ŞARKI -

(♩=76)

RIFAT BEY

HAS. RE. .TI HİC RİN. LE. .DİR Bİ. CA. .RE DİL CA. NİM HA. Sİ. LI BEY. MU. DE YAN. DI CA. SAZ MU. Dİ L ÇEŞMİ MAH. MU. RUN E. FEN DİM DİL KÖBAYA KÖDA DE BİL CA. NİM.

HASRETI HİCRİNLEDİR BİÇARE DİL
HASILI BEYHUDE YANDI CANÜ DİL
ÇEŞMİ MAHMURUN EFENDİM DİLDE BİL
HASILI BEYHUDE YANDI CANÜ DİL

ESER : Ey gül yüzüne âşık olan gülşeni neyler

MAKAM : Hüseyni

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Mefûlü feilâtü mefâilü feûlün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{3m} D_4^{3m} B_4^{4m}

RİTM : Aksak usulünde bestelenmiştir.
(USUL)

MELODÎ : Güçlü civarındaki seslerle karışık olarak gezinerek esere başlamıştır. Hüseyni perdesini sıkça gösterip bu perdedeki bakışları da göstererek nakarata geçmiştir. Bu bölümde acemi perdesini nevada buselik ve dolayısıyla acemili hüseyni diziyi kullanarak yedenli olarak karar vermiştir. Meyanı çift kullanmıştır. İlkinde saba geçkisi yapmıştır. İkincisinde ise Hüseyni dizisinin seslerinde karışık olarak gezinti yaparak nakarata dönmüştür.

No:38

İstanbul Radyosu
Kütüphanesi

031

HÜSEYİNİ ŞARKI

Usulü:AKSAK

(Ey gül yüzüne âşık olan gülşeni neyler)

RİF'AT BEY

1. 9

EY GÜL YÜZÜ NE..... A..... ŞİKO LAN .....

1. 4

GÜL ŞENİ NEY ..... LER... ----- SAZ -----

2. 4

LER ----- SAZ -----

8.

DER DİN LE HEM A..... VA..... RE O LAN.....

1. 4

MES KE Nİ NEY ..... LER ----- SAZ -----

2. 4

LER ----- SAZ ----- KARAR

4

BİR KER RE GÖ REN ... GÜL..... YÜ ZÜ NU .....

4

GAY RE BA KAR ..... MI .....

4

BİR KER RE GÖ REN GÜL .... YÜ ZÜ NU .....

8.

GAY RE BA KAR ..... MI ----- SAZ ----- E.B.

EY GÜL YÜZÜNE ÂŞIK OLAN GÜLŞENİ NEYLER
DERDİNLE HEM ÂVARE OLAN MESKENİ NEYLER
BİR KERRE GÖREN GÜL YÜZÜNÜ GAYRE BAKAR MI
DERDİNLE HEM ÂVARE OLAN MESKENİ NEYLER

ESER : Dilrûbalar mâil-i âzâr imiş

MAKAM : Hüseyni Aşiran

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Fâilâtün fâilâtün fâilün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{3m} D_4^{4m} B_4^{5m}

RİTM (USUL) : Düyek usulünde bestelenmiştir. Ancak kısmen düyek kalıbında olup diğer ölçüler sofyan kalıbında yazılmıştır.

MELODİ (MAKAM) : Bu eser hüseyni aşiran makamının önemli bir kısmını meydana getiren hüseyni makamının özelliklerini taşımaktadır. Zeminde hüseyni perdesi üzerindeki uşşak dörtlüsü ve tiz bölgedeki seslerin bir kısmında karışık olarak gezinti yapılarak hüseynideki asma kalışda gösterilip nakarata geçilmiştir. Bu bölümde yine hüseyni dizisinin seslerinde gezinti yapılmış ayrıca yerinde nikriz çeşniyide gösterip, hüseyni aşirandaki uşşak dörtlüsü ile nakaratı tamamlamıştır. Meyadna hicaz geçkisi yapılmıştır. Dolaşısıyla hüseynide karcıgar dizi oluşturulmuştur.

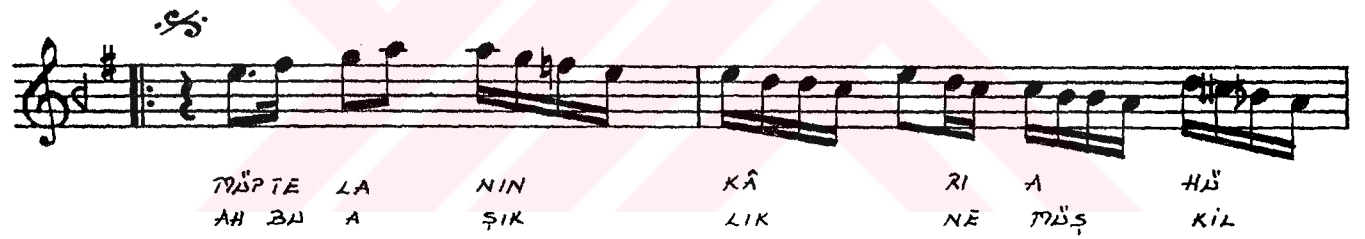

HÜSEYİNİ AŞIRAN

Dilrubalar mâilî azar...

Düyek

Rıfat Bey

DİL RÛBALAR MÂİL-i ÂZÂR imiş
MÂŞTELÂNIN KÂRI AH-Ü ZÂR imiş
DERDMEND-i AŞK OLAN NÂÇÂR imiş
AH BU ÂŞIKLIK NE MÂŞKİL KÂR imiş

ESER : Çekerim cevrimini çekmem yine ben şânına yuf

MAKAM : Hüzzam

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Feîlâtün feîlâtün feîlâtün feîlün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_6^{1m} B_6^{2m} C_6^{3m} B_6^{4m}

RİTM : Aksak usulündedir. Usul kalıbının dışına çıkılmamıştır.
(USUL)

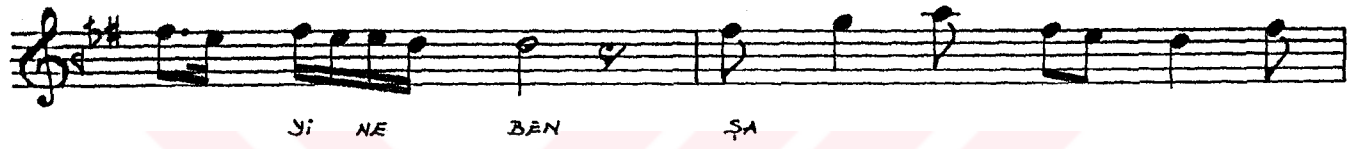
MELODİ : Esere güçlü ve civarından başlamıştır. Yerindeki hüzzam beşli-
(MAKAM) sinin seslerini karışık olarak göstererek nevada hicaz çeşni-
si ile asma kalış yapmıştır. Sonraki ölçülerde makamın sesle-
rinde karışık olarak gezinti yaparak saz yapı ile nakarata
geçmiştir. Bu bölümde sünbûle perdesini kullanarak nevada huma-
yunlu çeşniyi göstermiş, çangahta nikrizli kalışlarla devam
eden seyir segahtaki hüzzam beşlisi ile karar vermiştir. Meyan-
da herhangi bir makam geçkisi yapılmamıştır. Makamın bünyesinde
olan nevadaki humayunun seslerinde gezinti yaparak bu arada ger-
daniyedeki buselikli kalışıda gösterip nakarata dönmüştür.

HÜZZAM ŞARKI

Çekerim cevrimi çekmem yine ...

AKSAK

Rıfat Bey

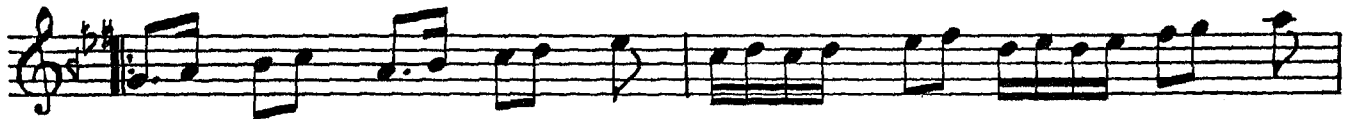
BA NA ÇEK MEK ÇE KE RİM

OF OF

OF OF

ARANAĞMESİ . . .

ÇEKİRİM ÇEVİRİNİ ÇEKMEYİN YİNE BEN ŞANINA YUF

KADERİMDİR BANA ÇEKMEK ÇEKİRİM OF

ÇEKEREK ÇİLLESİNİ DED İLE OLDUM MELUF

KADERİMDİR BANA ÇEKMEK ÇEKİRİM OF

ESER : Sen mehi gördükte şeha yandı derûnum

MAKAM : Karcıgar

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Mefûlû mefâîlû mefâîlûn

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A₁₂^{1m} B₁₂^{2m} C₁₂^{3m} D₁₂^{4m} B₁₂^{5m}

RİTM : Semai usulünde bestelenmiştir.
(USUL)

MELODİ : Esere güçlü civarından başlanmış ve ilk satırın sonunda segâhta
(MAKAM)
hüzzamlı küçük bir kalış gösterilmiştir. Makamın bünyesindeki
yerinde uşşak ve nevada hicaz çeşnilerinde karışık olarak gezi-
nerek nevadaki kalışla zemin son bulmuştur. Nakaratta da yine
makamın bünyesindeki seslerde gezinti yapılarak dügahta uşşaklı
karar verilmiştir. Meyanda makamın dışında bir geçkiye rastlan-
mamıştır. Tiz bölgede sünbüle perdesini kullanarak nevada huma-
yun diziyi göstermiştir.

KARCIĞAR SARKI

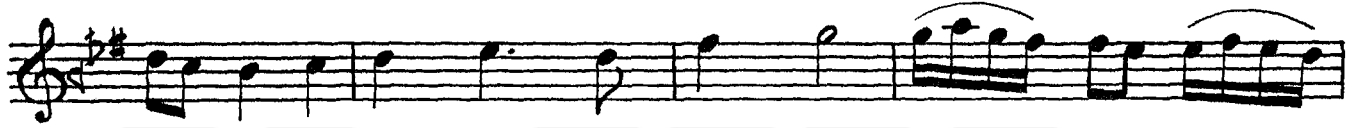
Sen mehi gördük de ...

Semai

RIFAT BEY

SEN ME HI GÖR DÜK DE ŞE HA

YAN DI DE RU NAŦŦ

YAN DI DE RU NAŦŦ SAZ

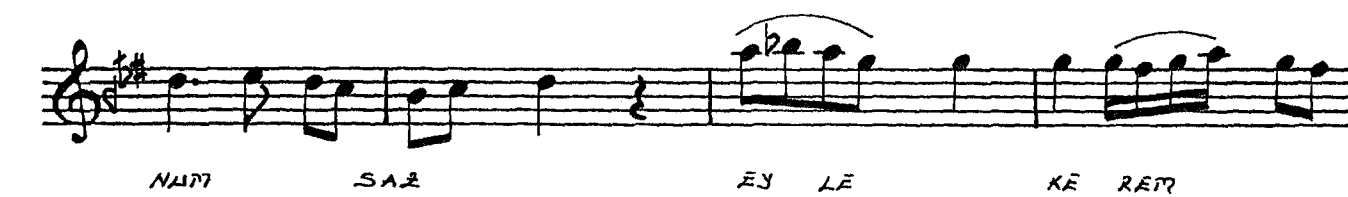

LÜX FÂ NE BEND ET Dİ BE Nİ

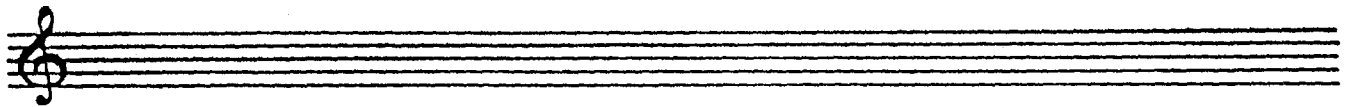
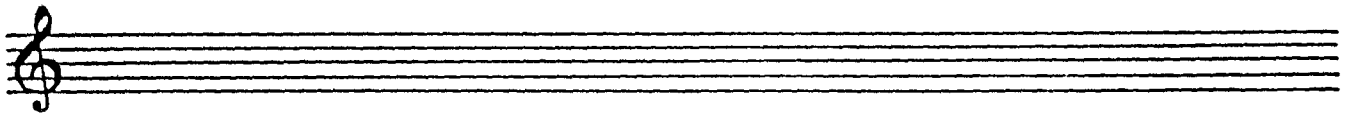

TA Lİ İ DÂ NAŦŦ

SËN MEHİ GÖRDÜK DE ŞEHA YANDI DERÛNUM
ZÜLTÜNE BEND İTDİ BENİ TALİ-İ DÛNUM
KILMA CEFA DERD İLE EN MEH Kİ ZEBÛNUM
ENLE KEREM HÂR-İ ELEM CANIMA GEÇTİ
NAVE Kİ HİCRİN DİL-İ SUZANIMA GEÇTİ

ESER : Ol goncanın etrafını almış yine ağyar

MAKAM : Kürdilihicazkâr

ŞİİR : Şair : Mehmet Sâdi Bey

Vezin : Aruz veznidir

Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûl

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : AN₁₂^(Aranagme) A₁₂^{1m} B₁₂^{2m} C₁₂^{3m} B₁₂^{4m}

RİTM (USUL) : Sofyan usulünde bestelenmiştir. Ancak esere girerken usul sonunda güfte başlatılarak değişik bir renk katılmıştır. Birçok yerde tekrar edilmiştir. Bu hareket usul kalıbını bozmakla beraber esere renk katılmıştır.

MELODİ (MAKAM) : Esere aranağme ile giriş yapmıştır. Başlangıçta makamın seyrine aykırı olarak güçlüden başlayıp hicazkâr makamı dizisi ile ikinci ölçüye kadar gelip daha sonra yine aynı çeşni ile nevada asma kalış yapmıştır. Zemine eksik ölçü ile eviç perdesi kullanıp inici olarak yine hicazkârlı melodilerle gezinti yapmıştır. Nevada ısrarla hicazlı kalışları belirtip sonra yine nevada uşşaklı, çargahta ise çargahlı küçük kalışlar yapmıştır. Zeminin sonuna doğru yine hicazkârlı çeşni ile gezinti yaparak nevada hicaz çeşni ile asma kalış yapmıştır. Nakaratta önce Kürdilihicazkârın aranbarlı dizisini kullanarak nevada uşşaklı kalış yapmıştır. Sonra inici kürdi diziyi kullanarak rast perdesinde karar vermiştir. Meyanda önce nevada hicaz humayun(hicazkârlı)diziyi göstererek bu perde üzerinde bir kalış yapmıştır. Bu arada çargahta rastlı kalışıda göstermiştir.

OL GONCANIN

-KÜRDİLİHICAZKÂR ŞARKI-

SOFYAN

RIFAT BEY

(♩=84)

KODA

OL GON... CA... NIN ET...

... RA... FI... NI AL... MIŞ Yİ... NE

AĞ... YAR

ŞA... HI GÜ... LE

GÜ... YA... Kİ SA... RIL... MI...

... SAZ... Nİ... CE Bİ... N HAR...

BEN BAŞ... CA YA...

... YİM GAY... RI FI... GAN ET...

ME..YE HER... BÂR

SAZ

FER...YA... DI..MA HAY... RET...

DE KA... LAN BUL... BÜ..LÜ

GÜL... ZAR

KODA

OL GONCANIN ETRAFINI ALMIŞ YİNE AĞYAR
ŞAHİ GÜLE GÜYA Kİ SARILMIŞ NİCE BÜLBÜLLER
BEN BAŞLAYAYIM GAYRİ FİGAN ETMƏE HERBAR
FERYADIMA HAYRETTE KALAN BÜLBÜLÜ GÜLZAR

ESER : Sâki ya gül demidir bâde getir nûş edelim

MAKAM : Mahur

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : 15'li hece vezni ile yazılmıştır

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : $A_8^{1m} B_8^{2m} C_8^{3m} B_8^{4m} \frac{3}{4} \mid D_{10}^{5m} E_{10}^{6m} \frac{7}{8} \mid B_8^{7m}$

RİTM (USUL) : Devr-i hindi ve Semai usullerinde usul geçkili bestelenmiştir.

MELODİ (MAKAM) : Seyire güçlü civarından başlamış olup önce hüseynde nişabur sonra nevada nim hicaz yedenli çargahlı kalışı göstermiştir. (*) Sonraki ölçülerde genişlemiş bölgedeki çargah dörtlüsünü de göstererek gerdaniyede kalış ve saz payı ile nakarata geçmiştir. Bu bölümde hüseyni perdesini sıkça göstermiş ve segahta segahlı kalışıda yaparak rast perdesinde çargahlı olarak karar vermiştir. Meyanda nevadaki çargahın yedeni nim hicazı tutarak yerinde hicazı ve rest perdesine inerek nikrizi gösterdikten sonra, nevada yederli kalış yapmıştır. Tiz tarafta yine gerdaniyedeki çargah çeşmiyi kullanarak nakarata dönmüştür. Usul geçkisi olan kısımda ise nevada humayunlu hicazı kullanmıştır.

(*) Do dâyez~~in~~ $\sharp$ olması gerekir.

MAHUR ŞARKI
Sâkîyâ gül demidir

Devri Hindî

Rıfat Bey

SA Kİ YA

GÜL

DE Mİ DİR

BA

DE GE TİR

NÂŞ

E

DE LİN

NAĞ ME PER

DAZ

O LA RAK

BİL

BİL Lİ

HA

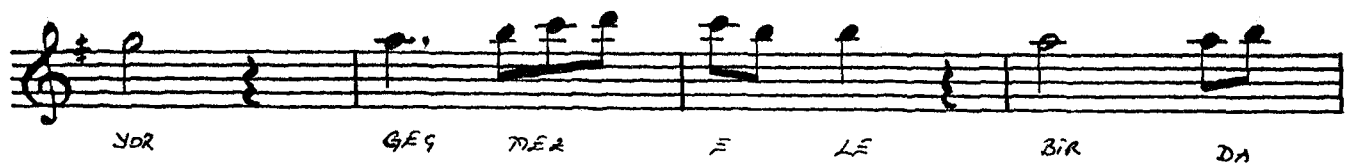
NÂŞ

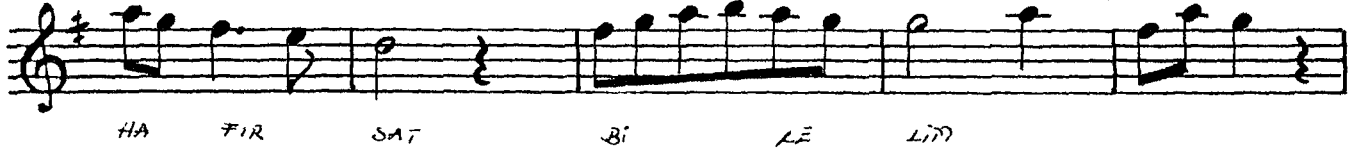
E

DE

SÂKİYÂ GÜL DENİDİR BÂDE GETİR NÜŞ EDELİM
NAME - PERDAZ OLARAK BÜLBÜLÜ HÂMÜŞ EDELİM
GÜLELİM DYNAYALIM YARI DER - AGÜŞ EDELİM
BU MESERRETLİ GATI DEHR - İ FERÂNUŞ EDELİM
BU GÜZEL GÜHLERİ HENGAM - İ GANİMET BİLELİM
GEÇİYOR GEÇMEZ ELE BİR DAHA FIRSAT BİLELİM

ESER : Terk etmedi nâz-ı seheri hâr eleminden

MAKAM : Mâye

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_6^{1m} B_6^{2m} C_6^{3m} B_6^{4m}

RİTM (USUL) : Aksak usulündedir. Usul kalıbının dışına çıkılmamış, bazı ölçülerde ise aksak evferini kullanmıştır.

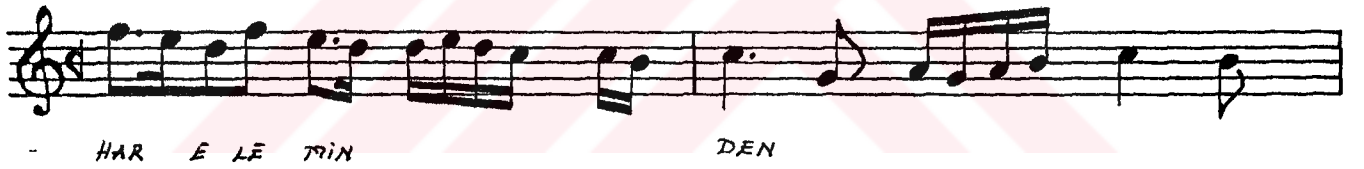
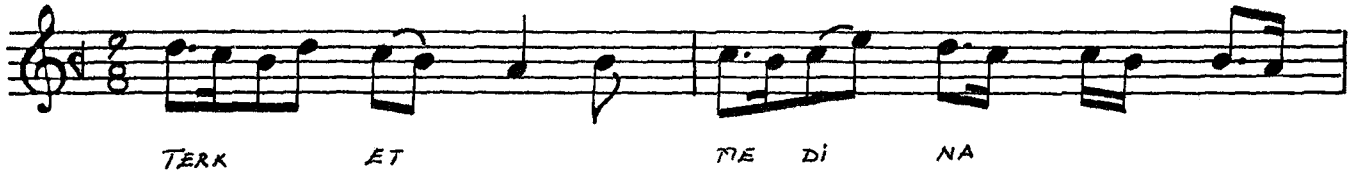
MELODİ (MAKAM) : Önce yerinde uşşak çeşniyi kullanmış, sonra yerinde rast beşlisi, daha sonra segâhta yedenli olarak segâhlı kalış yaparak nakarata geçmiştir. Meyanda gerdaniyede buselikli başlayıp yerinde acemli rast dizisinin tümünü kullanarak nakarata dönmüştür.

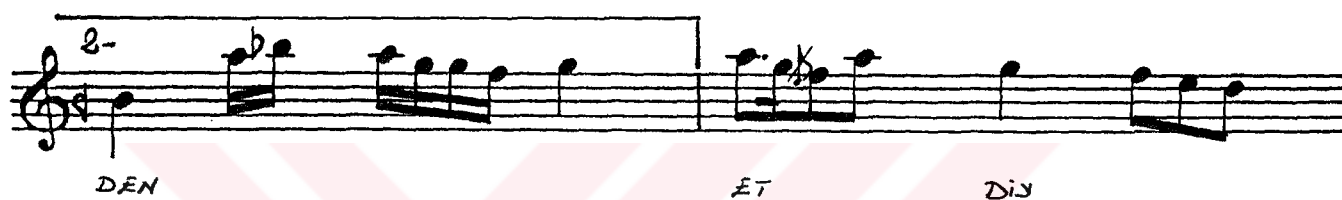
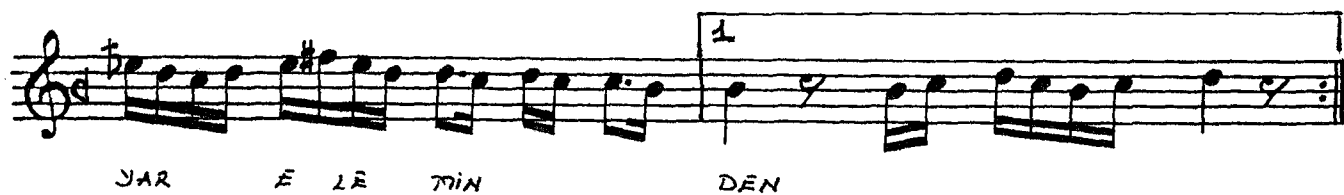
MAYE ŞARKI

Terk etmedi nazı...

Aksak

Rıfat Bey

LE GEZ A ŞIK Gi Bi

AĞ YA YAR E LE MİN

DEN

Gül

TERK ETMEDİ NAZ-I SEHERİ HAR ELEMİNDEN
BÜLBÜLLE GEZ ÂŞIK GİBİ AĞYAR ELEMİNDEN
ETDİNSƏ DƏ YOK FAİDƏ EFGAN ELEMİNDEN
BÜLBÜLLE GEZ ÂŞIK GİBİ AĞYAR ELEMİNDEN

ESER : Sâki içelim câmını dem sâz ederek gel

MAKAM : Muhayyer

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün

FORM : Tür : Şarkı

Bişim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{2m} D_4^{3m} E_4^{3m} B_4^{4m} C_4^{4m}

RİTM : Sofyandır. Kalıb hiç bir ölçüde bozulmamıştır.
(USUL)

MELODİ : Esere makamın seyir karakteristiği gereği tiz duraktan başlamış-
(MAKAM)
tır. Muhayyerde uşşaklı genişledikten sonra bu perde üzerinde
asma kalışla nakarata geçmiştir. Burada hüseynide uşşak, nevada
rast ve segahta segahlı kaldıktan sonra dizinin seslerinde karı-
şık olarak gezinerek dūgahta hüseynili karar vermiştir. Meyanda
küçük bir eviçte segâh, gerdaniyede rast ve nevada rastlı kalış-
ları belirterek nakarata dönmüştür.

USULÜ : DÜYEK
No : 38

M U H A Y Y E R
(Sâki içelim câmını)

RIFAT BEY

Sâ ki i çe lim câ mı nı dem sâz e de rek
gel
Kâ kü l dö ke rek göz sü ze rek nâ zede rek
gel
Kâ kü l dö ke rek göz sü ze rek
nâ zede rek gel
Sah ba yı le bî lâ lî nî in câ zede rek
gel
Sah ba yı le bî lâ lî nî in
câ ze de rek gel
- Aranağmeye-
gel - A R A N A Ğ M E -

M. BİRTAN

Sâki içelim câmını demsâz ederek gel
Kâkül dökerek göz süzererek nâz ederek gel
Sahba-yı leb-î lâlîni incâz ederek gel
Kâkül dökerek göz süzererek nâz ederek gel

ESER : Ko sinem âteşe yansın

MAKAM : Neva

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : 3+5=8 li hece veznidir

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : $A_2^{1m} B_2^{2m} C_3^{2m} D_2^{3m} B_2^{4m} C_3^{4m}$

RİTM (USUL) : Aksak usulündedir. Esere ilk giriş senkopludur. Birinci ölçünün dışında kalıp bozulmamıştır.

MELODİ (MAKAM) : Esere nevadaki rastın yedenini kullanarak enteresan bir giriş yapmıştır. İkinci ölçüde ise makamın asma kalışı olan eviçteki kalışı segâh çeşnisi ile yapmıştır. Nakaratta önce nevada buse-lik çeşni sonra nişabur çeşnisi kullanılıp tekrar eviçte segâh ve yerinde inici uşşakla bu bölüm tamamlanmıştır. Meyanda da yine eviçte segâh çeşnisi kullanılmıştır.

NOT: Subhi Ezgi'ye göre bu eser M.Çavuş'undur.

DEVLET KOROŞU MD.
Nasr 49

MEVA MAKAMINDA ŞARKI

RİFA T. BEY

ANŞAK

KO SI - NEM Â TE -- SE -- YAN SIN-SAZ
- GÖ NÜ LEY LE -- N SIN A-L DA - N SIN - SAZ - GÖ NÜ LEY
LE... N SI N A-L DA... N. SIN - SAZ - SIN - SAZ -
Fİ RÂ KI HI... C Rİ LE YA N SIN
... ARANAGİME ...

Ko sım âlese yansın	Bu cân sına feda olsun
Görül eğlenün aldansın	Birak âsit harâk olsun
Firâke hicrih yansın	Nemo cânım sersiz hayal
Görül eğlenün aldansın	Birak âsit harâk olsun

ESER : Ey gözleri âhû-misâl

MAKAM : Neveser

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : 4+4=8'li hece veznidir

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{3m} B_4^{4m}

RİTM : Ağır düyek usulünde bestelenmiştir.
(USUL)

MELODİ : Makamın bünyesine uygun olarak güçlü civarından seyre başlanmış
(MAKAM) ve nevâdaki asma karar ile zemin kısmı tamamlanmıştır. Nakaratta ise makamın bir özelliği olan gerdaniyedeki buselik çeşniyi kullanarak bu yerde üzerinde asma kalış yapmıştır. Yine neveser dizinin seslerinde gezinerek rast perdesinde nikrizli kalıştan sonra meyana geçmiştir. Bu bölümde gerdaniye üzerinde simetrik nikriz beşlisi ile genişlemeyi gösterip muhayyer üzerinde hicaz 5'lisi ile bir kalış yapmıştır. Tekrar gerdaniye üzerindeki buselik çeşni ve nevâdaki hicazla nakarata dönmüştür.

GİR DÜYK

NEVESER ŞARKI
EY GÖZLERİ AHÜ-MİSAL

Rifat Bey

(♩=72) ♩

Ey- Müj- göz- le- fi
A- hâ mi- sâ
Tı- gı ç- ker
Çeş- mi fe- lek
Eb- rû- le- rin
Gör- mer mu- hâl (saz....)
Ca- rû-
Es- mer- de böy- le rû-
Taş- tan ol- sa çem
yi- çl yan- dım
me- ker
fan- dım bi me-
câ (SON) KODA
câ (SON)

1 2

Ey gözleri Ahü-misal
Çeşm-i felek görmek muhâl
Esmerde böyle rûy-i âl
Yandım efendim bî-mecâl

Müjganların tığ-ı çeker
Ebrûlerin cânâ kıyar
Taştan olsa âdem meğar
Yandım efendim bî-mecâl

ESER : Nâr-ı aşkınla senin ey nevcivan

MAKAM : Nihavend

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Fâilâtün fâilâtün fâilün

FORM : Tür : Şarkı

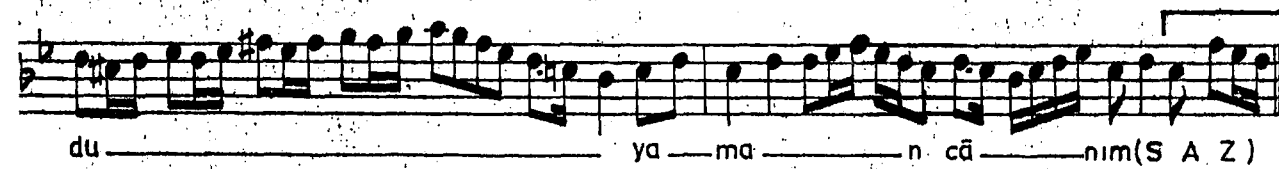
Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{3m} B_4^{4m}

RİMT (USUL) : Ağır Aksak formunu kalıbında kullanmıştır.

MELODİ (MAKAM) : Zemin bölümüne makamın yapısı gereği güçlü civarından başlanmıştır. Neva perdesinde yedenli bir kalıştan sonra nevadaki kürdi çeşnisini ağırlıklı olarak kullanmıştır. Nakaratta ise önce güçlü üzerindeki hicazı kullanıp yine neva üzerindeki kürdiyi göstererek kürdi perdesinde çargâhlı asma kalış yapmıştır. Tekrar dizinin seslerinde gezinerek rastta buselikli karar vermiştir. Meyan bölümünde gerdaniyedeki buseliğin pes tarafa genişlemesinden dolayı nevada hicaz çeşnisi yedenli olarak gösterilmiştir. Tekrar nevadaki kürdiye dönülerek nakarata bağlantı kurulmuştur.

0:10 ↑

Nâr-ı şakınla senin ey nevciân

Ümit

ESER : Gamdan âzâde heman dünyada bir meyhanedir

MAKAM : Rast

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_6^{1m} B_6^{2m} C_6^{3m} D_6^{4m} B_6^{5m}

RİTM : Curcuna usulünde bestelenmiştir.
(USUL)

MELODİ : Makamın çıkıcı seyir karakteristiği ile esere başlanmıştır.
(MAKAM)

Acemli rast dizisinin seslerinde karışık olarak gezinti yapılarak saz paayı ile nakarata geçilmiştir. Bu bölümde de acemli rast dizi kullanılmıştır. Ayrıca nevada buselikli, dügahta uşaklı asma kalışlar gösterilerek rastta rastlı karar gösterilmiştir. Meyanda önce gerdaniyede buselik geçkisini pes tarafa uzatarak dik hisarda nim hisar yedenli segah çeşnili kalış yapmıştır. Sonra çargahta nikrizli kalışı göstererek nakarata geçmiştir.

R A S T Ş A R K I

Rifat Bey

Chirgune

Gam dan a za de he man dun..... ya da bir
mey..... ha.. ne dir.. ---Saz--- ---Saz---
Def i Gam..... et mek i çin a..... let i se
pey..... ma ne dir ---Saz--- ---Saz---
Neş e i zev ki me yi tah..... kir e den
di..... Va... ne dir Gam gelir
Şa dı gı der çün..... dil mi sa
fir..... ha.. ne.. dir ---Saz---
A r a n a ğ m e

Gamdan âzâde heman dünyâda bir meyhânedir
Def-i gam etmek için alet ise peymânedir

Neş-e-i zevki meyi tahkir eden divânedir
Gam gelir şadî gider çün dil misafihânedir.
Nakarat

ESER : Müptelâyı aşk ile âfetzede biçâreyim

MAKAM : Saba

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{3m} D_4^{3m} B_4^{4m}

RİTM : Sofyan usulünde bestelenmiştir.
(USUL)

MELODİ : Esere çıkıcı bir makam seyri takib ederek yerindeki saba dört-
(MAKAM) lüsü ile başlamıştır. Çargâhta ve dügâhtaki kalışlarla tamamen makamın kendi bünyesindeki sesleri kullanarak zemin ve nakaratı tamamlamıştır. Meyana yerinde hicazlı başlayıp yine hicaz beşlisi ile güfteyi tamamlayarak nevadaki asma kalıştan sonra ölçüyü sazla tamamlayarak hüseyini perdesini tutmuştur. Yine aynı güfte ile tekrar meyan yaparak nevada buselik, rast ve çargâhta çargâhlı çeşnileri iç içe ve peşpeşe kullanarak iki ölçü sonra yine tekrar saba çeşniye dönmüştür ve nakarata dönüş sazı kullanmıştır.

ESER : Hayâli yare değme girye dursun

MAKAM : Saba Zemzeme

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Mefâîlün mefâîlün feûlün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{2m} D_4^{3m} E_4^{3m} B_4^{4m} C_4^{4m}

RİTM : Curcuna usulündedir.
(USUL)

MELODİ : Eserin zemin ve nakarat bölümlerinde saba makamı dizisinin ses-
(MAKAM)
lerinde gezinti yapılmıştır. Bu makamın özelliği olan acem, çar-
gah ve dûgah perdeleri sıkça gösterilip nakaratın son iki ölçü-
sünde saba zemzeminin yapısında olan kürdi çeşni kullanılıp dü-
gâhta karar verilmiştir. Meyanda ise aynı çeşni tiz tarafta kul-
lanmıştır.

İstanbul Radyosu

S A B A Z - E M - Z E M E - Ş A R K -

Usûl: Cürdha

(Hayâl-i yârâ değme girye dursun)

Rifat Bey

Ha yâ li ya re değ me gir.....
Na berda ret sa ba al gül

ye dur sun..... ye dur... sun....
i za ri i za ri

Ku rul sun..... sah ni geç..... mim... de.....
Bi zim sem ti ne riş di nev

o tur sun..... ku rul sun.....
ba ha ri bi zim sem

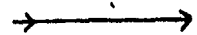
sah... ni geç..... mim..... de.....
ti ne riş di nev

o tur sun
ba ha ri

Si pa hi aş ki oâ nan... oâ.....
E ge ris ter se sey ri lâ

ne lin... den.....
la sa ri

Si pa hi aş ki oâ nan... oâ.....
E ge ris ter se sey ri lâ

00 012

Sabâ Zem Zeme Şarkı

(2)

ne lin.. den....
le za ri

Da ğıl s'n.... kol ko lol..... su..... nor.....
A qık dır sı ne min ba ğı

du kur sun..... da ğıl s'n.... kol.. ko lol.....
bu yur sun a qık dır sı ne min

su..... nor..... du kur sun
ba ğı bu yur sun

(Aranagmesi)

(I)

Hayâl-i yârâ değmê girye dursun
Kurulsun sahn-ı çeşmim de otursun
Sipâh-i aşk-ı cânân cân elinden
Dağılsın kol kol olsun ordu kursun.

(2)

Febordâr ot sabâ ol gul'izâr!
Bizim semtin erişdi nevbahâr!
Eğer isterse seyr-i lâlezâr!
Aqıkdır sinemin bağı buyursun .

Giryo - Rıçkırık
Sahn - ön taraf
Çeşm - göz
Sipâh - asker
Cânân - sevgili
Sabâ - sabah rüzgârı
Gul'izâr - gül yâkârı
Nevbahar - ilk bahâr
Lâlezâr - lâlâ bahçesi
Bağ - bahçe
Sine - göğüs.

EŞER : Ol gülü nevres beni cevır ile nâlân eder

MAKAM : Sûznâk

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{2m} D_4^{3m} B_4^{4m} C_4^{4m} E_4^{5m} C_4^{5m}

RİTM : Curcuna usulünde bestelenmiş olup usul kendi kalıbındadır.
(USUL)

MELODİ : Esere basit suznâkla başlayarak birinci mısrayı rastta hicaz
(MAKAM)
çeşni ile tamamlamıştır. İkinci Mısraya hüseynde segâh çeşni
ile başlamış aynı mısrayı yine aynı çeşniyi bu sefer yerinde
yanın segâhta segâhla tamamlamıştır. Üçüncü mısrayı ise basit
suznak diziyi kullanarak tamamlamıştır. Meyana gerdaniyede çar-
gâhlı başlayarak dört ölçü sonra nevada humayün dizi ile asma
kalış yapıyor. Sonra nakarat tekrar edilip yine basit suznak
dizi ile karar verilir.

Ol gülü nevrestanin

CURCUHA
(♩=200)

SUZINAK ŞARKI

L.H.Külliyatından
RİFAT BEY

Ol, GÜ.....LÜ NEV.....RES.....NİP

CEV.....Rİ.....LE HÂ.....LÂN E.....DER

BEN..DE.....Sİ...NE RAH...MI YOK

HİC..Rİ...LE SU.....ZAN E.....DER

BEN...DE...Sİ..NE RAH...MI YOK HİC...Rİ.....LE SU....

ZAN E.....DER YA RE.....LE...YÜP

Sİ...NE.....MI Dİ.....DE.....MI GİR.....YAN E.....DER

BEN..DE.....Sİ..NE RAH...MI YOK HİC..Rİ...LE SU....ZAN E...

DER BEN....DE.....Sİ..NE RAH...MI

YOK HİC..Rİ...LE SU.....ZAN E.....DER

NA...RI GA...MI CEV...RI...LE CEŞ...MI...
...MI GİR...YAN E...DER
NA...RI GA...MI CEV...RI...LE CEŞ...MI...MI GİR...
YAN E...DER
KODAYA

ZENİ DAVAR

beni
O GÜLÜ NEVRESTERİM CEVRİLE NÂLÂN EDER
BENDESİNE RAHMİ YOK HİCRİLE SUZÂN EDER
Parele YARELEYÖP SİNEMİ DİDEMİ GİRYAN EDER
BENDESİNE RAHMİ YOK HİCRİLE SUZÂN EDER
NÂRİ GÂMI CEVRİLE ÇEŞMİMİ GİRYAN EDER

ESER : Zülfüne baktıkça ey şûh-i cihan

MAKAM : Şehnaz

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{2m} D_4^{3m} B_4^{4m} C_4^{4m}

RİTM : Ağır Aksak formunu kalıbında kullanmıştır.
(USUL)

MELODİ : Eserin zemin kısmında makamın yapısında var olan hüseynideki hicaz çeşnili kalış ve nevada nikriz çeşnili asma kalışlar gösterilmiştir. Muhayyerdeki buselikli kalışla nakarat bölümüne geçilmiştir. Bu kısımda önce küçük bir eviçte segahlı kalıştan sonra hüseyni üzerindeki uşşak çeşnili ve nevada rast çeşnili kalışlar yapılmıştır. Eviçte segâh üçlüsü ve yine hüseynideki uşşaklı kalış belirtilerek düğâhtaki hicazla karar verilmiştir. Meyanın ilk ölçüsünde hisar buselik geçki hemen ardından nevada nikrizli asma kalış ve zeminin son ölçülerinde kullanılan melodilerle nakarata geçilmiştir.

ŞEHNAZ ŞARKI

Usûl: Ağır Aksak

Bestekârı: Rif'at Bey

Zül-fü-ne bak — tık — ca ey şü —
 —hi — ci — hâ — n (SAZ)
 Ey-le-rim bah — tı si — yâ — him
 da — n fi — ga — n (SAZ)
 Ey-le-rim bah — tı si — yâ — him
 da — n fi — ga — n (SAZ)
 Nâ-le-vü fe — r yâd — dır kâ —
 —ri — m he — ma — n (SAZ)
 ARANAĞMESİ'NE
 ga — n (SAZ)
 ARANAĞMESİ:
 Ümit

Zülfüne baktıkça ey şüh-i cihan
 Eylerim baht-ı siyâhımdan figan
 Nâle vü feryattır kârim heman
 Eylerim baht-ı siyâhımdan figan

ESER : Ey güzellik burcunun mâh-ı gönül pirâyesi

MAKAM : Şevkefza

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{3m} B_4^{4m}

RİTM : Aksak usulünde bestelenmiştir.
(USUL)

MELODİ : Esere makamın yapısı gereği gerdaniye perdesinden başlamıştır.
(MAKAM)
Zemin bölümü çargâhaki zirgüleli hicaz dizisinin sesleriyle oluşmuştur. Acem perdesindeki nikrizli asma kalışla nakarata geçilmiştir. Bu kısımda ilk iki ölçü yine çargâhtaki zirgüleli hicazın seslerinde gezinti ile devam etmiştir. Üçüncü ölçüde ise acemaşiran dizisinin bir kısmı ve hemen ardından acemaşiranda nikrizli karara gidilmiştir. Meyanda ise acemaşiranda hicaz geçki kullanarak tekrar nakarata geçmiştir.

5519

SEVKEZZA SARKI

EY GÜZELLİK BURCUNUN MÂHİ

AKSAK (♩=112) RİKAT BEY

EY GÜZELLİK BURCU. S NUN MA. HI GÖNÜLPİ
RA. YE. Sİ (SAZ. RUHU CİS NİM. SİN BE.
NİM ÖM RÜ MÜN SER. MA. YE. Sİ (SAZ.
Sİ (SAZ. SEN. DE AN. ÇAK A. RAY SA (SAZ.
HÜSNÜ A. NİN GA. YE. Sİ Sİ
1 2

EY GÜZELLİK BUCUNUN MÂHİ GÖNÜL PİRÂYESİ
RUHU CİSMİMSİN BENİM ÖMRÜMÜN SERMÂYESİ
SENDE ANCAKÂRÂNSA HÜSNÜ ÂNİN GÂYESİ
NAKARAT

ESER : Mürgi cânân cir'i sayyadı firak

MAKAM : Uşşak

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Fâilâtün fâilâtün faîlün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : A_4^{1m} B_4^{2m} C_4^{3m} B_4^{4m}

RİTM (USUL) : 10/8 lık Aksak Semai usulünde bestelenmiştir. Fakat eserin büyük bir kısmında Türk Aksağı usulü hakimdir.

MELODİ (MAKAM) : Esere makamın seyir karakteristiği olan çıkıcı seyirle başlamıştır. Dizinin seslerinde karışık olarak gezinip dügahta uşşaklı ve segahta segahlı kalışı göstererek nakarata geçmiştir. Bu bölümde de yine uşşak dizisinin seslerini ve rastta rast dügahta uşşaklı kalışları göstererek meyana geçmiştir. Meyanda herhangi bir makam geçkisi yapılmamıştır. Uşşak dizisinin üst bölgesi olan nevada buselik çeşni belirtilip tekrar uşşak dörtlüsü seslerine dönülüp segahta segahlı kalışla nakarata geçilmiştir.

İSTANBUL RADYOSU

KOTOPHANE

Murgi cânân

AKSAKSEMAİ

(♩=112)

UŞŞAK ŞARKI

L.H.Külliyyatından

RİFAT BEY

10/8 5/8

AH MUR.. Gİ . CA.NA Cİ Rİ SAY....YA.....DI Fİ...RAKSAY...

..YA...DI Fİ.....RAK DİL E.....Sİ.Rİ DA...MI Bİ...DA.....DI Fİ...

RAKBİ.....DA.....DI Fİ...RAK AH NEYLE....YİM Bİ.....LE..MEM.YOK A..ZA..

....Rİ Fİ.....RAKA.....ZA...Rİ Fİ.....RAK AR ŞA ÇIK.Dİ

A..HU FER..YA.....DI Fİ...RAKFER.....YA.....DI Fİ.....RAK

KODA

I II

ZENKİ BAŞAR

MURĞİ CÂNÂN CİR'İ SAYYADI FİRAK
DİL ESİRİ DAMI BİDARI FİRAK
NEYLEYİM BİLMEM YOKAZARI FİRAK
ARŞA ÇIKDI AHU FERYADI FİRAK

ESER : Şâd ol gönül ki artık erdin dem-i visâle

MAKAM : Yegâh

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Mef'ûlü fâilâtün mef'ûlü fâilâtün

FORM : Tür : Şarkı

Biçim : $A_6^{1m} B_6^{2m} C_6^{2m} \left(\begin{smallmatrix} 10 \\ 8 \end{smallmatrix} \right) D_6^{3m} \left(\begin{smallmatrix} 7 \\ 8 \end{smallmatrix} \right) B_6^{4m} C_6^{4m}$

RİTM (USUL) : Bu eserde iki usul kullanılmıştır. Devr-i Hindi ve Aksak semai usulleridir.

MELODİ (MAKAM) : Zemin bölümüne güçlü neva perdesi ile giriş yapmış ve ilk satırın sonunda yedenli olarak bu perde üzerinde asma kalışı göstermiştir. Yine neva makamı dizisinin seslerinde karışık olarak gezinip neva perdesindeki yedenli kalışla nakarata geçmiştir. Bö bölümde neva-da rast dūgahta uşşak ve yegâhta ki yedenli rast ile karara gitmiştir. Meyanda Ev'ara geçkisi kullanmıştır. Makamın dizi olarak bütünü bulunmaktadır. Hatta buna ırakta zirgüleli hicaz geçkide denebilir.

NOT: Notada 1.satırın son ölçüsündeki segah buselik olmalı. Dolayısıyla zemin bölümünde nişabur işlenmiştir.

İstanbul Radyosu

18

YEGÂH ŞARKI

Rifat Bey

Devrihindi

Şad ol..... gö nül ki ar tak

er..... din..... de mi vi şa

le —SAZ— le —SAZ—

Gam... mih.... ve rin şa gir di
Mat rit rip te ren nüm oy lo

git di..... fe şa nı nı lo.....
sa ki ki ge tir pe yâ lo

Gam... mih..... ve rin şa gir di.....
Mat rit rip te ren nüm oy lo

git..... di..... fe şa nı nı
sa ki ki şa z ge tir pi yâ

le. le. Fas..... li..... ba har i riş

di..... gel..... di..... za ma.. nı lâ

le —SAZ— le —SAZ—

Şad ol gönül ki artık erdin dem-i visâle
Gam mihverin şagirdi gitti fegân-ü nâle
Faslı bahar erişdi geldi zaman-ü lâlâ
İhtirap terennüm eyle şakî getir peyâle...

ŞARKI FORMU DIŞINDA BESTELENMİŞ OLAN İLAHÎ VE MARŞLARIN İNCELENMESİ

ESER : Kadrim ola berter şeref-i nâd-i Alî'den

MAKAM : Hüz zam

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Mefûlü mefâilü mefâilü feûlün

FORM : Tür : İlâhi

Biçim : A_1^{1m} B_1^{2m} C_1^{3m} D_1^{4m} B_1^{5m}

RİTM : Hafif usulünde bestelenmiştir.
(USUL)

MELODİ : Güçlü neva perdesi ile eseré giriş yapıp, hicazın beşlisinin ses-
(MAKAM) lerinde karışık olarak gezinerek, neva perdesindeki asma kalışı göstermiştir. Nakaratta ise önce gerdaniyede buselik üçlüsü sonra nevadaki hicazlı kalış ardından hüzzakm makamının seslerinde karışık olarak gezinerek segah perdesinde hüzzamlı karar vermiştir. Meyanda gerdaniye perdesini tutup bu perde üzerinde buselik çeşnisini, Daha sonra acemde çargah çeşnisi gösterip yine gerdaniyede buselik çeşni ile asma kalış yapmıştır. Meyanın ikinci bölümünde de yine gerdaniyedeki buselik ve hüzzam seslerini karışık olarak gösterip nakarata dönmüştür.

485

HAFİF

HÜZZÂM
(ilâhî)

SERMÜEZZİN RIFAT BEY

Kad rim o la ber

lev re fi na di

A it den

Nus rat bu la yim dem
Ya rab be ni dür ey

be le dem me in ev da di A i i

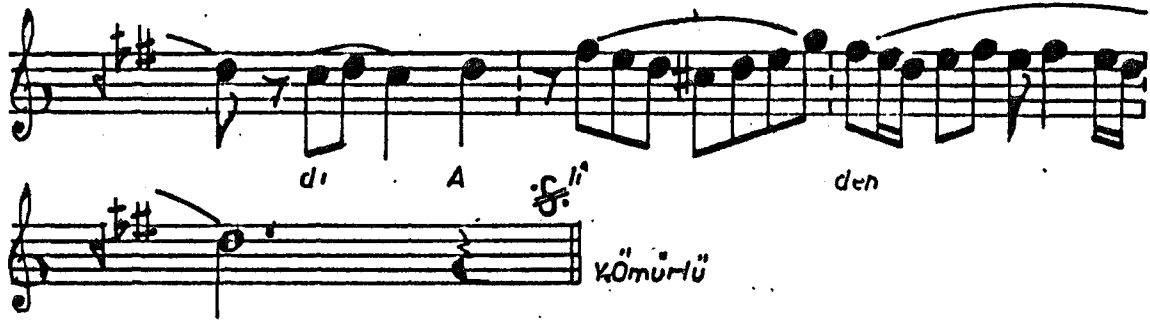
den den Mey da

n' mu hab bet te

ki fer ya di A i i

den Dū di de i

zeh ra ki şeh za

Kadrim ola berter şeref-i nâd-ı Alî'den
Nusrat bulayım dem-bedem imdâd-ı Alî'den
Meydân-ı muhabbetteki feryâd-ı Alî'den
Dü dîde-i Zehrâ iki şeh-zâd-ı Alî'den
Yâ Rab beni dür eyleme evlâd-ı Alî'den

Âhır bu harâbâta gelir lerziş-i vîrân
İştekte olur câmları rindî perîşân
Her neş'enin elbette humârın çeker insan
Ol dâd ü sited mecmâna vârdığımız an
Yâ Rab beni dür eyleme evlâd-ı Alî'den

Bende edeli cân ü dili Âl-i Abâ'ya
Ham-geşte-i ta'zîm olalım çerh-ı dü-tâya
Meyl eyleyemem kevkeb-i dâr-ı fenâya
Bestir bana dünyâda ve ukbâda bu pâye
Yâ Rab beni dür eyleme evlâd-ı Alî'den

Evsâf-ı Alî oldu benim ma'dîn ü kânım
Evlâd-ı ciğer - pâresidir cân ü cenânım
ÂRÎF dîl-i erbâb-ı hakîkatte mekânım
Bu nutk-ı şerîf oldu benim vîrd-i zebânım
Yâ Rab beni dür eyleme evlâd-ı Alî'den (1)

Orjinal - 61 - dir.

• "Şehâdet-i Âlî lîl gîmâd-ı Alî'den" (S.N.Ergun'da)

(1) S.N.Ergun ; A.g.e., C.II, s.624.

ESER : Şâh-ı iklim-i risâlet doğduğu aydır gelen

MAKAM : Hüseyni

ŞİİR : Şair : Belli değildir

Vezin : Aruz veznidir

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

FORM : Tür : Tevşih

Biçim : A_8^{1m} B_8^{2m} C_8^{3m} B_8^{4m}

RİTM : Devr-i Hindi usulünde bestelenmiştir.
(USUL)

MELODİ : Hüseyni makamının özelliklerinden biri olan hüseyni perdesini
(MAKAM) sıkça göstererek esere giriş yapmıştır. Hüseyni üzerindeki uş-
şaklı kalıştan sonra çargah perdesi üzerindeki çargahlı kalışıda
gösterip nakarata geçmiştir. Bu bölümde acemli hüseyni* dizinin
seslerinde karışık olarak gezinerek dügahta uşşaklı karar ver-
miştir. Meyanda ise önce acemde çargah daha sonra nevada buselik
göstererek çargahta çargahlı kalışıda yapıp nakarata dönmüştür.

* Gelenekte necid hüseyni adı verilen makam.

569

DEVR-İ HİNDİ

HÜSEYİNİ
(Tevşih)

SERMÜEZZİN RIFAT BAY

Şa hı ik li mi ri sâ
let doğ du ğu ay
dir ge len Meb de i Ken zi en
sır vâ ri ve lâ dâ yet yet
doğ du ğu ay dir ge
Zâ tı bah tı
bî ni hâ yet bul ma ğa
â rif ge rek Y.Ömürlü

Şâh-ı iklim-i risâlet doğduğu aydır gelen
Mebde-i sırr-ı velâyet doğduğu aydır gelen
Zât-ı baht-ı bî-nihâyet bulmağa ârif gerek
Kenz-i envâr-ı hidâyet doğduğu aydır gelen

ESER : ALAY MARŞI (Annem beni yetiştirdi bu ellere yolladı)

MAKAM : Rast

ŞİİR : Şair : Belli değil

Vezin : 8+7=15'lik hece vezni

FORM : Tür : Marş

Biçim : AN₄^(Aranağme) A₈^{1m} B₈^{2m} C₈^{3m} B₈^{4m} D₈^{5m} E₈^{5m}

RİTM (USUL) : Nim sofyan usulündedir.

MELODİ (MAKAM) : Esere çıkıcı rast makamı seyri ile başlamış birinci periodda saz partisiyonundan sonra B.period ile birinci mısraı segâhta segâhlı asma kalışla tamamladıktan sonra ikinci mısraı sırasıyla uşşaklı, rastlı ve sonuçta yegâhlı rastlı genişleyerek tamamlamıştır ve karar perdesinde tam kalış yapmıştır(*). Üçüncü mısrayı meyan gibi makamın üst bölgesini kullanarak neva perdesinde rastlı kalışla tamamlamıştır. 4.mısrayı ise ikinci mısranın melodisi ile tekrar etmiştir. Beşinci mısrayı iki iki ayrı melodi ile iki ke-re tekrar etmiştir. Birincisinde sıkıcı ve inici olarak nevada rast 4'lüsü işlemiş, tiz durakta kalış yapmış, ikinci tekrar da ise, dugâhta uşşak, yerinde rast, yegâhta rast ve tekrar karar karar sesi ile tamamlamıştır.

(*) Rasttaki kalıştan sonra major 7 li yukarıda eviş perdesini tutarak girmiştir. Batı müziğinde düşünürsek Sol Majörün dominantı olan Re majörün 3.derecesidir.

Alay Marşı

Beste : Rifat bey

Con zelo

ENSTRÜMAN

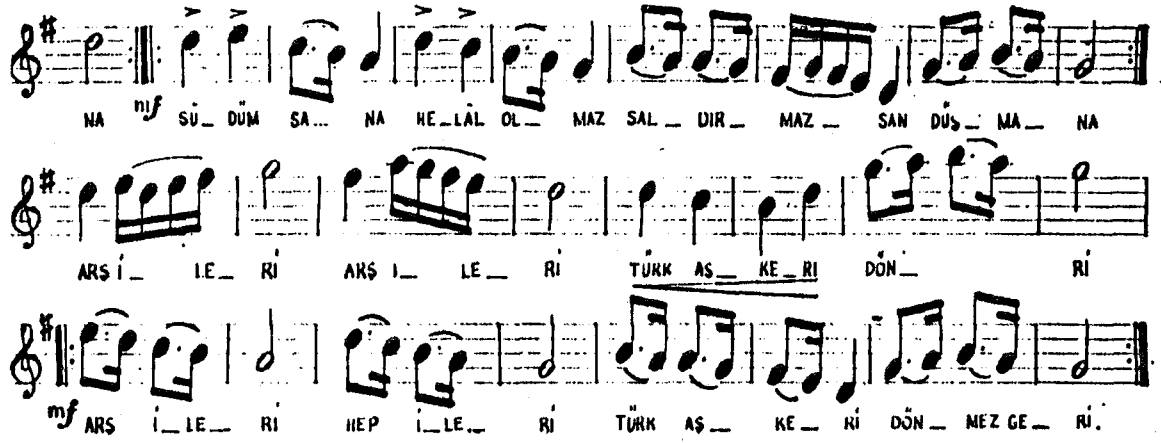
5 $\text{G}^{\#}$ $\frac{2}{4}$ *ff* AN_ NEM RE_ NI

YE_ TİS_ TİR_ Dİ BU CL_ LE_ RE YOL_ LA_ Dİ *mf* AL SAN ĞA_ ĞA

TES_ LİM ET_ Tİ AL_ LA_ HA İS_ MAR_ LA_ Dİ *mf* BOS O_

TUR_ MA CA_ LIS_ DE_ Dİ, *p* HİZ_ MET EY_ LE VA_ TA_

Annem beni yetistirdi bu ellere yolladı .
Al sancağı teslim etti, Allaha ısmarladı.
Boş oturma çalış dedi, hizmet eyle vatana,
Sütlüm sana helâl olmaz saldırmazsan düşmana
Arş ileri, marş ileri, Türk askeri dönmez geri...

Yastığımız mezar taşı yorganınız kan olsun
Biz bu yoldan döner isek namus bize ar olsun
Ne şereftir ölmek bize bu güzel vatan için
Yanar yürek yurt aşkıyla daima için için
Arş ileri, marş ileri, Türk askeri dönmez geri...

400 yıl kadar önce Yemen, Koca Sinan Paşa tarafından alınmıştır. Yemen 3,5 yy. kadar Türk yasadıktan sonra İkinci cihan savaşında kaybedildi.

1871 - 1872 Yemen harekâtı sırasında, Yemen çöllerinde bulunan askerlerimizin duyduğu vatan özleminin anısına tercüman olmak arzusu ile bestekâr bu marşı bestelemiştir.

ESER : SİVASTOPOL MARŞI (Sivastopol önünde yatan gemiler)

MAKAM : Rast

ŞİİR : Şair : Belli değil

Vezin : 7+5=12'li hece vezni

FORM : Tür : Marş

Biçim : $A_N^{(Aranağme)} A_4^{1m} B_4^{2m}$

RİTM : Nim sofyan
(USUL)

MELODİ : 4 ölçü rast 5'lisini işlemiş her ölçüde sırayla segâhlı, uşşaklı,
(MAKAM)
rastlı çeşniler kullanılmıştır. Birinci mısra da ikinci mısra-
dada yine rast beşlisini kullanmıştır. Tiz tarafı kullanmayıp
yegaha kadar genişlemiş bir sekizli içinde makamı işlemiştir.

NOT: Aranağmesi birer ölçülük modelli melodi yürüyüşü

Sivastopol Marşı

Beste : Rifat bey

Con bravura

ENSTRÜMAN

4 $\text{F}\sharp$ 4/4

SI_VAS TO_POL Ö_NÜN DE YA_TAR GE_Mİ LER

A_TAR_OA Nİ_ZAM TO_PU NU YER_LE GÖK İN LER LER

Sivastopol önünde yatan gemiler
Atar nizam topunu yer gök iniler
Yardımcıdır bize kırklar yediler
Aman kaptan paşa izin ver bize
Sılada nişanımız duacı size

Sivastopol önünde yıkık minare
Düşman dedikleri gelmez imâne
Erenler geliyor bize imdâde
Aman Kaptan paşa izin ver bize
Sılada nişanımız duacı size

Sivastopol önünde musalla taşı
Sırma kılıç kuşanmış arap binbaşı
Ölürsek şehit, kalırsak gâzi
Aman Kaptan paşa izin ver bize
Sılada nişanımız duacı size

BÖLÜM 4

S O N U Ç

İNCELENEN ESERLERDE İSTATİSTİK BİLGİLER

MAKAM : Her makamdan bir eser alfabetik sıra ile incelendi.

(Acemkürdi'den başlayarak Yegâh'a kadar 36 eser)

ŞİİR : Şair : 29 eserde şair belli değildir.

2 eser M.Sâdi Bey

1 eser M.Emin Bey

1 eser Kâmil Bey

1 eser Kenan Bey

1 eser Basri Bey'e aittir.

Vezin : 31 adet aruz vezni kalıbı kullanılmıştır.

Fâilâtün - fâilâtün - fâilün (10)

Fâilâtün - fâilâtün - fâilâtün - fâilün (6)

Mefûlü - mefâîlü - mefâîlü - feûlün (5)

Mefâîlün - mefâîlün - feûlün (4)

Müstef'ilâtün - müstef'ilâtün (1)

Mefûlü - feilâtü - mefâîlü - feûlün (1)

Feilâtün - feilâtün - feilâtün - feûlün (1)

Mefûlü - mefâîlü - mefâîlün (1)

Mefûlü - mefâîlü - mefâîlü - feûl (1)

Mefûlü - fâilâtün - mefûlü - fâilâtün (1)

6 adet Hece vezni kullanılmıştır.

FORM : Şarkı formundaki eserler ve 2 ilâhi, 2 marş incelenmiştir.

RİTM : 2 adet Nim Sofyan
(USUL)

1 " Semai

3 " Sofyan

1 " Türk Aksağı

1 " Yürük Semai

1 " Sengin Semai

5 " Devr-i Hindi

3 " Düyek

3 " Ağır Düyek

6 " Aksak

4 " Ağır Aksak

1 " Aksak Semai

4 " Curcuna

1 " Hafif usulleri kullanılmıştır.

Bu tezde Rıfat Bey'in uslûbu incelenmiştir. Tezin adından da anlaşılacağı gibi bestekârın biyografisi ve eserleri tespit edilip, her makamdan bir eser incelemeye tâbi tutulmuştur.

Sonuçta bestekârın uslûbu hakkında tespit edilen bilgiler, araştırmada kullanılan sistemdeki gibi konu başlıkları ile aşağıda genel olarak belirtilmiştir.

İncelenen Bütün Eserlerde:

MELODİ (MAKAM) : Bestekâr, eserlerini bestelerken kullandığı formlardaki çeşitliliği makamlarda da göstermiştir. Yaklaşık elliye yakın makamda eser bestelemiştir. İncelenen eserlerde görülmüştür ki makamları günümüzde izah edilen nazariyat kuralları içinde kullanmış, ancak ustalığı sayesinde makamların bünyesinde olmayan yakın veya uzak geçkileri büyük bir incelikle makama adapte edebilmiştir. Özellikle eserlerin meyanlarını tercih edip, meyanlarda makam geçkisi kullanarak güfte ile de manâ prodozisi irtibatını sağlamıştır. Ayrıca makamların bünyesinde bulunmaması asma kalıplarında gözardı etmemiş hemen hemen her makamda makamın dizisinin haricinde önemli perdelerde asma kalıplar yapmıştır. Ayrıca bestekârın özgürce hareket etmesi sayesinde değişik melodik kalıplar, entervaller ve geçkiler her eserde ayrı ayrı tezahür ederek bestekârın janrını ortaya koymuştur.

ŞİİR : Güftelerinin büyük çoğunluğunun şairi belli değildir. Birkaç eser dışında aruz veznini tercih etmiştir. Bu da veznin usullerimizle yakından irtibatlı oluşundandır. Vezin seçiminde de, yine biteviyelikten uzak kalarak, değişik vezinlerle ölçülmüş şiirleri tercih etmiştir.

FORM : İncelemeye tabi tutulan eserlerin hepsinin şarkı formunda olması sadece diğer formların notalarının bulunmamasından kaynaklanmaktadır. Zirâ besteci ayın formundan, ilâhi ve marşda besteleyecek kadar engin ufka sahiptir. Kâr ve karçe formu hariç her formda eser bestelediği eserler listesinde görülmektedir. İncelenen eserlerinde de şarkı formunu devrinin büyük bestekârları Hacı Arif Bey ve Şevki Bey anlayışı içinde kullanmıştır. Klâsik şarkı formunu daha çok tercih etmiştir. (A B C B yani zemin, nakarat, meyan, nakarat) Bunun dışında çift nakarat ve çift meyanlı birkaç eseri de mevcuttur. Biçim olarak 2-4 usullük cümleleri çok kullanmıştır.(Dügah, Eviç, Gülizâr, Kürdilihicazkâr, Şevkefzâ) 5 usullü cümlelerinde 5.usul mısranın son hecesi saz payıyla devam ediyor. Hicaz şarkıdaki gibi veya 5.usul tamamen saz (Sûznâk, Saba Zemzeme'nin bazı cümlelerinde görülüyor). Ferahfeza Şarkıda ise Zemin ve Meyan 4 usullü cümleler, nakaratta 4 usule 2 usullük bir kuyruk eklenmiş 6 usul oluşmuştur.

RİTM (USUL) : Elde notaları mevcut eserlere göre genellikle çeşitli küçük usulleri kullanırken kalıplarının bozulmamasına özen göstermiştir. Birkaç eserinin dışında usul geçkisi kullanmamıştır. Değişmeli eserlerde ise güftenin prozodik yapısını ön plâna çıkarmıştır. Semai usulünden devr-i revana kadar bütün küçük usulleri büyük bir ustalıklı ve titizlikle kullanmıştır.

USLUB : İncelenen eserler gösteriyor ki, geleneksek klâsik uslûbtan dışarıya çıkmamıştır. Ancak klâsik uslûbtan kasıt melodik hareket,

seçilen nota kalıpları ve yanaşık düzen oluşudur. Bunun dışında bestekâr son derece uçarı, özgür ve farklılıklardan hoşlanan bağımlı kalmayan eserler bestelemiştir. Değişik formları, değişik usulleri tercih edişi de bundan olsa gerek. Hiçbir eseri diğerine benzememekte ve Rifat Bey tarzı denecek herhangi bir melodik cümle grubuna rastlanmamıştır. Her eserde değişik yapı ve hareket gözlenmektedir. Özellikle güftelerin manâ prozodisine önem verışı de belki bestekârı farklı yapılara götürmüş olabilir. Zirâ makamları kullanırken dahi güftenin manâsını kuvvetlendirmek için hem farklı melodik yapı kullanmış, hem de makam geçkileri yapmıştır.

Ayrıca bestekâr, yaşadığı dönemdeki kültür değişikliğini de çok güzel hazmetmiş, devrinin anlayacağı dilde yani moda olmuş tarzda da eserler besteleyebilmiştir. Kısacası son derece ilgi çekici buluşları olan değişiklikten hoşlanan bir bestecidir.

Neticede karşımıza formu, makamı, usulleri kullanış şekli ve uslûbu ile sürekli değişiklikler arzeden Rifat Bey, ince zevki, geleneği bağlı, çağdaş oluşu ile de dikkat çekerek günümüze kadar zevkli eserleri ile gelebilmiştir.

KAYNAKLAR

- ATAMAN, Sadi Yaver Mehmet Sadi Bey, Ankara 1987
- ERGİN, Nihat Yıldız Sarayı'na İthaf Edilen Türk Müziği Eserleri ve Güftesi Ayrı Yazılmış Eserlerde Güfte Uygulamasının Yapılması. İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- EZGİ, Dr.Subhi Nazari ve Ameli Türk Musikisi, C.I, II, III, IV, V., İstanbul 1933
- HAKKI BEY, İsmail El Yazması Defteri (D. Korosu Arşivi)
- HANCIYAN, Leon Külliyyatı (D. Korosu Arşivi)
- İNAL, İbn-ül Emin Mahmut Hoş Sada, İstanbul 1958
Kemâl
- İ.T.Ü. Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Arşivi
- KARADENİZ, Ekrem Türk Musikisinin Nazariye ve Esasları, Ankara, 1.Baskı
- Kültür Bakanlığı İstanbul Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu Arşivi

- ÖZALP, Dr.M.Nazmi T.R.T. Türk Musikisi Tarihi Derleme, 1.Cilt
Ankara 1986.
- ÖZKAN,İ., Hakkı Türk Musikisi Nazariyatı ve Usulleri, İstanbul
1987.
- ÖZTUNA, Yılmaz Büyük Türk Musikisi Ansiklopedisi, C.I, II,
Ankara 1990, II.Baskı
- SALGAR, Fatih Çok Seslilik ve Tek Sesli Türk Müziği Türk
Edebiyatı Dergisi Sayı 150, İstanbul 1986
- T.R.T. İstanbul Radyosu Arşivi
- TORUN, Mutlu Eser Analizi Ders Notları
- TURA, Yalçın Form Bilgisi Ders Notları
- ÜNGÖR, E., Ruhi Güfteler Antolojisi, C.I. II., İstanbul 1981
- ÜNGÖR, Etem Türk Marşları, Ankara 1966

E K L E R

Bestekâr Rifat Bey'in tesbit edilen eserlerinin notaları:

מחזור , במועד

2. Bu şarkının müllü E. Z. Üngör'de Gifte Sofyan olarak kayıtlı (O.N.Ö.)

5648

Besteniger Sürki

Kiflat

GÜ- GEN H Z SE

N EN DU R A
 R ZU YA
 ZI N A MA NE Y SA BAH
 OL DU U YA N
 E ME S TI NA
 ZI MA MA N A H NU HAB
 BE TI DE LI H ME LE GI UYRU
 NE LA ZI N A MA NE
 SA BAH

افاده کنم غنچه یکتا را دردی فکرم
عظمی کی بخالی کردی بود که
منور بودی ز آفتاب و کبریا
از در اعجاز کلامی
از ناله آهوی بود که
دفعی بداد

MA L YI
GÖZÜM GÖRDÜ BEBEK 'TE
MA NEN DI BU LUN MAZ
ME HIN CIN SI BE SER DE
MA NEN DI BU LUN MAZ ME HIN CIN
CIN CIN SI BE SER
DE DE
AK LIM ET BI YAB MA LA
DI ES RA RI YÜ REK
TE ÜE TÂ DE L ZİM

Handwritten musical notation on a staff, featuring various notes and rests. The lyrics are written in Arabic script above the staff:

HAL KA A YAN OL DU FE LEK
 TE ÜF TA DE Li Eim HAL KA
 A YAN P OL DU
 FE LEK TE SOH
 Karamağasi
 Karamağasi

BİR DİLBER-i RÂNÂ'YI GÖZÜM GÖRDÜ BEBEK'TE
 NÂNENDİ BULUNMAZ O MEHİN CİNS-i BEŞERDE
 AKLIM GİBİ YAZMALADI EŞRARI YÜREK TE
 ÜFTÂDELİĞİM HALKA AYÂN OLDU FELEKTE

[illegible]

دُوبِكْ

شَرْقٍ وَفَعَتْ نَكَاحُ

Enrico Bufalini

DEKD-i ASKIN

KILDI CAJON

[illegible]

-(Cismim)

[illegible]~~Latvian~~

سلانيك مطبعة سي

نوطه، سائر آلات موسیقیه مغازه سی . استانبوله وزنه چیلرده شاملی سلیم نومرو ۷۳

شرق وُفَّتْ بِكَلْبُ

Devi ilindi

1900-1901

Handwritten musical score for "Dab-e-Hasrat-e-Hasan" in Persian. The score is written on ten staves with Persian lyrics and musical notation. It includes a "Miyân" (middle) section and a "Qudrah" (power) section. The lyrics are: "Dab-e-Hasrat-e-Hasan, Dab-e-Hasrat-e-Hasan, Dab-e-Hasrat-e-Hasan, Dab-e-Hasrat-e-Hasan, Dab-e-Hasrat-e-Hasan, Dab-e-Hasrat-e-Hasan, Dab-e-Hasrat-e-Hasan, Dab-e-Hasrat-e-Hasan, Dab-e-Hasrat-e-Hasan, Dab-e-Hasrat-e-Hasan". The score is written in a traditional style with a large "Miyân" section and a "Qudrah" section.

Refat Bey (11)
HEM DE MURAT TATAR

دولت سرگرم
Dagaldar 149

A handwritten musical score on aged paper. The title "ناشه ناز" (Nash-e-Naz) is written at the top left. Below it, the name "شمس الدین خان" (Shams-ud-Din Khan) is written. The music is written on five staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a time signature of 9/8. The melody is composed of eighth and sixteenth notes. Persian lyrics are written below the staves, corresponding to the notes. A large red watermark, likely from a library or archive, is visible across the bottom half of the page.

Handwritten musical score on a pink background. The score is written on five staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written in Persian script above the notes. The score is signed 'Radik Lep. Notary' at the bottom.

SARKI EVCÂLA
ZİFÂT BEY'İN
USÛLÜ DÜYEK

EFENDİM DİL PESENDİM DİL-FİRÂBİM

Handwritten musical score for the song "EFENDİM DİL PESENDİM DİL-FİRÂBİM". The score is written on ten staves, with the first staff containing the title and the subsequent staves containing the melody and lyrics. The lyrics are written in both Arabic script and Latin script. The melody is written in a staff with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 4/4. The lyrics are written below the melody, with some words in Arabic script and some in Latin script. The score is written in a style that is common in Ottoman Turkish music manuscripts.

Handwritten lyrics (Arabic script):

افترس عطر اصداد و در
بهار صبا صبا صبا صبا
نقار افترس عطر اصداد و در
بهار صبا صبا صبا صبا
افترس عطر اصداد و در
بهار صبا صبا صبا صبا
افترس عطر اصداد و در
بهار صبا صبا صبا صبا
افترس عطر اصداد و در
بهار صبا صبا صبا صبا

Handwritten lyrics (Latin script):

EFENDİM DİL PESENDİM DİL-FİRÂBİM
DE SEN DIM DİL Fİ
ME YÂ NIN CI SAR MAK OL
MAZ MI NA SI
BİM
YE Tİ MEZ MI CA HA
SAB RÜ BE Kİ
BİM ME L YÂ

NINI ci SAR lo MAK OL di MAZ MI

NA Si BİM

Sah il

Aman Nuri

Aman Nuri

EFENDİM DİL - DESENİM DİL - FİRİBİM
 MEYANIN SAKINAC OLMAZ MI NASİBİM
 YETİŞMEZ Mİ DAHA SAKR Ü ŞEKİBİM
 Nakarat

FİRÂNIN NÂRINA YANDI DİLİ ZÂR
 TERAKKULUM ETMEDİN BANA A GÂDİR
 ŞİLAHET EYLESEM ARZIK YERİVAR
 Nakarat

SENİ CANIM GİBİ SEVİSİM EVVEL
 HE GERE ARAYA GİRMİŞ İDİ EL
 ÇEKİME BEKLE GEL YOK ŞİMDİ ENGEL
 Nakarat

ÂTEŞİ AŞKIN SENİN

(♩=68) AGIR AKSAK

EYÇ ŞARKI

ARİFAT

A..TE..Şİ A.....Ş..KI.....N SE.....Nİ.....N E..Y
ME.....H Lİ.....KA
A..CA.....Nİ..M YAK DI HÜSNÜ Cİ.....S..Hİ.....M
A.....LE.....M
F SU.....Y..LE Zİ.....Dİ NE MA.....H VÜ
YÖ.....N..TU
HE..BA R BA..HA (SAZ.....)
GİT..Tİ HE.....P SA.....B..RÜ TE HA.....H MU.....L
Bİ.....Bİ R YA..NA
CA.....NİM (SAZ.....) YA..N..MA..MA..K MÜ.....
M..KÜN MÜ...DÜ...R CA.....NA Nİ..SA..
KODAYA NA
1 2

ÂTEŞİ AŞKIN SENİN EY MEHLİKA
YAKTI CİSMİM EYLEDİ MAHVÜ HEBA
GİTTİ HEP SABRÜ TEHAMÜL BİR YANA
YANMAK MÜMKÜN MÜDÜR CÂNA SANA
HÜSNÜ ALEM SUZUNA OLMAZ BAHÂ

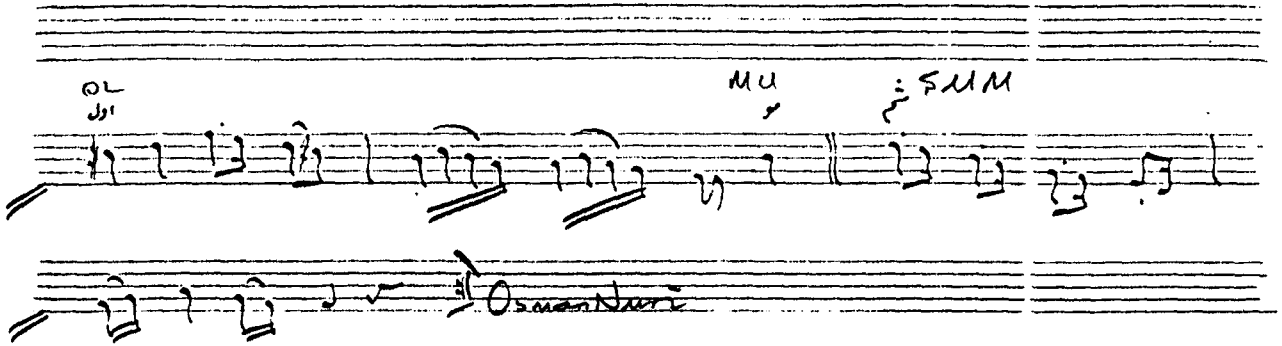
DER FASL-I FERAHNÂK
SARKI RİAT BÊ
MÂLÛ DÜTEK

RÂZ Ü ŞEB ZÂRINLA GİRYAN OLMUŞUM 341

RÂZ Ü ŞEB ZÂRINLA GİRYAN OLMUŞUM

Handwritten musical score for a song in Persian/Razi dialect. The score is written on ten staves, each with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written in Persian script above the notes and in Latin script below the notes. The lyrics are: RÂZ Ü ŞEB ZÂRINLA GİRYAN OLMUŞUM. The score includes various musical notations such as notes, rests, and accidentals. There are also some handwritten annotations in Persian script, including 'Hâkârah' and 'Nâkârah'.

RÛZ Ü SER AŞKINLA GİRYÂN OLMUŞUM (OLMUŞAM)
 AŞK-I PEYMÂNINLA MEHÎŞ OLMUŞUM ( )
 BÎ-VEFÂYA ZÂR Ü. NÂLÂN OLMUŞUM ( )

Nakarat

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TÜRK SAN'AT MÜZİĞİ No: 1361

HİCAZ ŞARKI

GÜLŞENİ HÜSNÜNE KİMLER VARİYOR

İSÜL: AKSAK
♩ = 156

MÜZİK: RIFAT BEY
SÖZ : MUALLİM AHMED FEYZİ

GÜL ŞE. Nİ HÜS.NÜ.NE KİMLER VA.RI.L YOR VA.RI.L YOR
KİM A. YA. ĞIN Ö. PE.REK YAL. VA.RI.L YOR
KİM A. YA. ĞIN Ö. PE.REK YAL. VA. RI. YOR
BAĞ. RI. MI ŞĀ. NE Gİ. Bİ KİM YA. RI. YOR
BAĞ. RI. MI ŞĀ. NE Gİ. Bİ KİM YA. RI. YOR
SEV. Dİ. ĞİM ZÜL. FÜ.NÜ KİMLER TA. RI. YOR
SEV. Dİ. ĞİM ZÜL. FÜ.NÜ KİMLER TA. RI. YOR
ARANAĞMESİ

GÜLŞENİ HÜSNÜNE KİMLER VARİYOR
KİM AYAĞIN ÖPEREK YALVARIYOR
BAĞIRIMI ŞĀNE GİBİ KİM YARIYOR
SEVDİĞİM ZÜLFÜNÜ KİMLER TARIYOR

GÜLŞENİ HÜSNÜ: Gül bahçesini
andıran güzellik
ŞĀNE: Tarak

MUALLİM AHMED FEYZİ

VEZNİ: Fe'ilâtûn / te'ilâtûn / te'ilûn
(fâ'ilâtûn)

CURCUNA

SÜRE : 3, 20"

♩ = 216

HİCAZ (Uzzâl) ŞARKI

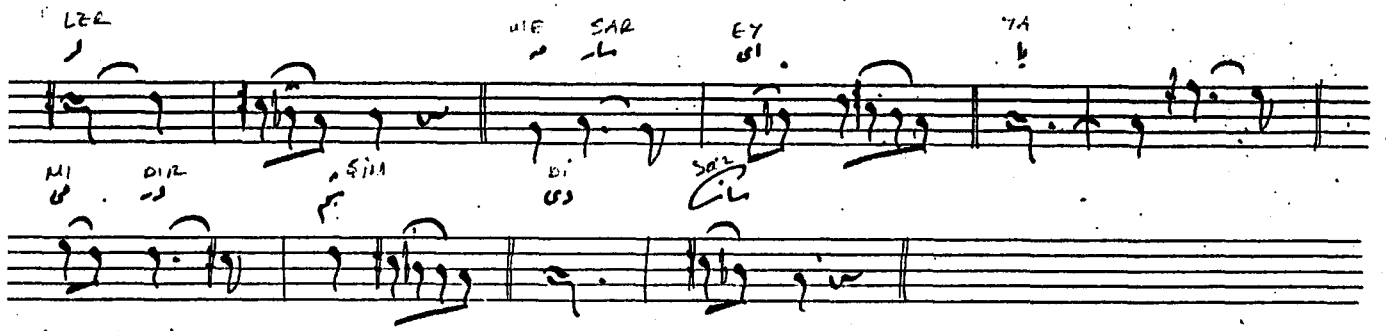
Niçin bûlbûl figan eyler bahar eyyâmıdır şimdi ?

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
Devlet Kütâsi Türk Müziği
Korusu Müdürlüğü

Nİ- ÇİN BÜL- BÜL Fİ- GAN EY- LER BA- HÂR EY- YÂ MI- DIR ŞİM- Dİ (Saz.....) Dİ (Saz.....) A- ÇIL- MIŞ GON- CE- LER GÜL- LER ME- SÂR EY- YÂ MI- DIR ŞİM- Dİ (Saz.....) Dİ (Saz.....) HE- ZÂR Â- SÂ Fİ- GAN ET- ME CÖ- NÜL ŞEV- KİY- LE HAN- DAN OL (Saz.....) OL (Saz.....) ARA NAĞMESİNE A.N. Dİ (Saz.....) N. Uysal

NİÇİN BÜLBÜL FİGAN EYLER, BAHÂR EYYÂMIDIR ŞİMDİ ?
AÇILMIŞ GONCELER, GÜLLER, MESÂR EYYÂMIDIR ŞİMDİ.
HEZÂR ÂSÂ FİGAN ETME, GÖNÜL ŞEVKIYLE HANDÂN OL.
AÇILMIŞ GONCELER, GÜLLER, MESÂR EYYÂMIDIR ŞİMDİ.

[illegible]

Aranağmev

NİCİN BÜBÜ FİCAN EYLER BAHAR EYHÂMIOLUK SİMDİ
 AĞILMIS BANCALAN GÜLER MESE EYHÂMIOLUK SİMDİ
 HEZÂR-ASTI FİCAN ETME GÖNÜL SEVGİNCE HANCI OL
 Nahiye

Tıflı nâzeninim

SOFYAN

(♩=120)

HICAZ ŞARKI

LEON HOCADAN
RIFAT BEY

TIFLI NAZE... Nİ... NİM U... NUT... MAM SE... Nİ

AY... LAR GÜN... LER DE... ĞİL GEC... SE... DE YIL...
CI KAR... MI HA... TIR... DAN OTAT... LI DİL... LER

LAR AH TERKİ GAMEY LE... DI

Fİ RA... KIN BE... Nİ TERKİ GAMEY LE... DI

Fİ RA... KIN BE... Nİ KODAYA

ZENKİ BAŞAR

TIFLI NÂZENİNİM UNUT MAM SENİ
AYLAR GÜNLER DEĞİL GEÇSEDE YILLAR
ÇIKARMI HATIRDAN O TATLI DİLLER
TERKİ GAM EYLEDİ FİRÂKIN BENİ
KIYILMAZ İKEN ÖPMEĞE TENİN
ŞİMDİ NE HALDEDİR NAZİK BEDENİN
ANDIKCA GÜLŞENDE GONCA DİHENİN
YANSIN AHİMİLE KÜL OLSUN GÜLLER
FELEĞİN AYİNESİN YERİN BULDUMU
GÜL YANAĞIN RENGİ RUHİN SOLDUMU
ACABA ÇÜRÜYÜP TOPRAK OLDUMU
ÖPÜP OKŞADIĞIM O PAMUK ELLER

EY KAŞI KEMAN

HİCAZ ŞARKI

L. HANCIYANDAN

BEŞTEKÂRI:

RIFAT B.

YÜRÜK SEMAİ

(♩ = 133)

EY KA ŞI KE MAN ET ME DE AŞ KIN BE Nİ NA LÂ N

AH BE Nİ NA LAN BU HU NÜ Dİ LİM BİR Nİ

GE Hİ EY LE Dİ Vİ RAN EY LE Dİ Vİ RAN

SEN SİZ O LA MAZ EY LE NE MEM EY ŞE Hİ HU BA N

EY ŞE Hİ HU BAN SEN SİZ O LA MAZ EY LE

NE MEM EY ŞE Hİ HU BAN EY ŞE Hİ HU BAN

EY RU Hİ RE VAN CA Nİ MA SEN SİN KA TA ÇAK CA ... N

SIN KA TA ÇAK CAN

KODA

İHSAN ERER

EY KAŞI KEMAN ETMEDE AŞKIN BENİ NÂLÂN
 BU HUNÜ DİLİM BİR NİGEHİN EYLEDİ VİRÂN
 SENSİZ OLAMAM EYLENEMEM EY ŞEHİ HUBÂN
 EY RUHİ REVAN CÂNIMA SENSİN KATAÇAK CÂN

HİCAZ SARKI
MÜJGANLARININ YÂRESİ

AKSAK (♩ = 112)

RİFAT BEY

AH MÜJ GAN LARI NIN YA RE Sİ (SAZ -

İŞ - LER Cİ GE RİM - DEN (SAZ -

SEV - DA - YI NE - DA -

MET (SAZ - Cİ - KI - YOR ŞİM Dİ SE RİM -

DEN (SAZ - KAN - LAR A KI YOR SA

Mİ (SAZ - SE - HER Dİ DE LE

RİM - DEN (SAZ - GEL MEL - Mİ SA

BA BU - Yİ (SAZ - VE - FA GON CETE RİM -

DEN (SAZ - A - Yİ - NE İ RUH SA - RI

NA HER - DEM - DE TE

CEL - Lİ (SAZ - DÜ GEŞ -

MÜJGANLARININ YÂRESİ İŞLER GİĞERİMDEN
SEVDÂYI NEDÂMET ÇIKIYOR ŞİMDİ SERİMDEN
KANLAR AKIYOR ŞÂMÜŞEHİR DİDELERİMDEN
GELMEZMİ SABA BÜYİ VEFA GÖNCE TERİMDEN
ÂYİNE-İ RUHSÂRINA HER DEMDE TECELLİ
DÜŞŞMİ TEHASSÜRLE OLURMU TESELLİ ?

HAZIN AIDI YINE RAİ-İ CİHAZ
NAPAR OLUN MUHARRET BÜ-SİTAN
CAHARIN KALIMI DART İ NİSANI
Naharat

KÜLLER ETDİ TEREK-İ BEZM-İ GÜL-ZAR
YINE TATIL OLUNDU DÜZ-İ PATAK
NE GÖL KACI NE LÜLÜLLER NE SARAYLAR
Naharat

2. Dörtlük 3. mısra:
(Vazn gereği
"bülbul" olmalı)

GERİNDEN ÇIKTI SAK'LER AYAGI
SİYAHAN OLUN KÜLLER YATAGI
DİLİ USSAKA GELDÜ HER BUCHAĞI

2520

HICAZ ŞARKI

AĞIR AKSAK

(Gösterir ebr-i şitâdan başka tâb)

RIFAT BUL

GÖS TE RİR FB Rİ Şİ TÂ DAN (SAZ ---

BAŞ KA TÂB

EL VE DÂ EY LER Bİ

ZE BAK MÂ Hİ

TÂB (SAZ... (SAZ...

HAC LE TİN DEN BAT TI

GİT Tİ Â Fİ

TÂB HAC LE

TİN DEN BAT TI GİT Tİ

Â Fİ TÂB

Gösterir ebr-i şitâdan başka tâb
 Elvedâ eyler bize bak mâhitâb
 Hacletinden battı gitti âf-tâb
 Elvedâ eyler bize bak mâhitâb

Libr : Dulut
 Şitâ : Kış
 Tâb : Aydınlık
 Haclet : Utanma
 Âf-tâb : Cümlenin ıslahı

DER FASLI HIZAZ
SARKI RIZAT BEY
umum SOFTAN
(Abah)

GÖSTERİR EHL-i ŞİTÂ'DAN BASKA TÂB.

[illegible]

İSTANBUL RADİYO MU.

KOTOFRANESİ

CİGERDE NÂRİ HASRET

DÜYER
(♩ = 120)

HİCAZ BARKI

RİFAT BEY

Cİ..SER DE NA.....RI HAS..RE..T A.....
LA.....R YA...R A...Ç..TI DA...LA.....R (SAZ...
Fİ..RA.....Kİ...N..LA SÖ...ZÜ...M SÖ...N..LÜ..M KA..N A.....
LA.....R KA...N A.....LAR (SAZ.....LAR (SAZ.....
DAYAN...MAZ NA...LE...VÜ CA...N...HA DA.....
LA.....KÖDAYA.....R CA...N...HA DA...LAR (SAZ.....
II

CİGERDE NÂRİ HASRET YAR AÇTI DAĞLAR
FİRÂKINLA SÖZÜM SÖNLÜM KAN AĞLAR
DAYANMAZ NÂLEİ CANPÂHA DAĞLAR
NAKARAT

Seminar Hafat Bey
شرق محاذ موزیک سرژوہ مفتی بلال

شرق مجاز و زلیخه سرخس و رفعت بکلا

CİĞEROĞLU NAR-1 HASRET AGTI DAĞLAR

70

Handwritten musical score for the song "Korosh-e Karam" (The Noble Sacrifice). The score is written on ten staves, featuring Persian lyrics and musical notation. The lyrics are:

تا که در راه تو ای کرم
 تا که در راه تو ای کرم
 تا که در راه تو ای کرم
 تا که در راه تو ای کرم
 تا که در راه تو ای کرم
 تا که در راه تو ای کرم
 تا که در راه تو ای کرم
 تا که در راه تو ای کرم
 تا که در راه تو ای کرم
 تا که در راه تو ای کرم

The score includes various musical notations such as notes, rests, and bar lines, along with a key signature of one sharp (F#) and a 6/8 time signature. The lyrics are written in Persian script below the staves.

DER FİSL-I TÜKAZ
SARKI RİDAT BEY
MUSİK SOFYAN

KİL TERAHHUM GAYRI EY REŞK-I MELEK 413

(Ahah)
(Anele, m2)

KİL TE RAH HUM
GAY RI EY (LE) REŞ Kİ ME LEK CU
REŞ ME LEK CU GEG Dİ BA NA
Zİ TE GA FUL CA NA DEK
CA NA DEK KİL TE DEK CU
MUM KÖN MÜ BA NA SAB REY LE
MEK CU EY LE MEK CU GEG Dİ
BA NA Zİ TE GA FUL CA NA

DEK CA NA DEK

Arang Nuri

Arang Nuri

Arang Nuri

KIL TERAMHUM GAYRIY RESK-I MELEK
 GERTİ BU NAZ İ TERAFUL CANA DEK
 ŞAYLE MÜMKÜN Mİ BUNA DABR EYLEMEK
 Nakarat

BAK NE HÂLE KÖYÜM BÜ BAHT-I SİYAH

[illegible]

Handwritten musical score for a song. The score is written on ten staves. The first four staves contain the main melody with lyrics in Turkish and Arabic. The fifth staff is a solo section marked 'Sölen'. The sixth staff is a solo section marked 'Sölen'. The seventh staff is a solo section marked 'Sölen'. The eighth staff is a solo section marked 'Sölen'. The ninth staff is a solo section marked 'Sölen'. The tenth staff is a solo section marked 'Sölen'.

BAK NE HALE KOTUL BÜ BAHTI SIZAH
BAHTIYAR OLMAK DA GÜĞ AİLEME AN
DEM-BE-DEM KARIM OLUPOUR AN U VAN
Nakarat

NÂLE VÜ AH ETMEYİM DE NELEYYİM
ŞİMOŞ DERDİM BEN KİME ŞEH EYLEYİM
YILD EDİP BİM BETTİ HER DEM SÖYLEYİM

GELMİYOR TAKAT BU HİCE İ İKÂTİ
AH İMÖD ETSİN ARTIK (BİM) MİHNETE (BİM) UZUN BOZUNYO
DÂİ DAYANMAZ BÖYLE DERDİ MİHNETE

Bu şarkı Radyo Rep.'da Hacı Arif Bey'e,
Ethem Ruhu Ungör'le Hacı Ferit Bey'e ait
olarak kayıtlıdır. O.N.Ö.

HICAZKÂR SARKI Rifat Bey

Azrak sald (72) Ateş-i aşkın senin ey mehlîkâ

A - TE - Şİ AŞ - KIN SE - NİN

EY MEH - Lİ -

KA (SAZ) YAK - TI HES - NÜ

CİS - A - MİM EY - LE Dİ MAH - YOK SÖ - ZÜ - NA

VÜ TÜR HE - BA BA HE - BA HA BA - HA

HE - BA BA - HA SEV - Dİ -

GİM A - CA - NİM GİT - Tİ HER SAB -

RÜ TE - HAN - MÜL BİR YA

NA (SAZ) YAL - NA

MAK MİM - KÜN - MÜ - DÜR CA -

NÂ SA - NA (SAZ) Rebâi

Ateş-i aşkın senin ey mehlîkâ,
Yaktı cismim eyledi mahv-ü hebâ,
Gitti her şahr-ı tahammül bir yana,
Yanmamak mümkün müdür cânâ sana?
Hüsn-i âlem - süzuna yoktur baka.

Handwritten musical score with lyrics in Persian/Urdu script. The score is written on ten staves. The lyrics are written in a cursive script, likely Perso-Arabic. The music is written in a staff with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked 'Moderato'. The score includes various musical notations such as notes, rests, and accidentals. The lyrics are written below the notes, and some words are written above the notes. The score is a single system, meaning it is a continuous piece of music without a break.

TENHADA BULSAM YARI YANATSAH
SARSAH SARIKAM ÖPSEM DE YATSAH
SARSAH SARIKAM ÖPSEM DE YATSAH
Naharat

GITSEK SENİNE BİZ GİCE BAĞ
GİTSEM CİNDENİ AŞAM YATSAH
NE KE SİNE DUTLA DUTLA
Eğzan

47 FAS OLDU GİTTİ İSTE BULAZIM
BASCA. BULUNMAZ CAY-I MİLHAZIM
EİHAİL OUK ONA NİTAZIM
Eğzan

(MICH)
GÜNÜ DEZİNE BİL MATH-PEYKEN
BİDÖRİEM İSMİN TASSİFE BENZER
MATHİFE SİMİ BULSAM DA BİL YEL
Eğzan

İSTANBUL RADYOFU MÜ

KÜTÜPHANESİ

GÖRÜNÜRMÜ GAYRİ ÂLEM

(♩=78) ASIR AKSAK

HÜSEYİNİ ŞARKI

RİFAT BEY

SÖRÜ... NÜ... R.. MÜ

A... LE... M (SAZ... DI... DE

ME (SAZ... BE... N E.

... LİM LE YA... RE A... Ç DI... M

Si Si... NE... ME

(SAZ...) Kİ... M A... CİR A...

... R... TIK Dİ... Lİ... Bİ Kİ... Kİ...

NE... ME

KODAYA

GÖRÜNÜRMÜ GAYRİ ÂLEM DİDEME
BEN ELİMLE YÂRE AÇTIM SİNEME
KİM ACIR ARTIK DİLİ BİKİNEME
NAKARAT

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TÜRK SANAT MÜZİĞİ NO: 1403

HÜSEYİNİ ŞARKI

VASLINLA CÂNÂ PEK NEŞELEDİM

USÛL: CIRCUNA
♩. 180

MÜZİK: RİFÂT BEY

VAS - LIN - LA CÂ - NÂ PEK NEŞ - E -
LEN - DİM LEN - DİM REF - TÂ - RI
AY - RİL - MAM
NÂ - ZİN GÂ - YET BE - ĞEN - DİM
AR - TIK SEN - DEN E - FEN - DİM
ĞEN - DİM ZER - TÂ - RI ZÜL - FÜN
FEN - DİM OL - DU KE - MEN - DİM
ZER - TÂ - RI ZÜL - FÜN OL - DU KE - MEN - DİM
FEN - DİM (Aranâğmesi) FEN - DİM

VASLINLA CÂNÂ PEK NEŞELEDİM
REFTÂR-I NÂZIN GÂYET BEĞENDİM
ZER-TÂR-I ZÜLFÜN OLDU KEMENDİM
AYRILMAM ARTIK SENDEN EFENDİM

TÂZE AÇILMIŞ GÜLDÜR YANAĞIN
BEZM-İ SAFÂDA MEYDİR DUDAĞIN
AKŞAM OLUNCA SİNEM YATAĞIN
AYRILMAM ARTIK SENDEN EFENDİM

VEZNİ: MÜSTEFİLÂTÜN / MÜSTEFİLÂTÜN

VASL. KAVUŞMA
CÂNÂ: EY SEVGİLİ
REFTÂR-I NÂZ: NAZLI YÜRÜYÜŞ

ZER-TÂR-I ZÜLF: ALTIN İPLİĞİ ANDIRAN SAÇ
BEZM-İ SAFÂ: MUTLULUK MECLİSİ
MEY SARAP
SİNE GÖĞÜS

Handwritten musical score for "Aash-e-Sana" in Persian. The score is written on ten staves, featuring a mix of treble and bass clefs. The lyrics are written in Persian script above the notes. The music includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings. The score is handwritten and appears to be a personal or working draft.

PER ARTI ~~ETLER~~ GÖRMEĞİ CANIM
HASRETLE ~~CIKAR~~ ARZA SİĞANIM
KALIMAN ~~SANER~~ TABİT BÜYÜK
KAŞI KEMANUR GANCA DÜŞÜNÜM
DİLERE-İ NAZLI SİLİN ZEBANIM

DIL DILREZ OLUN ZULFUNE BENDƏ
AĞULMA FIKRIM BİLMEZ NE YERDE
İFTADENİM CAN ~~OLURKİ~~ TENDƏ
Nahard ~~İ~~

ETMEZDİM AMMA HAİM HUZAYET
YOK DİLE DİĞER ZERRE TAHAT
BULDU FİAKIN ARTIK NİHAİYET
Nalorat

DER İNŞA-İ FURKAN
FARKI RAKAT BEV
UĞUR DÜTER

ETMEDİN BİR KERVET LUTFA

643

Handwritten musical score with lyrics in Turkish and Arabic script. The score is written on ten staves. The lyrics are:

ET MEDİN BİR KERVET LUTFA
CİR LUT FA SE ZÂ LUT
FA SE ZÂ GÖR DÜ
GÜN GEN DEN ME MAN CEV
RÜ CE FA CEV RÜ CE
BİL OL SANI EL BET
CİR DİN BA NA A CİR
DİN BA NA Nâharat VİA Lİ
ARZ ET ME ZÂ GEL

The score includes various musical notations such as notes, rests, and bar lines. There are also some handwritten annotations in Arabic script, including "Nâharat" and "VİA".

LH

ETMEDİN DİR KERRECİK LUTCA SEZA
GÖRÜĞÜM SENDER HEMAN CEVR Ü CEZA
SILMIS OLSAN ELGET AÇIRDIN SANA
HÂLİMİ ARZ ETMEYE GELİM SANA

VASİ İÇÜN GAYRI İNAD ETMEZSİN AH
KENDİ LUTFUNCA ETDİ ETMEZSİN AH
SÖYLESEM DE İTİMA ETMEZSİN AH
Eyran

SÜZ-İ ASKIN ETDİ BÜ GESİM KESAR
İLTİFAT ETMEZ İSEN HÂLİM KESAR
GÂHERİN ÂLİDEN ETME İCİNAR
Eyran

Bu sahne Eadho Rep. Kızıllı Jese
çiftesi Son müradan antenit dıgane ŞİP AİT İmle sâncı dıgane

Meccma-yı Arifî'de 9. Müm
"Süzei aşık dıki bu cısmın kebab" şeklinde yazıldı ki
mâfıca da şıktı okunuldu O.N.O.

CEVL-i TLEKDIR İLE

اغراضنا

حُسَيْنِي عَزِيزَان شَرَفِي
Hüseyinî Asîran

Stanku

95

CEVP-1 TEK DIR İLE

٩٦

٩٦

[illegible]

SARFI HÜZZAM
SAHİBİ DİDAT BEY
USULÜ DOPYAN
(Aksak)

GEKEM CEVRİNİ GEKEM YİNE BEN SÂNINA YUL

720

Handwritten musical notation on ten staves, featuring lyrics in Turkish and musical symbols. The notation includes various notes, rests, and accidentals, with some parts written in a stylized, cursive script. The lyrics are written in Turkish, and the musical symbols are in a traditional notation system.

Lyrics (from top to bottom):

GEKEM CEVRİNİ GEKEM YİNE BEN SÂNINA YUL
GEKEM CEVRİNİ GEKEM YİNE BEN SÂNINA YUL
GEKEM CEVRİNİ GEKEM YİNE BEN SÂNINA YUL
GEKEM CEVRİNİ GEKEM YİNE BEN SÂNINA YUL
GEKEM CEVRİNİ GEKEM YİNE BEN SÂNINA YUL
GEKEM CEVRİNİ GEKEM YİNE BEN SÂNINA YUL
GEKEM CEVRİNİ GEKEM YİNE BEN SÂNINA YUL
GEKEM CEVRİNİ GEKEM YİNE BEN SÂNINA YUL
GEKEM CEVRİNİ GEKEM YİNE BEN SÂNINA YUL
GEKEM CEVRİNİ GEKEM YİNE BEN SÂNINA YUL

Musical symbols and notes are interspersed throughout the staves, with some parts written in a stylized, cursive script. The notation includes various notes, rests, and accidentals, with some parts written in a stylized, cursive script.

Handwritten musical notation on five staves. The notation includes various notes, rests, and accidentals. Above the first staff, there are handwritten notes: "BA NA", "COK MOK", "CE", "KE", "EM". Below the first staff, there are handwritten notes: "OF", "OF", "OF". Below the second staff, there are handwritten notes: "OF", "OF", "OF". Below the third staff, there are handwritten notes: "OF", "OF", "OF". Below the fourth staff, there are handwritten notes: "OF", "OF", "OF". Below the fifth staff, there are handwritten notes: "OF", "OF", "OF".

GÖRÜM GÖRÜM GÖRÜM YINE BEN SANIYA YIG
KÖRÜMÜZ BANA GÖRÜM GÖRÜM
GÖRÜM GÖRÜMÜ DEDİ İLE OLDUM MÖLÜM
Nahat MELUF ALİSİLİM
BİR TARAFIYAN MÜTEMADİ AAM-I HICAZ GÖRÜM
Kİ TARAFIYAN EKİDİ KAKİAN GÖRÜM
CİSMİ CAN ODA FUDR ASK İLE KAN GÖRÜM
Eğzan

ŞARKI KARCIĞARI...
BATTAL KANTAR
MÜHÜR YÜREK ŞEHAT

SEN MEHİ ÇAROKOR ŞEHİ YANDI DEĞİNİM

Handwritten musical score with lyrics in Turkish. The score is written on ten staves. The lyrics are:

SEN MEHİ ÇAROKOR ŞEHİ YANDI DEĞİNİM
DEĞİNİM
YANDI DEĞİNİM
YANDI DEĞİNİM
YANDI DEĞİNİM
YANDI DEĞİNİM
YANDI DEĞİNİM
YANDI DEĞİNİM
YANDI DEĞİNİM
YANDI DEĞİNİM

Empty musical staves at the bottom of the page.

Handwritten musical notation on a staff with lyrics in Turkish. The lyrics are: "DİN Dİ Lİ SU ZA Nİ MA GER Tİ". The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals. Below the staff, there is a handwritten note "Araragmur" and a signature "Araragmur".

SOL NANI GERAKOS BAKI YANU DOLUNU
 SÜPÜNE BEND EYİ BERT TALİ DANUM
 KILMA ÇİFA DEDİ İLE EY NİH E ZARUNUM
 EYLE KREM HİLİ ELEM CANIMA GBACT

PERDİ TIRAKINCA DÖKEL OĞUZ KÖRM HİN
 ATEŞİ AKK ÇAMADAR GÜN BE GÜN (EFZÜN)
 GAYRI BANA PAHİ CÜNÜN ÇAM RÜ-NÜMÜN
 Nahanat

LUTE İLE SİR KERRE BAKI EYLEMEKİN TAP
 EYLEDİN AÇTARI VİSALİNİ İLE DILBAR
 NICEYE DER RU SİTEM EY SÜHİ PERİ-ZÂO
 Nahanat

Uddü: Düyek

(Bu şeb recâyâ dil ol dil-rûbâyâ söylendi)

Bu şeb re câ yı di löl..... dil
Fe ra gat eâ me di ah dan

ru bâ ya söy len di di
gü rün ce ol yâ ri ri

O şü.... ha ha le mü nâ sib
He zâr ker re dil i bî.....

hi kâ.... ye söy len di di
ne vâ ya söy len di di

O şü.... ha ha le mü nâ sib
He zâr ker re dil i bî.....

Hi kâ.... ye söy len di di
ne vâ ya söy len di di

Ni gâ hı iş ve sı et..... di.....
Tu tuş du yan dı çı kar di

ı fâ de gam ze sı ne
si pih re fer ya di di

Ni gâ hı iş ve sı et..... di.....
Tu tuş du yan dı çı kar di

ı fa..... de gam ze sı ne
si pih re fer yâ di di

→→→

Kürdilihicazkâr Şarkı

(2)

O nük .... te leş ki o şî rin
Me ger ki sî zi di lim gû

e dâ .... ya söy len di
şî nâ ya söy len di

O nük .... te ..... ler ki o şî rin
Me ger ki sî zi di lim gû

e da ..... ya söy len di
şî nâ ye söy len di

Bu şeb recây-i dil ol dil-rübâya söylendi
O şûha hâle münâsib hikâyeye söylendi
Nigâh-ı işvesi etdi ifâde gamzesine
O nûkteler ki o şîrin-edâyâya söylendi

Ferâgat etmedi ahdan görünce ol yârı
Hezâr kerre dil-i bî-nevâyâya söylendi
Tutuşdu yandı çıkardı sıpihre feryâdı
Meğer ki sîz-i dilim gûş-i nayâ söylendi.

Şeb - gece
Recâ - istek
Dil - gönül
Dil-rûba - gönül çekici

Nigâh - bakış
İşve - naz
Gamze - yanak çukuru

Sirin-edâ - tatlı tavırlı
Feragat - vazgeçmek
Yâr - sevgili
Sıpihr - gökyüzü
Hezâr - bin
Sîz - ateş
Bî-nevâ - sessiz
Gûş - kulak, dinleme.

MAHUR SARKI

SAKIYA GUL DEMIR

صفت به
Rafat. Saki

Handwritten musical score for MAHUR SARKI. The score is written on 12 staves, featuring a mix of treble and bass clefs, various time signatures (including 2/4, 3/4, and 4/4), and a key signature of one sharp (F#). The notation includes numerous notes, rests, and dynamic markings. The lyrics are written in Persian script below the staves, with some words appearing above the notes. The score is divided into sections by a vertical line and a double bar line. The overall style is that of a handwritten manuscript.

Handwritten signature: Rafat. Kariyeli

11-0000 Agent

TEKİTİMİ NİZ-İ SEHİCİ MÂR ELEMLİNDEN

[illegible]

Handwritten musical notation on three staves. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals. Above the staves, there are handwritten letters: "AZ", "YA", "YAR", "E", "LE". Below the first staff, there are handwritten words: "DEN", "DEN", "DEN".

TAKA FIMRİ NAYI SEHİ HAR ELEMİNEN
 GÜLŞİME LİS ABİK GİSİ AĞYAR ELEMİNEN
 FİYATİSİ DE YOK FAYDE EİKAN ELEMİNEN
 Sİ GÜLŞİME GİSİ ABİK GİSİ AĞYAR ELEMİNEN

Handwritten musical notation on seven staves. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals. A large, stylized signature or mark is written across the middle of the staves.

İstanbul Radyosu

MUHAYYER ŞARKI

Rıfat Bey

Curcuna

Ta kıl dı zül .. fû ne ak..... lû....

şu u..... run..... ta kıl dı zül fû ne

ak..... lû.... şu u ..... run

Se nin le..... git.. dı a..... ra..... nû

..... hu zu..... run..... se nin le.....

git.. dı a..... ra..... nû..... huzu.. run

Te na şa yı... ce na.....

lin..... dir.... sü ru..... run.....

te na şa yı.... ce na..... lin..... dir....

sü ru..... run

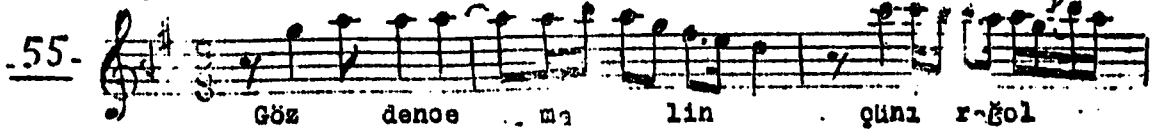
Takıldı zülfüne akl-ü şü'urum
Seninle gitti aran-ı huzurum
Temaşayı cemalindir sürurum
Seninle gitti aran-ı huzurum.

Usulü: Düyok

MUHAYYAR ŞARKI.

Şifâat Pey

55.

Göden cemalin gün ırağ oldu
Meonune döndüm, yerim dağ oldu
Zülf-i zenciri bana bağ oldu
Meonune döndüm yerim dağ oldu...

SAHİ PAZİ-İ MEVÂ
SÂKİ RİYÂZ BEY
SÖZ SOFYAN (Maknâ)

KO BÂRİM ÂTEŞE YANSIN

Handwritten musical notation with lyrics in Turkish and Arabic script. The lyrics are:

KO BÂRİM ÂTEŞE YANSIN
GÖNÜL EĞİLENSİN AĞZINDAN
PİRENE NİCE İLE YANSIN
Naharat

The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines, along with handwritten lyrics in both Turkish and Arabic script.

KO BÂRİM ÂTEŞE YANSIN
GÖNÜL EĞİLENSİN AĞZINDAN
PİRENE NİCE İLE YANSIN
Naharat

AGIR EVFER
RİAT BAY
NAR-I AŞKINLA
شوق آغیر او فر رفعت بک
نک عین دنا
نک ای ساند
نک
دو دون
ساز می بس را نش آ

VC

EY CÂNI DERÛNAMI SENİ BU CANIM UNUTMAZ
KÂCÜLGERİNİ HÂLİ PERİSÂNIM UNUTMAZ
ÖLEM DAHİ BEN ATEŞ-İ ASKIN ELEMİTLE
KÂRNAME BİTEN SÜNÛL-İ REYHANIM UNUTMAZ

* Bu eser Radyo f.p. notası olarak kayıtlı.

NAKIS SEMAT

(Sengün Lemai) → E.R. 1995
(Yiruk Lemai) → Rad. Rep.

[illegible]

No:1

İstanbul Radyosu
Kütüphanesi

SOFYAN

NİHAVEND ŞAİKİ

(Aman ey gonca-ı nevres nihalim)

RİF'AT BEY

(♩ = 108)

A MAN EY GON CA İ NEV RES Nİ HA
YU ZUN SEY REY LE YİP EY ŞU Nİ GUL
LİM ..... LİM (SAZ.....)
SE ..... Nİ TER KE DE MEM YOK İH Tİ MA
NA ..... SİL MEC BU RU HÜS NÜN OL MA YIM
LİM (SAZ.....) LİM (SAZ.....)
RE..... Nİ AS KİN DA ÇOK A ZÜR DE HA
NE..... MÜN KÜN VAZ GEÇ MEK EY VAH Kİ SEN
LİM..... RE..... Hİ..... AS KİN DA ÇOK
DEN..... NE..... MÜN..... KÜN VAZ GEÇ MEK
Aranağmeyo
A ZÜR DE HA LİM (SAZ.....) LİM (SAZ.....)
EY VAH Kİ SEN DEN
(ARANAĞME.....)
E.B.

AMAN EY GONCA-İ NEVRES NİHALİM
SENİ TERKEDEMİYEN YOK İHTİMALİM
REH-İ AŞKINDA ÇOK AZURDE HALİM
SENİ TERKEDEMİYEN YOK İHTİMALİM...

YUZUN SEYREYLEYİP EY ŞUH-İ GULTEN
NASIL MECBUR-U HÜSNÜN OLMAYIM DEN
NE MÜMKÜN VAZ GEÇMEK EYVAH Kİ SENDEN
SENİ TERKEDEMİYEN YOK İHTİMALİM...

(RIFAT BEY)
(SOFYAN)

AMAN EY GONCA-YI NEVRES

Handwritten musical score for the song "AMAN EY GONCA-YI NEVRES". The score is written on ten staves. The lyrics are written in Persian script above the notes. The melody is in a 2/4 time signature. The score includes various musical notations such as notes, rests, and bar lines. The lyrics are:
ما فی این دیر و شب ده ای زن ط
ما فی این دیر و شب ده ای زن ط
ما فی این دیر و شب ده ای زن ط
ما فی این دیر و شب ده ای زن ط
ما فی این دیر و شب ده ای زن ط
ما فی این دیر و شب ده ای زن ط
ما فی این دیر و شب ده ای زن ط
ما فی این دیر و شب ده ای زن ط
ما فی این دیر و شب ده ای زن ط
ما فی این دیر و شب ده ای زن ط

N İ H A V E N D
(Açıldı bahçede güller)

Rifat Bey

Stafi

8.

I II

A çıl dı bah çö de gül ler çö de gül ler
Hoc lı se gel dik çö bî fes dik çö bî fes

I II

der â ga ze bul bul ler ze bul bul ler
Râ o lur i di her kes i di her kes

I II

Be ni meo nun e den dil ler ler
A dı dil ber kon di çor kes kes

SAZ

yâr a rân e fon din

Düşt

ku zum e fon din

gö nül düş dü sa na oş nâ ref tâ rı

I II

â lâ dan â lâ lâ

(ARAFAGESTİ)

1
Açıldı bahçede güller
Eder âgaze bülbüller
Beni meonun eden diller

2
Koclice geldiğe bî fes
Beyân olureydi her kes
Adı dilber kendi çorkes

NAKARAT
Yâr arân efendin, yâr kuzum efendin
Gönül düşdü sana cânâ, Reftarı âlâdan AÎA

NİHÂVED SARKI
BİR KERRE SORSALAR

BÜYÜK (♩ = 120)

RİFAT.B.

BİR KERRE SOR. SA - LAR DED. Lİ HA. LİN - DEN
Şİ. KÂ. YE. TİM ÇOK. DUR GER. Hİ FE
LEK. DEN ÇOK ŞÜ KÜR LER OL - SUN
GA Nİ HÜ. DA DAN

BİR KERRE SORSALAR DERTLİ HÂLİNDEN
ŞİKÂyetİM ÇOKTUR ÇERHİ FELEKTEN
ÇOK ŞÜKÜRLER OLSUN GANİ HÜDADAN

NAKRAT

İstanbul Radyosu

Usûlü; Sofyan

R A S T Ş A R K I

Rıfat Bey

(Karlı dağı aşdım geldim)

Kar lı da ğı aş dım gel dım
Ba kin şu kaş la ri ya ya

Aş ko du na düş düm gel dım Ben ya re
Ce ma li ben zi yo' ra ya Aş kı dır

ka vuş dum gel dım..... ben... gön.....
ba na ser ma ye ben gön

lü mü al dır dım
lü mü al dır dım

Gül ben..... zi mi sol dur dum

gül ben ..... zi mi sol dur dum

Naz lı ca yar dan ay rıl dım..... ben... gön..

Aranağmeşi) mü al dır dım dım

(1) Karlı dağı aşdım geldim
(2) Bakın şu kaşları yaya

Aşk oduna düşdüm geldim
Ben yâre kavuşdum geldim
Ben gönlümü aldıldım
Gül benzimi soldurdum
Nazlıca yârdan ayrıldım
Dağlara düşdüm geldim.

Cemâli benziyor aya
Aşkıdır bana sermâye
Ben gönlümü aldıldım
Gül benzimi soldurdum
Nazlıca yârdan ayrıldım
Dağlara düşdüm geldim...

Yâr - sevgili
Cemâl- güzellik

R A S T

Feryâd ediyor aşıkı hasretzede

Rifat bey

Usûlü: Aksak

Fer yâ de di yor a şı kı saz

has ret ze de her an saz

Gön lüm o ka ra göz le ri saz

sev dik ce pe ri şen saz

Sev da yı mu hab bet le ya nan saz

bu di li su zen saz

si nem de ni han vör mez saz

a mannâ ve ki müj gân saz

Baş dan a ya ga ya re i saz

eb ru yı mu hab bet saz

Ça re de di ler ol sa saz

o lurhâ sı li vus lat

RT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
ÜRK SAN'AT MÜZİĞİ No:1491

RAST ŞARKI

USÛLÜ : NİM SOFYAN

ALMAK DİLERSEN BU DİL-RÜBÂYI

MÜZİK : RİF'AT BEY
SÖZ : MUALLİM AHMED FEYZİ

♩ : 64

AL - MAK Dİ - LER - SEN BU
DİL - RÜ - BÂ - YI SEY - REY - LE
YÂ - HÜ ÇEŞ - Mİ E - LÂ - YI
TAK - MIŞ PE - Şİ - NE BİN
MÜP - TE - LÂ - YI SEY - REY - LE
CA - NİM ÇEŞ - Mİ E - LÂ - YI
Aranağmesi
YI

ALMAK DİLERSEN BU DİL-RÜBÂYI
SEYREYLE YÂHÜ ÇEŞMİ ELÂYI
TAKMIŞ PEŞİNE BİN MÜPTELÂYI
SEYREYLE CÂNIM ÇEŞMİ ELÂYI

VEZİN : Müste'îlâtün / Müste'îlâtün

DİL-RÜBÂ : "GÖNÜL KAPAN"
MÜPTELÂ : TUTKUN, DÜŞKÜN
ÇEŞM-İ ELÂ : ELÂ GÖZ

DEVİR-İ HİNDİ 3012

RAST ŞARKI
İLTİFÂTIN EYLEDİ İHYÂ BENİ

MÜZİK: RİF'AT BEY

♩ 100

İL_ Tİ_ FÂ_ TIN EY_ LE_ Dİ İH_ YÂ BE_ Nİ İH_ YA BE_ Nİ KEM NA_ ZAR_ DAN SAK_ LA_ SIN MEV_ LÂ SE_ Nİ MEV_ LÂ SE_ Nİ LÂ SE_ Nİ ZÎ_ Bİ BA_ Ğİ NÂ_ ZE_ DİB SEN GÜL_ TE_ Nİ GÜL_ TE_ Nİ Nİ KEM NA_ ZAR_ DAN SAK_ LA_ SIN MEV_ LÂ SE_ Nİ MEV_ LÂ SE_ Nİ LÂ SE_ Nİ

ARANAĞMESİ

Tandoğan

İLTİFÂTIN EYLEDİ İHYÂ BENİ
KEM NAZARDAN SAKLASIN MEVLÂ SENİ
ZÎB-İ BAĞ-İ NÂZ EDİB SEN GÜL-TENİ
KEM NAZARDAN SAKLASIN MEVLÂ SENİ.

İNTİZÂM-İ CÂMEDEN VÂRESTESİN
NÜRA TEŞBİH EYLESEM ŞÂYESTESİN
VERD-İ NÂZIM NÂZİK Ü GÜL-DESTESİN
KEM NAZARDAN SAKLASIN MEVLÂ SENİ.

İltifat	: Yönelme, ilgi gösterme
Kem nazar	: Kötü bakış, kötü göz
Zîb-i bağ-ı nâz	: Naz bahçesinin süsü
Gül-ten	: Gül bedenli
İntizâm-ı câme	: Giyim kuşam, güzel giyinme
Vâreste	: İhtiyacı olmayan, bağımsız
Teşbih eylemek	: Benzetmek
Şâyeste	: Uygun
Verd-i nâz	: Naz gülü
Gül-deste	: Gül destesi

2990

RAST ŞARKI

GÖZÜMDEN EY PERİ RUYİM

SEMÂİ

Ş.

RİFAT BEY

GÖ_ZÜM — DEN EY PE_Rİ RÛ_YİM Nİ_ÇİN
BE_Nİ CEV_RİN Nİ_ZAR ET_Tİ DÜ ÇEŞ_

OL_DUN Nİ_HÂN SÖY_LE Nİ_ÇİN OL_DUN
MİM EŞ_Kİ BÂR ET_Tİ DÜ ÇEŞ_MİM EŞ_

Nİ_HÂN SÖY_LE BA_NA RAH_MET HE_LÂK
Kİ BÂR ET_Tİ SÜ_KÛ TUN CA_NA KÂR

OL_DUM OL_DUM GEL ÜZ_ME SEN BE_Nİ
ET_Tİ ET_Tİ

BÖY_LE E_FEN_DİM GEL A_MAN SÖY_LE

(Aranagme)

Ş.

GÖZÜMDEN EY PERİ RUYİM
NİÇİN OLDUN NİHAN SÖYLE
BANA RAHMET HELÂK OLDUM
GEL ÜZME SEN BENİ BÖYLE
EFENDİM GEL AMAN SÖYLE

BENİ CEVRİN NİZÂR ETTİ
DÜ ÇEŞİM EŞK-BÂR ETTİ
SÜKUTUN CÂNA KÂR ETTİ
GEL ÜZME SEN BENİ BÖYLE
EFENDİM GEL AMAN SÖYLE

M. Poyadı

6294

ÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

SABA ŞARKI

Yine gördü göxüm yarı

DÜYEK
(♩ = 100)

RIFAT BEY

YİNE GÖR - DÜ GÖZÜM YA - RI
U NUT - TUM HİC - Rİ AĞ YA - RI SAZ - SAFA
BAHŞEY - LE GEL BA - Rİ GÖNÜL İS - TER
O GÜL - ZA - RI İRBİ - DE VAS - LI Dİ -
DA - RI KODA
1 2

YİNE GÖRDÜ GÖZÜM YARI
UNUTYUM HİCRİ AĞYARI
SAFA BAŞ EYLE GELBARI
GÖNÜL İSTER O GÜLZARI
İREMDE VASLI DİDARI

Ankara Radyo Müb.
Kütüphanesi

3406

agırak oak semai suzina k sarke Rifat. hejin

cem

i

yeti dil

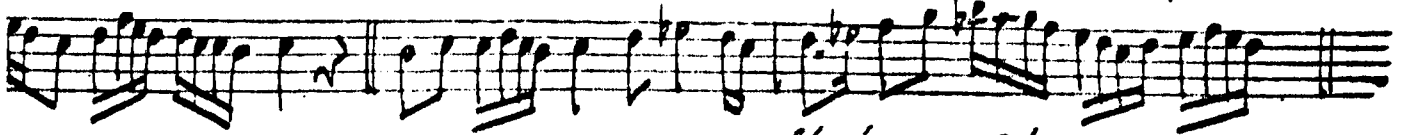
Hey

madı mes

ta

neni da

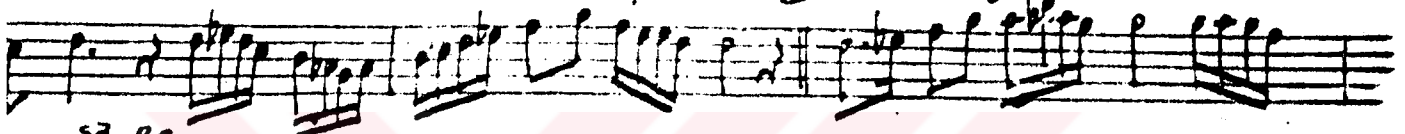
hin

hin

ce nan ey

8 da

dil

sa Re va

a

him i Le

cül

füsî ya

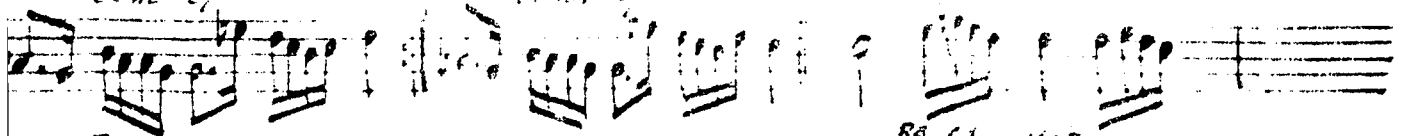
hin

ce nan ey

ce nan ey

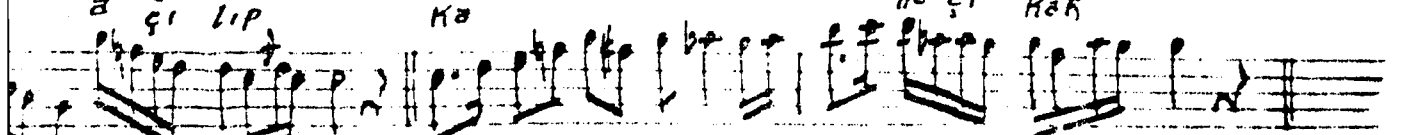
ce hin

a çî lip

Ka

Ra çî Ma K

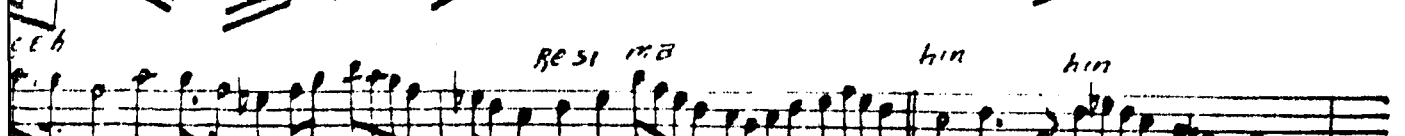

ce nan ey

Re si ma

hin

hin

ce nan ey

2422

Ankara Radyo Müdürlüğü
Kütüphanesi

Mavi gözlüm

DEVİRİ HİNDİ (AĞIRCA)

SUZINAK ŞARKI

Leon Hancıyandan
RİFAT BEY

(♩ = 100)

MAVİ GÖZ... LÜ... M NE KA... DAR DİL... BE...
BE... R İ... MIŞ GER... DA... Nİ... LÂ... Lİ... LE... Bİ... SÜK... PEY...
SA... RI... SAC... LIM NE PE... RI KER KER İ... MIŞ KER KER İ... MIŞ
KI..YA... MAM ÖP... MEĞE NA... ZİK TE... KAYNA
RI... MIŞ TE RI... MIŞ KE... R.İ... MIŞ

MAVİ GÖZLÜM NEKADAR DİLBER İMİŞ
GERDENÜLÂLİLEBİ SÜKKER. İMİŞ
KIYAMAM ÖPMEĞE NAZİK TER İMİŞ
SARI SACLIM NE PERİ PEYKER İMİŞ

MECLİSE NEŞ'E VERİR. İRFANI
TOPLAYUP BAŞINA HEP ERKANI
LUTF İLE BENDELERİ YAD EYLER
MEKKİİ ZARIDA DİLSAD EYLER

8
ZEHİ BAŞAR

REPT REP 10
WILSON SOPHIA
(A. Aksh.)

Handwritten lyrics in Persian script are written across musical staves.

Handende (gayen) (ungayen) Stahl Kayak
pichayen St. S

SAHAKI SEVKEZA
KUTU YEMULSEMAS
RIKAT BOYUN

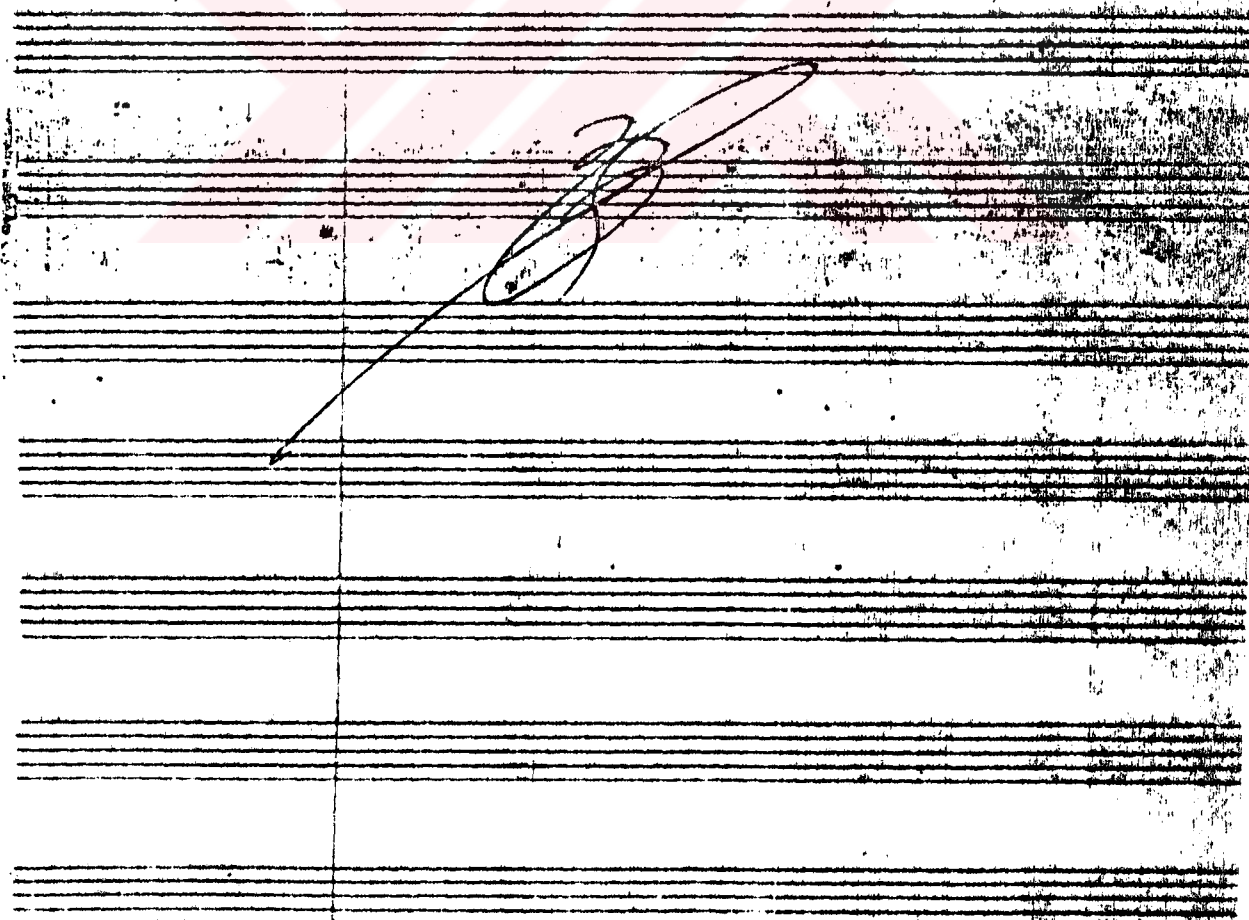
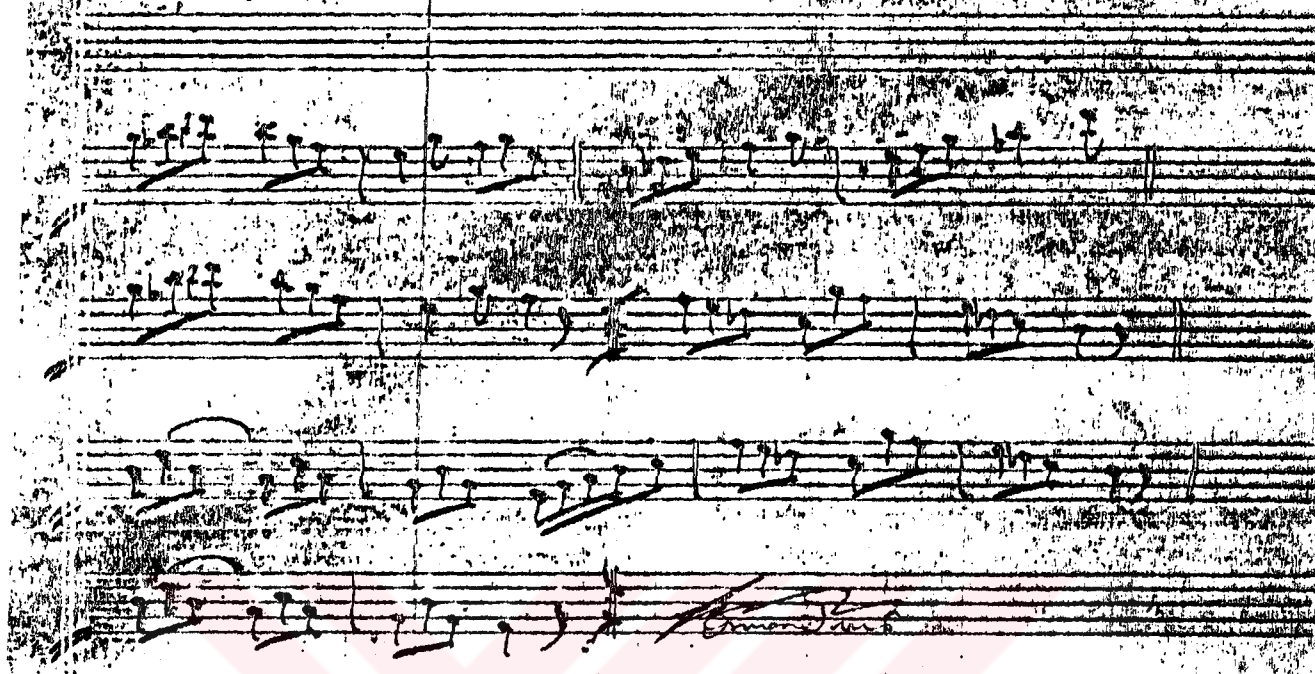
LY CEFÂ-CU GAMZE-I
HUNHÖREDEY

ای صفا جوئے خورشید
دلہا یارم ام ادر
اعلم بیاہیہ بیجا
نقارت
بہر زانو دل سر بار
مہر آئینہ خشت قند
Hisse
aduna

The image displays a handwritten musical score on ten staves. The notation is a form of Persian musical notation, featuring various note values and rests. Persian lyrics are written in calligraphic script above and below the staves. A large, semi-transparent red watermark is oriented diagonally across the center of the page, reading 'مکتبہ آستان قدس' (Maktabeh Astan Quds). The paper shows signs of age and wear.

LH

SALTANAT
 NEV-NİHAL-İ
 GÜL-SİTAN-İ
 (Gül-Sitan-ı)
 SALTANAT
 (Gül-Sitan-ı)
 SALTANAT
 (Gül-Sitan-ı)

Handwritten musical score on ten staves. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals. Above the staves, there are handwritten lyrics in Persian/Urdu script. The music appears to be a single melodic line, possibly for a vocal or instrumental piece.

Ömerhan
 ediyen: Dular

Aksak

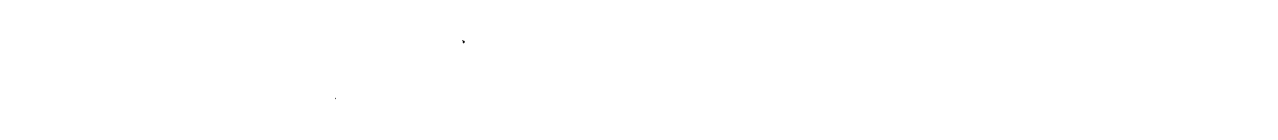
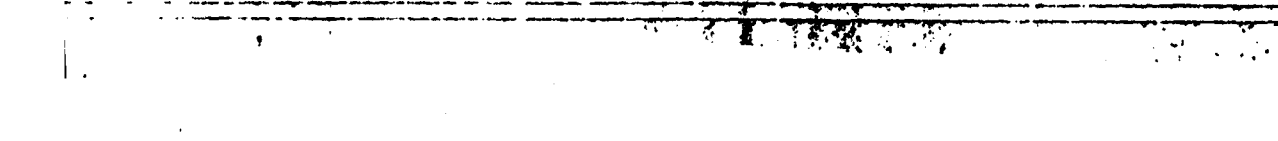
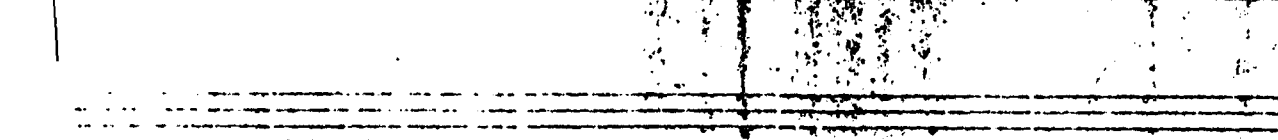
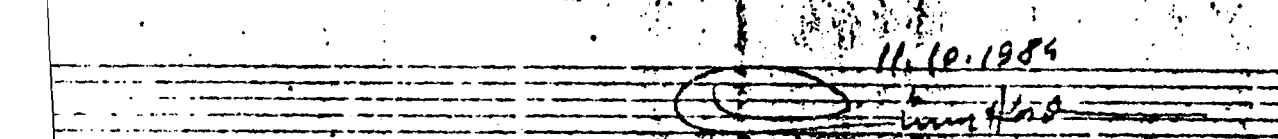
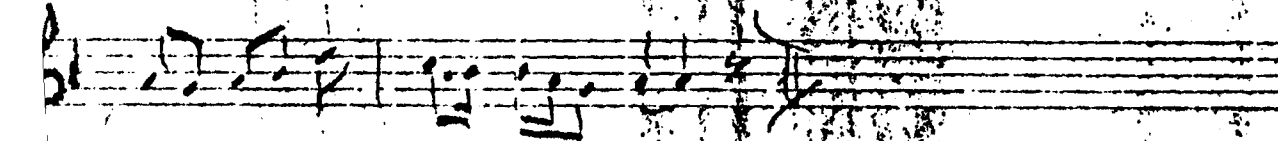
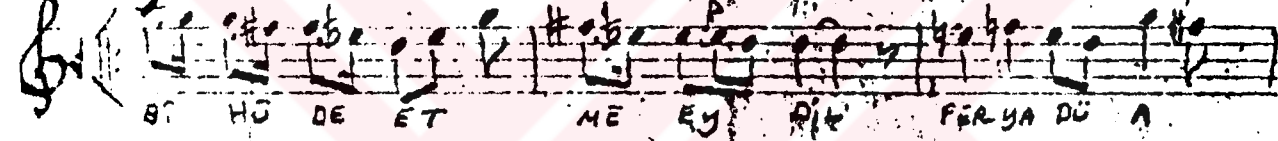
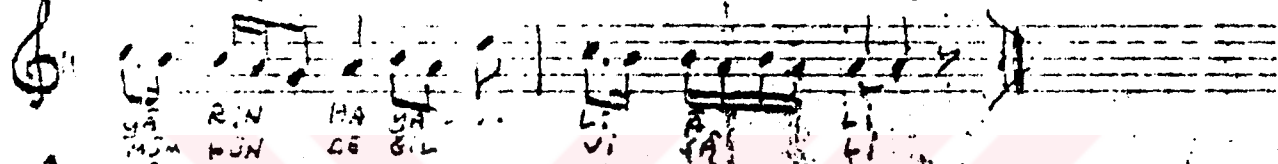
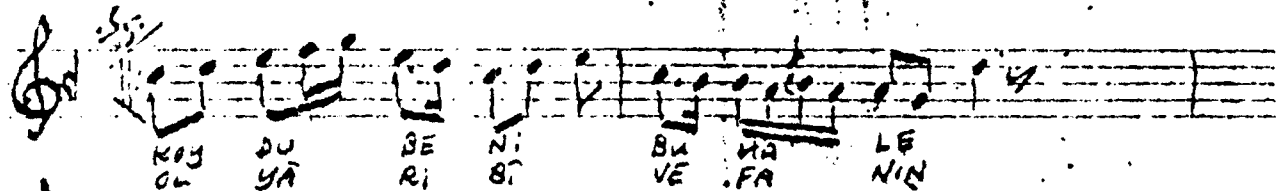
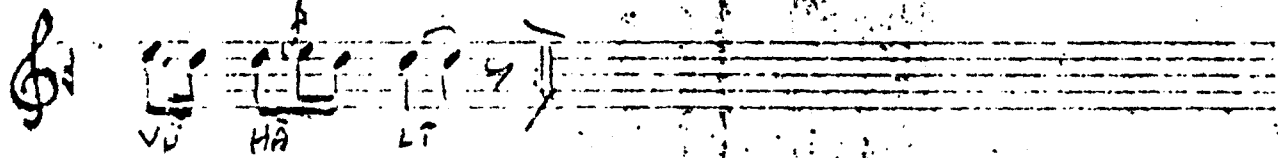
Düştün..... yi ne bir afe ti meş.....
hu ri o/ka ..... ne --SAZ-- ne ---SAZ--
Kir pik le ri nin ka re le ri.....
iş ledi ca..... ne... Ta lin.....
... e di yor..... bu di li bi..... ça refi ga.....
ne ..... Meftun o la li ka ku lu
ne..... ka şı ke ma..... ne..
Öl dür ..... dü be ni..... gan ze le ri
geç di o i ger..... den ca nım
ya nı yor ney le ne li ..... a hış se rer.....
den

Düştün yine bir âfet-i meşhûri çihâne
Kırpâklerinin kareleri işledi cânâ
Talin ediyor bu dil-i biçâre figâne
Meftun olalı kâkülüne, kaşı kenâne
Öldürdü beni ganzeleri geçdi ciğerden
Canı yanıyor neylemeli âhüsererden.

Makam : UŞŞAK SARKI
Usul : AKSAK

Beste RIFAT BEY
Güfte :

İstanbul Radyosu

U Ş Ş A K Ş A R K I

Rıfat Bey

Usulü: Curcuna

Tu tul du dâ mı zül

fü .... ya..... re gön lün re gön lün

Şi kâ rol..... du yi ne â ..... vâ
Ne ler çek dî ne her bi ça

re gön lün..... Şi kâ rol..... du yi na
re gön lün Ne ler çek dî ne ler

â ..... vâ re gön lün
bi ça re gön lün

Ka pıl dı..... dâ ne 1..... ruh..... sa

re gön lün ..... re gön lün

Tutuldu dâ-ı zülf-ü yâre gönlün
Şikâr oldu yinê âvare gönlün
Kapıldı dâne-i ruhsâre gönlün
Neler çekdi neler biçâre gönlün.

Dân - tuzak
Zülf - yanağa düşen saç
Şikâr - av.
Âvare - başıboş
Dâne - yanaktaki ben
Ruhsâr- yanak
Biçâre- çaresiz.

5656

RİSDE JIKKE

Gül pü ol gövce 15 RİSDE GÜLER

Baste 224.
RİSDE BEY-

Düyek

Gül pü ol gövce 15 RİSDE GÜLER

Baste 224.
RİSDE BEY-

Düyek

Lev

koda

nille mayda

pildu ol pançe acı dle pulber

seyr piltare nasy

RİSDE BEY- ediyar simbulla olma nilla

فرغناک آید

« نعتی سے مخفی ۱۲ »

روزنامه - ارشد و ...

روح آینه شریف

در خانه من کشته

در خانه من کشته
روح آینه شریف
در خانه من کشته
روح آینه شریف
در خانه من کشته
روح آینه شریف
در خانه من کشته
روح آینه شریف
در خانه من کشته
روح آینه شریف

3

Handwritten musical score on ten staves. The notation includes various notes, rests, and clefs, with some text written above the staves. The score is written in a style characteristic of traditional Persian or Arabic musical notation. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The notation is dense and includes many accidentals and slurs. The text above the staves appears to be lyrics or performance instructions in Persian or Arabic script. The overall appearance is that of a manuscript page, possibly from a historical music book.

Handwritten musical score on ten staves. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and clefs. There are several instances of Persian text written above the staves, including "بسم الله الرحمن الرحيم" (Bismillah) at the beginning of the fifth staff. The manuscript is heavily stained and discolored, with a large red watermark visible in the center.

[illegible]

[illegible]

Handwritten musical score on ten staves. The notation is in a historical style, featuring various note values, rests, and bar lines. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. The music is written in a single system across the ten staves. The notation includes many beamed notes, suggesting a fast or rhythmic piece. There are some markings above the staves that appear to be lyrics or performance instructions, though they are difficult to decipher due to the handwriting and the quality of the image. The paper is aged and shows some staining and wear.

[illegible]

سایه جان فی عیبه

Chamli Selim

شاملی سلیم

بی یار من

Chamli Selim

شاملی سلیم

۹/۱۶

ای ز لعل جی نا
دی رو خنی جی را
دی میون پیم
ری ز ز ری نانو
ری لعل لعل بیه
لی نیک دم دی ی نا مه
لعل مست نی دوی از سی

Chamli Selim

شاملی سلیم

(22)

۹/۱۶

ری مط نو مس ری بی نو
ری بر طان ری
ری لعل لعل
ری لعل لعل
ری لعل لعل
ری لعل لعل
ری لعل لعل

Chamli Selim

شاملی سلیم

شامی سلیم

9/6

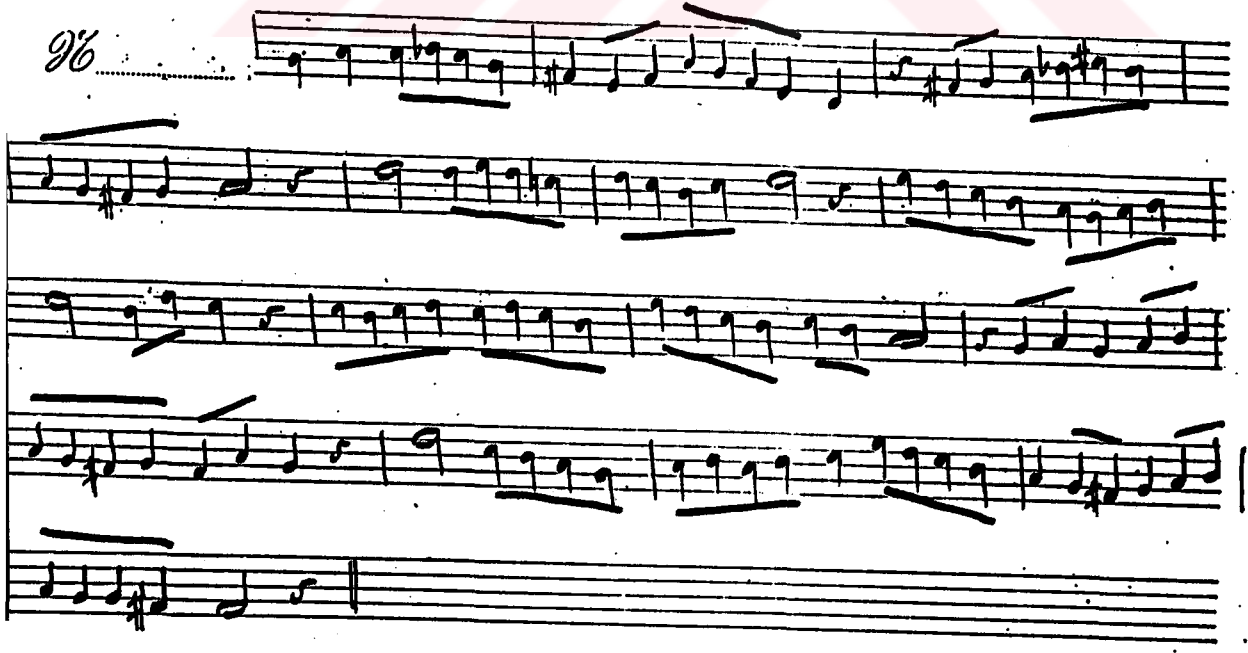
Chamli Selim

شاملى سليم

(26)

9/6

96

Chamli Selim

شاملی سلیم

28

96

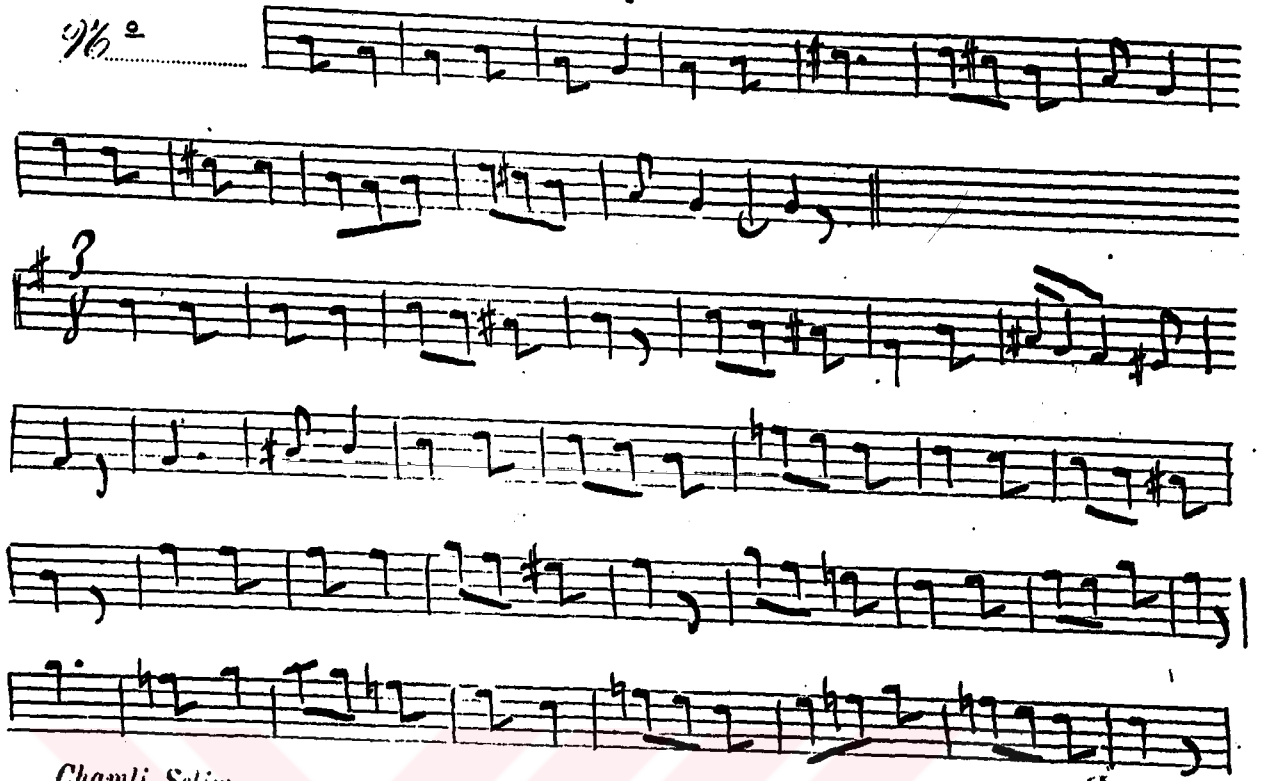

Chamli Selim

شاملی سلیم

9/6

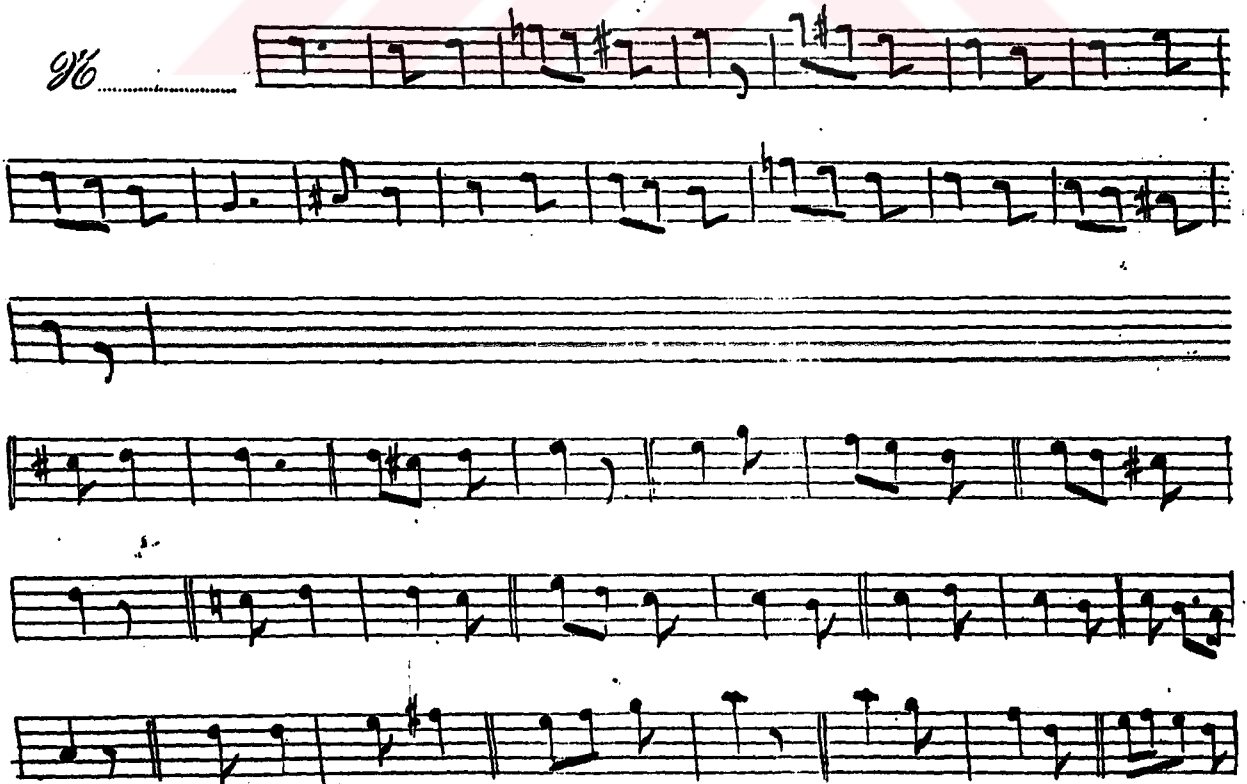
Chamli Selim

شاملى سليم

(30)

9/6

Chamli Selim

شاملى سليم

96°

Chamli Setim

شاملى سليم

(32)

96°

Chamli Selim

شاملى سليم

632

MUHAYYER
(Tevşih)

DEVİR-İ HINDÎ

SERMÜEZZİN RIFAT BEY

Bir rne hin ben de si yim
sà ye da hi
o ol
maz e şî
Nû Kim ru nun la zer
sev
re me si ol maz
ye bu veç
bu ci hâ nin
le sen ma
gü ne
hî ve şî
Kap la dî per
te vi en vâ

Bir mehin bendesiyim sâye dahi olmaz eşi
Nûrunun zerresi olmaz bu cihânın güneşi
Kapladı pertev-i envâr-ı ruhu çâr u şeşi
"Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsün güneşi
Kim ola sevmeye bu vech ile sen mâh(ı)-veşi"

186

SOFYAN

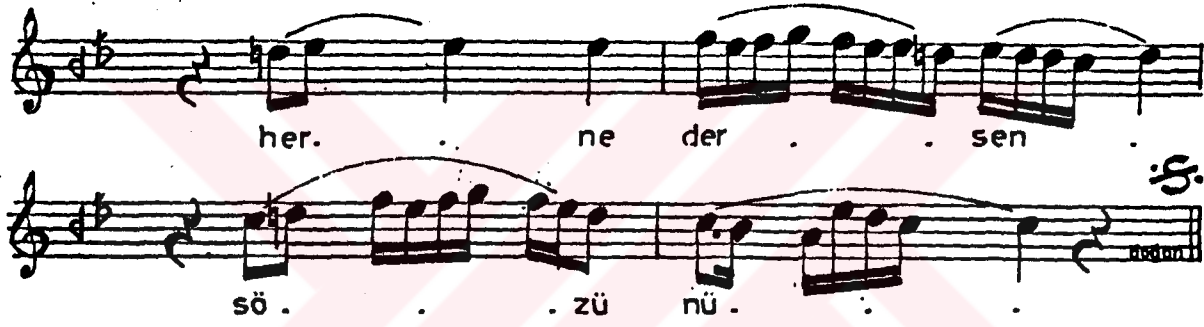
SABÂ
(ilâhî)

SERMÜEZZİN RİFAT BEY

Ey gö nül aş
ka. çe vir gel
yü. zû
nü hay hay
Hik ri me fi ti bil. kud
lah ret. o ten. lan ar in tik
sa gay. na re ben bak zet ma
ö gö zü nü.
Çeş. me i hik.
met. den ey. le

Orjinali-172- dūr.

186

• Ey gönül aşka çevir gel yüzünü (1)
• Ârif-i bilâh olan insâna benzet özünü
• Çeşme-i hikmetten eyle her ne dersen sözünü
• Hikmet-i kudretten artık gayre bakma gözünü

291

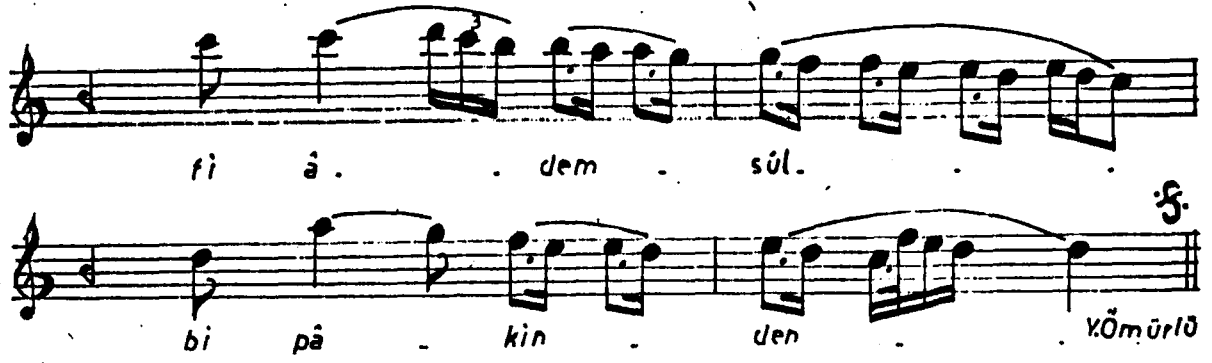
BEYÂTÎ
(Tevsîh)

DÜYEK

MÜEZZİNBAŞI RIFÂT BEY

Gu bâ ri . pâ
yl ne al, mam
ci ha ni. ya
Re sù lâl lah
De ğiř mem hub.
bü ne' heft â
sù mâ ni. ya ya
Re sù lâl lah
Du yun ca mak.
de mi teř ri

Qrjinali - 323-dur.

Gubâr-ı pâyine almam cihânı yâ Resûlallah
Değişmem hubbüne heft âsumânı yâ Resûlallah
Duyunca makdem-i teşrîf-i Âdem sulb-i pâkinden
Değişmem mûyine heft âsumânı yâ Resûlallah

230

EV SAT

UŞŞAK
(ilâhî)

SERMÜEZZİN RIFAT BEY

Müş . tak . . . o . . . lüp . . .

öz . le . . . di . . . ğim

Şeh . ri . . . ra . . . ma . . .

zan . mer . . . ha . . . bâ

Mâ . hı . . . mü . . . bâ

rek . mer . . . ha . . . bâ ah

Ba kıp . . . yo . . . lun . . .

göz . le . . . di . . . ğim

Şeh . ri . . . ra . . . ma . . .

zan . mer . . . ha . . . bâ

Orjinali - 238 - dir.

Muhtak olup özlediğim
Şehr-i ramazan merhabâ
(Mâh-ı mübârek merhabâ)
Bakıp yolun gözlediğim
Şehr-i ramazan merhabâ
(Mâh-ı mübârek merhabâ)

Safâ geldin izzet ile
Dahi azîm ni'met ile
Mu'minlere rahmet ile
Şehr-i ramazan merhabâ

Mu'minlerin bayramıdır
On bir ayın sultânıdır
Hakk'ın bize fermânıdır
Şehr-i ramazan merhabâ

On bir aylık yoldan gelir
Bir ay bize mihman olur
Müzniblere fufran olur
Şehr-i ramazan merhabâ

DERVİŞ YÛNUS sever özden
Kanlı yaşı döker gözden
Hoşnûd olsun cümlemizden
Şehr-i ramazan merhabâ (I)

105

EVSAT

SÛZNÂK
(tevşih)MÜEZZİN BAŞI
RİFAT BEY

Yâ Ha bî bâl

lah me ded ey le mü

rûv vet kâ nî

sin Mah zi ih sâ.
Ol mu hab sâ. bet

nû. fü de tûv nî vet tah sin ti a me

tâ ved um det mâ ni sin
câ ni sin

âh Hak Ha bî bim

de di mah bûb et ti

zâ tin zâ ti

ORJİNALİ 96. DIR. I. Cilt dedir.

Yâ Habîbullah meded eyle mürüvvet kânısın
Mahz-ı İhsân ü fütüvvetin atâ ummânısın (âh)

Hak Habîb'îm dedî mahbûb etti zâtin zâtına (efendim)
Ol muhabbet ma'denî taht-ı meveddet cânısın

Sen şeff'a l-müznibîn HAKKÎ fakîr ü mücrime
Tut elin lutf eyle ey şâh dertliler dermânısın (1)

(1) S.N. Ergun; A.g.e., C. 2, sh. 607.

ÖZGEÇMİŞ

1964 yılında İstanbul'da doğdu. İlkokulu Bâlipaşa İlkokulu'nda, Ortaokulu Gedikpaşa Ortaokulu'nda, Lise'yi Çerberlitaş Kız Lisesi'nde okudu. 1981-1982 döneminde İstanbul Belediye Konservatuvarı'nın Hazırlık Sınıfında bir yıl okuduktan sonra 1982-1983 döneminde İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarına girdi. 1986-1987 öğretim yılında bu okulu bitirdi. 1986 yılında Kültür Bakanlığı İzmir Devlet Korosuna girdi. 1990-1991 öğretim yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Yüksek Lisans öğrenimine başladı. 1989 yılından itibaren İstanbul Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu'nda görev yapmaktadır.